

Broj: 05-02-1-1760-5/24

Sarajevo, 18. 6. 2025. godine

ŽURNO!

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

-Zastupnički dom-

-Dom naroda-

Trg BiH 1, 71 000 Sarajevo

PREDMET: Prijedlog Zakona o patentu, *dostavlja se*

Poštovani,

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na 82. sjednici, održanoj 16. 6. 2025. godine, na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, usvojilo je Prijedlog Zakona o patentu, uz prijedlog da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje po skraćenom zakonodavnom postupku sukladno odredbama članka 134. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 i 73/24) i članka 125. stavak (1) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 58/14, 88/15, 96/15, 53/16 i 71/24).

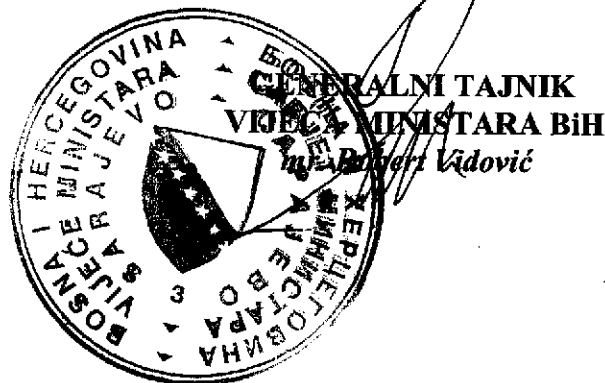
U svezi prednje navedenog, u privitku dostavljamo Prijedlog Zakona o patentu, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku te latiničnom i ćiriličnom pismu, kao i njegovu elektroničku verziju sa svim privicima.

Istovremeno, dostavljamo Obavijest Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-1434-3/25 od 18. 6. 2025. godine, obrazloženje Prijedloga zakona, Obrazac broj 1 – prethodna procjena učinaka propisa i Obrazac 2a o fiskalnoj procjeni, sukladno Jedinственим pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, Izjavu i Izvještaj o provedenim konsultacijama, te pribavljena mišljenja nadležnih institucija: Ureda za zakonodvstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Agencije za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini, Direkcije za europske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa Izjavom o usklađenosti, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

Privitak: - kao u tekstu-

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Broj: 05-07-1-1434-3/25
Sarajevo, 18. 6. 2025. godine

GENERALNO TAJNIŠTVO VIJEĆA MINISTARA BiH
- *n/r generalnom tajniku* –
Trg BiH 1, 71000 Sarajevo

INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO BiH
- *n/r direktoru* –
Kneza Domagoja b. b., 88000 Mostar

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

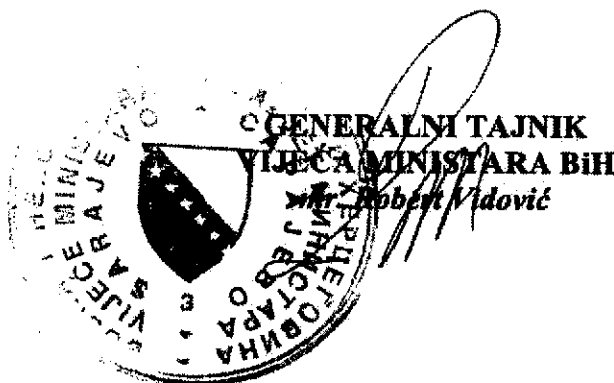
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 82. sjednici održanoj 16. 6. 2025. godine, razmotrilo je Nacrt zakona o patentu te s tim u vezi zaključilo:

- usvaja se Prijedlog zakona o patentu;
- zadužuje se Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine da Prijedlog zakona o patentu dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog i obrazloženje Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine da se razmatra po skraćenom zakonodavnom postupku sukladno poslovnicičkim odredbama oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jer je Prijedlog zakona označen oznakom „EI“.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- u spis broj: 05-02-1-1760/24
- a/a

2486

Alma M.

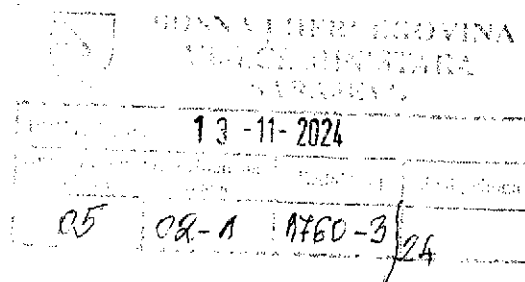
BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ИНСТИТУТ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ

Broj: 05-02-1-640-15/23SD
Mostar, 6.11.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

PREDMET: Nacrt Zakona o patentu, *dopuna materijala*, d o s t a v l j a s e.-
VEZA: Vaš akt broj: 05-02-2-1760-2/24 od 12.9.2024. godine

Poštovani,

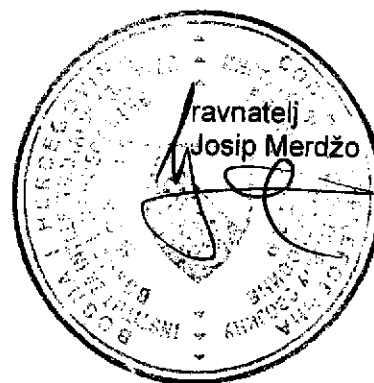
Postupajući po aktu veze u privitku dostavljamo Nacrt Zakona o patentu na tri jezika i dva pisma u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Nacrt zakona usaglašen je sa službenim lektorima Generalnog tajništva na sva tri jezika i prihvaćene su sve sugestije lektora.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku.

Naznačeni dokumenti dostavljaju se u jednom primjerku u papirnoj i elektronskoj formi, suglasno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 1. sjednice održane 2.2.2023. godine.

S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- a/a

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Iamela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na __ sjednici Predstavničkog doma održanoj ____ 202_. godine i na __ sjednici Doma naroda, održanoj ____202_, usvojila je

ZAKON O PATENTU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak za priznanje patenta i registraciju korisnog modela.
- (2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući se način primjenjuju i na korisni model.
- (3) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
 - a) Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma (SL. L. 213, 30. 7. 1998) i Direktive 2004/48/EZ,
 - b) Uredbe (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. maja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (SL. L. 152, 16. 6. 2009), sa svim izmjenama i dopunama;
 - c) Uredbe (EZ) 1610/96 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. jula 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja (SL. L. 198, 8. 8. 1996.);
 - d) Uredbe (EZ) 816/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. maja 2006. o obaveznom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s javnozdravstvenim problemima (SL. L. 157, 9. 6. 2006);
 - e) Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL. L. 157, 30. 4. 2004).
- (4) Navođenje odredbi direktiva iz stava (3) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2. (Definicije)

U smislu ovog zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) „prijava patenta“ podnesena Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) ovog zakona je „nacionalna prijava patenta“;
- b) „patent priznat“ na osnovu prijave iz tačke a) ovog člana je „nacionalni patent“ na nivou Bosne i Hercegovine;
- c) „evropska prijava“ je prijava za priznanje patenta podnesena prema Evropskoj patentnoj konvenciji (u daljnjem tekstu: EPC), kao i međunarodna prijava podnesena prema Ugovoru o saradnji u području патената (u daljnjem tekstu: PCT), za koju Evropski patentni ured (u daljnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- d) „evropski patent“ je patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za Bosnu i Hercegovinu u skladu EPC-om, u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- e) „korisni model“ je registracijsko pravo prikladno za zaštitu jednostavnijih izuma, nižeg inventivnog nivoa, koje Institut registruje bez postupka potpunog ispitivanja;
- f) „međunarodna prijava“ je prijava koja je podnesena u skladu s PCT-om;
- g) „lijek“ je svaka supstanca ili kombinacija supstanci namijenjenih za liječenje ili sprečavanje bolesti ljudi ili životinja, te svaka supstanca ili kombinacija supstanci koja se može primijeniti na ljudima ili životinjama s ciljem postavljanja medicinske dijagnoze ili ponovnog uspostavljanja, ispravljanja ili izmjene fizioloških funkcija ljudi ili životinja;
- h) „proizvod“ je aktivni sastojak ili kombinacija aktivnih sastojaka lijeka, odnosno sredstva za zaštitu bilja;
- i) „proizvođač“ je osoba s poslovnim sjedištem u Bosni i Hercegovini, u čije se ime obavlja proizvodnja proizvoda ili lijeka koji sadržava taj proizvod, radi izvoza u treće zemlje ili skladištenja;
- j) „osnovni patent“ je patent koji je u zahtjevu za priznanje svjedodžbe odredio nosilac patenta, a kojim se štiti proizvod kao takav, postupak za dobijanje proizvoda ili primjena proizvoda;
- k) „svjedodžba“ je svjedodžba o dodatnoj zaštiti;
- l) „zahtjev za produženje trajanja“ je zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe priznate za zaštitu lijekova za pedijatrijsku upotrebu;
- m) „prvo odobrenje za stavljanje u promet“ je prvo odobrenje za stavljanje proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini ili u Evropskoj uniji nakon pristupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo;
- n) „sredstvo za zaštitu bilja“ je aktivna tvar ili pripravak koji sadrži jednu ili više aktivnih tvari, u obliku u kojem dolaze do korisnika:
 - „aktivna tvar“ je tvar ili mikroorganizam, uključujući viruse, koja ima opću ili specifičnu aktivnost protiv štetnih organizama ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode,

- „pripravak“ je smjesa ili otopina koja se sastoji od dviju ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar koja se koristi kao sredstvo za zaštitu bilja;
- o) „službeno glasilo“ je „Službeni glasnik Instituta“.

Član 3. **(Rodno značenje pojmova)**

Izrazi koji su, radi preglednosti, dati u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 4. **(Načelo teritorijalnosti)**

Patent priznat na osnovu odredaba ovog zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 5. **(Materijalna prava)**

Materijalna prava nosioca patenta obuhvataju isključiva prava privrednog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 6. **(Nacionalni tretman)**

Strano fizičko i pravno lice, u pogledu zaštite izuma patentom i korisnim modelom u Bosni i Hercegovini, uživa jednaka prava kao i domaće fizičko i pravno lice, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene načela reciprociteta. Postojanje reciprociteta dokazuje lice koje se na njega poziva.

Član 7. **(Zastupanje)**

- (1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizička i pravna lica upisana u Registar patentnih zastupnika, koji u elektronskom obliku vodi Institut.
- (2) U Registar zastupnika iz stava (1) ovog člana upisuje se fizičko i pravno lice koje ispunjava uvjete propisane posebnim propisom.

- (3) Fizičko ili pravno lice koje nema prebivalište, odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik iz stava (1) ovog člana.
- (4) Lica iz stava (3) ovog člana mogu samostalno, bez zastupnika, poduzimati sljedeće radnje:
 - a) podnositi prijave patenta,
 - b) poduzimati druge radnje u pogledu utvrđivanja datuma podnošenja prijave patenta,
 - c) podnositi prijepise prve prijave patenta kada se zahtijeva pravo prvenstva iz člana 26. ovog zakona,
 - d) primati obavijesti od Instituta u vezi s postupcima iz tačaka a) do c) ovog stava,
 - e) plaćati takse i naknade posebnih troškova postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (5) U slučaju samostalnog poduzimanja radnji iz stava (4) ovog člana, fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana mora dostaviti Institutu adresu za korespondenciju, koja mora biti na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (6) Ako fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana ne imenuje zastupnika ili Institutu ne dostavi adresu za korespondenciju u skladu s odredbom stava (5) ovog člana, Institut će ga pisano, putem diplomatskog konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine, pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za korespondenciju.
- (7) Ako fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, Institut će zaključkom odbaciti njen podnesak i dostavu izvršiti javnim saopćenjem na oglasnoj ploči Instituta.
- (8) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, takse i naknade posebnih troškova za održavanje patenta u vrijednosti može platiti bilo koja osoba.

DIO DRUGI - PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Član 8. (Patentibilni izum)

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo kojeg područja tehnike koji je nov, koji ima inventivni nivo i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uvjetima iz stava (1) ovog člana, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
 - a) proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadržava biološki materijal,
 - b) postupak kojim je taj biološki materijal proizveden, prerađen ili upotrijebljen,
 - c) biološki materijal izolovan iz prirodnog okoliša ili proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi.

- (3) Biološki materijal iz stava (2) ovog člana je bilo koji materijal koji sadrži genetsku informaciju i koji se može razmnožavati sam ili se može razmnožavati u biološkom sistemu.
- (4) Prema uvjetima iz stava (1) ovog člana, izum koji se odnosi na biljke ili životinje smatrat će se patentibilnim ako njegova tehnička izvodivost nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biološki.
- (5) Postupak za dobijanje biljaka ili životinja iz stava (4) ovog člana bitno je biološki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka, kao što su križanje ili selekcija.
- (6) U smislu stava (1) ovog člana, izumima se ne smatraju naročito:
 - a) otkrića, naučne teorije i matematičke metode,
 - b) estetske tvorevine,
 - c) planovi, pravila i metode za izvedbu umnih aktivnosti, igara ili privrednih aktivnosti,
 - d) kompjuterski programi,
 - e) prezentacija informacija definisana samim sadržajem tih informacija.
- (7) Odredba stava (6) ovog člana primjenjuje se samo u obimu u kojem je predmet prijave za zaštitu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

Član 9. **(Izuzeci od patentibilnosti)**

- (1) Patent ne može biti priznat za:
 - a) izume biljnih sorti i životinjskih pasmina i bitno bioloških postupaka za dobijanje biljaka ili životinja, osim izuma nebioloških i mikrobioloških postupaka i proizvoda dobijenih tim postupcima, kako je propisano u članu 8. stavu (4) ovog zakona, pri čemu se, u smislu ovog zakona, pod mikrobiološkim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uključuje ili koji se provodi na mikrobiološkom materijalu ili čiji je proizvod mikrobiološki materijal,
 - b) ljudsko tijelo, različite stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena,
 - c) izume koji se odnose na dijagnostičke ili hirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju direktno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, naročito tvari i smjese koje se primjenjuju u navedenim postupcima.
- (2) Izum koji se odnosi na element izolovan iz ljudskoga tijela ili proizveden tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena iz stava (1) tačka b) ovog člana, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa.
- (3) Industrijska primjenjivost sekvence ili djelomične sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.

- (4) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, ali ne samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.
- (5) Izumima iz stava (4) ovog člana smatraju se naročito:
- a) postupci kloniranja ljudskih bića,
 - b) postupci modificiranja genetskoga identiteta matičnih ćelija ljudskih bića,
 - c) upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
 - d) postupci za modificiranje genetskoga identiteta životinja koji bi, vjerovatno, prouzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Član 10. **(Novost izuma)**

- (1) Izum je nov ako nije obuhvaćen stanjem tehnike.
- (2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je učinjeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, upotrebom ili na bilo koji drugi način prije dana podnošenja prijave patenta.
- (3) U stanje tehnike uključen je i sadržaj svih prijava patenata, koje imaju učinak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podnošenja od dana prijave iz stava (2) ovog člana, a koje su objavljene tek na datum podnošenja prijave patenta iz stava (2) ovog člana ili nakon toga, na način predviđen ovim zakonom.
- (4) Odredbe st. (1) do (3) ovog člana ne isključuju mogućnost zaštite patentom tvari ili smjesa sadržanih u stanju tehnike, koje se primjenjuju u postupcima iz člana 9. stava (1) tačke c) ovog zakona, pod uvjetom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike.
- (5) Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na način koji stručnjacima omogućava njegovu primjenu.

Član 11. **(Objave koje ne utječu na novost)**

Novim se smatra izum koji je najviše šest mjeseci prije datuma podnošenja prijave patenta bio sadržan u stanju tehnike usljed ili kao posljedica:

- a) očite zloupotrebe u pogledu podnosioca prijave patenta ili njegovog pravnog prethodnika ili,
- b) izlaganja na službenoj ili službeno priznatoj izložbi u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama potpisanoj u Parizu 22. novembra 1928. godine i revidiranoj posljednji put 30. novembra 1972. godine, pod uvjetom da podnosilac prilikom podnošenja prijave patenta u njoj naznači da je izum bio izložen i da

najkasnije u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave podnese odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma.

Član 12. (Inventivni nivo)

- (1) Smatra se da izum ima inventivni nivo ako rješenje određenog problema za stručnjaka iz odgovarajućeg područja ne proizlazi na očigledan način iz stanja tehnike.
- (2) Pri ispitivanju ima li izum inventivan nivo, ne uzima se u obzir sadržaj prijava iz člana 10. stava (3) ovog zakona.

Član 13. (Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehnički izvodljiv i ako se može proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojem industrijskom području, uključujući i poljoprivredu.

DIO TREĆI - PRAVO NA ZAŠTITU IZUMA

Član 14. (Izumitelj i prava izumitelja)

- (1) Izumitelj je osoba koja je stvorila izum svojim stvaralačkim radom.
- (2) Ako je izum nastao zajedničkim radom više izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.
- (3) Izumiteljem se ne smatra osoba koja je u stvaranju izuma pružala samo tehničku pomoć.
- (4) Izumitelj ima pravo biti naveden u svojstvu izumitelja u prijavi patenta i korisnog modela, svim ispravama i publikacijama koje izdaje Institut te u odgovarajućim registrima Instituta.
- (5) Pravo na zaštitu izuma pripada izumitelju ili njegovom pravnom sljedbeniku.

Član 15. (Pravni sljedbenik izumitelja)

- (1) Pravni sljedbenik izumitelja je fizičko ili pravno lice koje pravo na sticanje patenta ima na osnovu zakona, pravnog posla ili nasljeđivanja.
- (2) Poslodavac se smatra pravnim sljedbenikom izumitelja kad mu na osnovu zakona koji se primjenjuje ili ugovora o radu pripada pravo na sticanje patenta za izum stvoren u okviru radnog odnosa izumitelja.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK ZA PRIZNANJE PATENTA I REGISTRACIJU KORISNOG MODELA

Član 16. (Ovlaštenja Instituta)

- (1) Postupak za sticanje, održavanje, prestanak i evidenciju prometa patenta, odnosno korisnog modela vodi Institut.
- (2) Institut u elektronskom obliku vodi:
 - a) Registar prijava patenata,
 - b) Registar patenata,
 - c) Registar svjedodžbi,
 - d) Registar korisnih modela.
- (3) Protiv odluka Instituta nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registara iz stava (2) ovog člana.

Član 17. (Takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja prava)

- (1) Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacijskih usluga plaćaju se takse u skladu s važećim propisom kojim se uređuju državne administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine na prijedlog direktora Instituta.
- (2) Ako u postupku priznanja patenta takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, prijava patenta smatrat će se povučenom, a u slučaju neplaćanja taksi i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje važiti.
- (3) Odredbe iz ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na korisni model.

Član 18. (Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

- (1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom pobliže se uređuju propisima za provedbu ovog zakona.

- (2) Za pojedina pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i propisima iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 19. **(Prijava patenta)**

- (1) Postupak za priznanje patenta pokreće se podnošenjem Institutu prijave za priznanje patenta (u daljnjem tekstu: prijava), u skladu s ovim zakonom i propisima iz člana 18. stava (1) ovog zakona.
- (2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja prema redoslijedu njihovog podnošenja.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, prijava se može ispitivati po hitnom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješenje prethodnog pitanja.
- (4) Institut će provesti hitno ispitivanje na osnovu podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

Član 20. **(Jedinstvo izuma)**

- (1) Za svaki se izum podnosi posebna prijava.
- (2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

Član 21. **(Jezik prijave)**

- (1) Prijava mora biti sastavljena na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 22. **(Sadržaj prijave)**

- (1) Prijava mora sadržavati:
 - a) zahtjev za priznanje patenta,
 - b) opis izuma,
 - c) jedan ili više patentnih zahtjeva,
 - d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi,

- e) sažetak.
- (2) Zahtjev iz stava (1) tačke a) ovog člana mora sadržavati:
- a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta,
 - b) naziv izuma koji odražava njegovu bit,
 - c) podatke o podnosiocu prijave,
 - d) podatke o izumitelju, odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi,
 - e) naznaku na kojem se od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini prijava patenta podnosi, odnosno objavljuje patent.
- (3) Izum se mora opisom iz stava (1) tačke b) ovog člana otkriti na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručnjak iz odgovarajućeg područja može izvesti. Ako se izum odnosi na živi biološki materijal i ako ga nije moguće primijeniti na osnovu opisa izuma, smatrat će se da opis izuma ispunjava uvjet iz ovog stava ako je uzorak prirodno obnovljivog živog biološkog materijala položen u nadležnoj ustanovi najkasnije na datum podnošenja prijave patenta. Pod nadležnom ustanovom iz ovog stava podrazumijeva se ustanova koja je određena na osnovu Budimpeštanskog sporazuma o priznanju pologa mikroorganizama u svrhu postupka patentiranja, sklopljenog 1977. godine, revidiranog 1980. godine.
- (4) Patentnim zahtjevima iz stava (1) tačke c) ovog člana određuju se obim i predmet zaštite izuma. Oni moraju biti jasni, sažeti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crtežima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti nezavisni i zavisni. Nezavisni patentni zahtjevi sadržavaju nova bitna obilježja izuma. Zavisni patentni zahtjevi sadržavaju specifična obilježja izuma koji je određen u nezavisnom ili drugom zavisnom patentnom zahtjevu.
- (5) Sažetak iz stava (1) tačke e) ovog člana je kratak sadržaj suštine izuma koji služi isključivo u svrhu tehničkog informisanja i nema utjecaj na obim tražene zaštite.
- (6) Smatra se da je prijava uredna ako ispunjava uvjete iz stava (1) ovog člana.
- (7) Sadržaj prijave naveden u stavu (1) tač. b) do e) ovog člana smatra se tekstom prijave.
- (8) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na podnošenje prijave za registraciju korisnog modela.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja prijave iz st. (1) i (8) ovog člana.

Član 23.
(Izjava izumitelja)

- (1) Ako izumitelj ne želi da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnosilac prijave dužan je, uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma podnošenja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tome.
- (2) Izumitelj može tokom postupka, a najkasnije do objave prijave, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi kao ni u drugim ispravama propisanim ovim zakonom.

Član 24.
(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži sljedeće:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta,
 - b) podatke o podnosiocu prijave,
 - c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma ili pozivanje na podnesenu prijavu.
- (2) Pozivanje na podnesenu prijavu iz stava (1) tačke c) ovog člana mora sadržavati datum na koji je podnesena i njen broj, podatak o uredu kojem je podnesena te navod da prethodno podnesena prijava na koju se poziva zamjenjuje opis i crteže.

Član 25.
(Razdvajanje prijave)

- (1) Podnosilac prijave može sam ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave kojoj je utvrđen datum podnošenja (prvobitna prijava) na dvije ili više prijave (izdvojena prijava) i na osnovu svake od njih nastaviti samostalni postupak, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Predmet zaštite izdvojene prijave ne smije izlaziti izvan obima zaštite prvobitno podnesene prijave.
- (3) Podjela prvobitne prijave patenta dopuštena je do donošenja rješenja o zahtjevu za priznanje patenta.
- (4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova u smislu odredbe člana 26. ovog zakona, uživa pravo prvenstva prvobitne prijave.
- (5) Takse i troškovi postupka za održavanje izdvojene prijave plaćaju se od datuma podnošenja prvobitne prijave.

Član 26.
(Pravo prvenstva)

- (1) Od datuma utvrđenog za datum podnošenja prijave iz člana 24. ovog zakona, pod uvjetom da je prijava objavljena u skladu s odredbama člana 39. ovog zakona, podnosilac prijave ima pravo prvenstva u pogledu svakog drugoga podnosioca koji za isti izum kasnije podnese prijavu.
- (2) Prvenstvo vrijedi od datuma podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kada su ispunjeni uvjeti za priznanje prava prvenstva iz člana 27. ovog zakona.

Član 27.
(Uvjeti za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svakom fizičkom ili pravnom licu koje u nekoj državi članici Pariske unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariska unija), odnosno državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO), podnese urednu prijavu za isti izum, priznat će se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini ako to zatraži u roku od 12 mjeseci, računajući od dana podnošenja prve prijave.
- (2) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena, ili u skladu s međunarodnim ugovorom sklopljenim između država članica, bez obzira na njenu kasniju pravnu sudbinu.
- (3) Kasnija prijava koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrat će se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onom dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na datum podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije nego što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava ne može više služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Član 28.
(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz člana 26. ovog zakona dužan je Institutu podnijeti:
 - a) zahtjev za priznanje prava prvenstva, koji sadrži bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariske unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od datuma podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i
 - b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog tijela države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, zavisno od toga koji od navedenih rokova ranije ističe.

- (2) Ako je prijava za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji ističe period prvenstva iz člana 27. stav (1) ovog zakona, podnosilac prijave može podnijeti zahtjev za obnovu prava prvenstva.
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana može se podnijeti u roku od dva mjeseca od datuma isteka perioda prvenstva.
- (4) Institut će usvojiti zahtjev za obnovu prava prvenstva pod uvjetom da podnosilac:
 - a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje period prvenstva došlo uprkos dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i
 - b) plati takse i troškove postupka iz člana 17. ovog zakona.
- (5) Institut obavještava podnosioca o razlozima zbog kojih zahtjev za obnovu prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelomično, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva očituje o tim razlozima.

Član 29.

(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzrokovala promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijenjenog datuma prvenstva, koji god od 16-mjesečnog perioda ističe prije, pod uvjetom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosilac je dužan platiti takse i troškove postupka iz člana 17. ovog zakona. Ako u propisanom roku podnosilac ne plati takse i troškove postupka, zahtjev se odbacuje zaključkom.
- (3) Ako je radi ispravke ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Član 30.

(Ograničenja pri priznanju prava prvenstva)

Zahtjevi iz člana 28. stava (2) i člana 29. stavka (1) ovog zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnosilac prijave podnio zahtjev za objavu prijave u skladu s članom 41. stavom (2) ovog zakona, osim ako je takav zahtjev za objavu povučen prije završetka tehničkih priprema za objavu prijave.

Član 31.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnosilac prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu više ranije podnesenih prijava u jednoj ili više država članica Pariske unije ili WTO-a, pod uvjetima iz člana 27. ovog zakona.

Član 32.

(Obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama čije se prvenstvo zahtijeva.
- (2) Ako se pojedina obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi, odnosno prijavama, priznat će se pravo prvenstva ako se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Član 33.

(Datum priznatog prava prvenstva)

Pri primjeni odredaba člana 10. st. (2) i (3) i člana 26. stava (1) ovog zakona, za datum podnošenja prijave Institutu smatra se datum priznatog prava prvenstva.

POGLAVLJE I - FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE

Član 34.

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

- (1) Nakon što zaprimi prijavu, Institut ispituje:
 - a) ispunjava li prijava uvjete za priznanje datuma podnošenja iz člana 24. ovog zakona,
 - b) jesu li plaćene takse i troškovi postupka za podnošenje prijave u skladu s članom 17. ovog zakona za podnošenje prijave,
 - c) je li podnesen prijevod prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku,
 - d) jesu li podneseni crteži iz člana 22. stava (1) tačke d) ovog zakona,
 - e) zastupa li podnosioca prijave iz člana 7. stava (3) ovog zakona osoba koja se može baviti zastupanjem u skladu s članom 7. stavom (1) ovog zakona.
- (2) Ako prijava ne ispunjava uvjete za priznanje datuma podnošenja iz člana 24. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu.
- (3) Ako podnosilac ne postupi u skladu s pozivom Instituta u roku iz stava (2) ovog člana, prijava se zaključkom odbacuje.
- (4) Ako podnosilac ukloni nedostatke u roku iz stava (2) ovog člana, Institut donosi zaključak kojim se datum primanja zahtijevanih ispravaka utvrđuje za datum podnošenja prijave.
- (5) Kada se u prijavi poziva na crteže koji nisu sadržani u prijavi, Institut poziva podnosioca prijave da dostavi crteže u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Ako podnosilac postupi po pozivu Instituta, datumom podnošenja prijave smatrat će se datum na koji

Institut zaprimi crteže. Ako crteži ne budu dostavljeni, smatrat će se da se podnosilac prijave na njih nije ni pozvao.

- (6) Institut poziva podnosioca prijave koji nije platio taksu i troškove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primanja poziva.
- (7) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rokove propisane ovim članom za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.
- (8) Ako podnosilac ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja smatrat će se povučenom, o čemu se donosi poseban zaključak o obustavi postupka.

Član 35.

(Upis prijave u registar)

- (1) Prijava kojoj je zaključkom utvrđen datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.
- (2) Ako utvrdi da je u registar iz stava (1) ovog člana upisana prijava koja ne ispunjava uvjete iz člana 24. stava (1) ovog zakona, Institut će o brisanju takve prijave iz registra odlučiti zaključkom.

Član 36.

(Uvjerenje o pravu prvenstva)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave, Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način izdavanja te sadržaj uvjerenja iz stava (1) ovog člana.

Član 37.

(Zahtjev za pretraživanje stanja tehnike)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave i uz plaćanje predviđenih taksi i naknada posebnih troškova postupka, Institut obavlja pretraživanje dostupnih baza podataka o prijavama patenata i priznatim patentima, sastavlja izvještaj o pretraživanju i dostavlja ga podnosiocu.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se podnijeti najkasnije u roku od 11 mjeseci računajući od datuma podnošenja nacionalne prijave, u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva.
- (3) Ako je zahtjev iz stava (1) ovog člana podnesen prije isteka roka od pet mjeseci računajući od datuma podnošenja nacionalne prijave, u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva, Institut sastavlja izvještaj o pretraživanju u roku od devet mjeseci od datuma podnošenja prijave.

- (4) Postupak pretraživanja iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelomično u saradnji s patentnim uredom druge države, međudržavnim ili regionalnim uredom s kojima Institut ima sklopljen ugovor o saradnji.
- (5) Ako Institut provodi pretraživanje u skladu sa stavom (4) ovog člana, podnosilac je dužan dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.
- (6) Ako zahtjev za pretraživanje stanja tehnike nije u skladu sa st. (1) do (5) ovog člana, Institut će, bez odgode, o tome obavijestiti podnosioca prijave i pozvati ga da zahtjev uredi u roku ne dužem od mjesec dana od dana primanja obavijesti.
- (7) Ako podnosilac prijave ne uredi zahtjev u skladu s pozivom iz stava (6) ovog člana, zahtjev za pretraživanje odbacit će se zaključkom.
- (8) Zahtjevi iz st. (1) i (3) ovog člana ne mogu se povući.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način podnošenja zahtjeva iz stava (1) ovog člana, priloge uz zahtjev, izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev te tok postupka po zahtjevu.

Član 38. **(Izvještaj o pretraživanju)**

- (1) Na zahtjev podnesen prema članu 37. ovog zakona Institut izrađuje izvještaj o pretraživanju stanja tehnike za izum čija se zaštita zahtijeva na osnovu patentnih zahtjeva, uzimajući u obzir opis izuma i crteže koji su uz njih podneseni u mjeri u kojoj je potrebno, te ga odmah prosljeđuje podnosiocu prijave uz primjerke svih dokumenata koji se navode u izvještaju.
- (2) Ako tokom izrade izvještaja iz stava (1) ovog člana utvrdi da nije moguće provesti pretraživanje stanja tehnike u odnosu na sve ili pojedine patentne zahtjeve, jer prijava ne ispunjava uvjete iz ovog zakona, Institut će ili navesti u izjavi da nije u mogućnosti izvršiti pretraživanje ili izraditi djelomičan izvještaj o pretraživanju stanja tehnike u mjeri u kojoj je to moguće.
- (3) Izjava ili djelomičan izvještaj iz stava (2) ovog člana, kao i izvještaj izrađen u skladu s odredbom iz stava (4) ovog zakona, smatrat će se izvještajem o pretraživanju tokom daljnjeg postupka.
- (4) Ako tokom izrade izvještaja o pretraživanju iz stava (1) ovog člana utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete jedinstva izuma, Institut će izraditi djelomičan izvještaj o pretraživanju stanja tehnike, koji se odnosi na izum ili na grupu izuma u smislu člana 20. ovog zakona, koji su prvi navedeni u patentnim zahtjevima.
- (5) Institut će nakon izrade djelomičnog izvještaja iz stava (1) ovog člana obavijestiti podnosioca prijave da će izvještajem o pretraživanju biti obuhvaćeni i ostali izumi, pod

uvjetom plaćanja dodatne takse i troškova postupka za pretraživanje za svaki obuhvaćeni izum u roku dva mjeseca od dana primanja obavijesti.

- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način izrade, sadržaj i sadržaj objave izvještaja o pretraživanju.

Član 39.

(Naknadne izmjene u prijavi)

- (1) Prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proširenjem obima zaštite predmeta prijave.
- (2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi, kojima se ne proširuje obim zaštite, mogu se vršiti do okončanja postupka.

Član 40.

(Ispitivanje pretpostavki za objavu prijave)

- (1) Ispitivanjem pretpostavki za objavu prijave utvrđuje se ispunjava li prijava sljedeće uvjete:
 - a) sadrži li sve dijelove iz člana 22. ovog zakona, sastavljene na propisan način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom,
 - b) je li naznačen izumitelj,
 - c) je li podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu člana 26. ovog zakona, ako je zahtijevano priznanje prava prvenstva.
- (2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz stava (1) ovog člana, Institut poziva podnosioca da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraći od jednog niti duži od tri mjeseca od dana primitka poziva.
- (3) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim.
- (4) Ako podnosilac u određenom roku ne ukloni nedostatke iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.
- (5) Institut neće priznati pravo prvenstva ako podnosilac ne postupi u skladu s pozivom iz stava (2) ovog člana u pogledu uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

Član 41.

(Način i sadržaj objave prijave patenta)

- (1) Prijava za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uvjete iz člana 40. ovog zakona, o čemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u službenom glasilu nakon isteka 18 mjeseci

od datuma podnošenja, odnosno od datuma priznatog prava prvenstva, čime postaje dostupna javnosti.

- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana može se objaviti na zahtjev podnosioca i prije isteka navedenoga roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja Institutu.
- (3) Prijava koja je, uprkos tome što je bila povučena ili se smatrala povučenom, objavljena ili na neki drugi način od Instituta učinjena dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave prijave.

POGLAVLJE II - POSTUPAK NAKON OBJAVE PRIJAVE PATENTA

Član 42. (Zahtjevi)

- (1) Podnosilac može, u roku od šest mjeseci od datuma objave prijave patenta u službenom glasilu, podnijeti zahtjev za:
 - a) priznanje patenta provedbom postupka potpunog ispitivanja prijave patenta, ili
 - b) priznanje patenta na osnovu podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta za isti izum, koje je proveo ured druge zemlje kojem je podnosilac ranije podnio prijavu patenta, prevedenih na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je podnesen jedan od zahtjeva iz stava (1) ovog člana, a nisu plaćeni takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona, isti se mogu platiti u roku od dva mjeseca od isteka roka iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako nije dostavljen prijevod rezultata provedenoga postupka potpunog ispitivanja iz stava (1) tačke b) ovog člana, Institut poziva podnosioca prijave da ukloni nedostatak u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave Institut može produžiti taj rok za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.
- (4) Ako u roku iz stava (1) ovog člana nije podnesen jedan od propisanih zahtjeva ili u roku iz stava (2) ovog člana nisu plaćeni propisani taksa i troškovi postupka, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka za priznanje patenta.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 43. (Postupak potpunog ispitivanja)

- (1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se ispunjava li izum sve uvjete za priznanje patenta, tj. je li predmet prijave izum:

- a) koji nije isključen iz zaštite patentom u skladu s članom 8. stavom (6), odnosno članom 9. ovog zakona.
 - b) koji je u skladu s pravilom o jedinstvu izuma iz člana 20. ovog zakona,
 - c) koji udovoljava uvjetima iz člana 22. st. (3) i (4) ovog zakona,
 - d) koji je nov u skladu s odredbama čl. 10. i 11. ovog zakona, ima inventivni nivo u skladu s članom 12. ovog zakona i koji je industrijski primjenjiv u skladu s članom 13. ovog zakona.
- (2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelomično, u pravilu, u saradnji s patentnim uredima iz člana 32. PCT-a, kao i patentnim uredima drugih zemalja, koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut o tome ima sklopljen ugovor o saradnji.
- (3) Za postupak ispitivanja u skladu sa stavom (2) ovog člana, podnosilac prijave dužan je dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.

Član 44.

(Podnošenje rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta prihvatanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta u skladu s članom 42. stavom (1) tačkom b) ovog zakona može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.
- (2) Uredi iz stava (1) ovog člana su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja, s kojima u trenutku podnošenja zahtjeva iz člana 42. stava (1) tačke b) ovog zakona Institut o tome ima potpisan ugovor o saradnji, te državni i međudržavni uredi koji na osnovu člana 32. PCT-a imaju status ovlaštenog tijela za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.
- (3) Podnosilac zahtjeva iz člana 42. stava (1) tačke b) ovog zakona obavezan je, uz zahtjev, priložiti potpisanu izjavu da će dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stava (2) ovog člana dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stava (2) ovog člana, a najkasnije pet godina od datuma podnošenja zahtjeva iz člana 42. stava (1) tačke b) ovog zakona.
- (4) Na osnovu obrazloženog zahtjeva podnosioca prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stava (3) ovog člana.
- (5) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja, koji su Institutu dovoljni za donošenje rješenja u pogledu zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka.
- (6) Institut donosi rješenje povodom zahtjeva za priznanje patenta ako su ispunjeni uvjeti iz člana 43. stava (1) ovog zakona uzimajući u obzir dostavljene rezultate postupka potpunog ispitivanja.

- (7) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja dokumenata koje podnositelj treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog od ureda iz stava (2) ovog člana.

Član 45.
(Odbijanje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je provedbom postupka iz čl. 43. i čl. 44. ovog zakona utvrđeno da prijava patenta ne ispunjava uvjete za priznanje patenta iz člana 43. stava (1) ovog zakona, u kojem slučaju Institut u pisanom obliku izvještava podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanom obliku izjasni o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraći od mjesec dana niti duži od dva mjeseca od dana primanja poziva.
- (2) Institut može produžiti rok iz stava (1) ovog člana na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, ali ne duže od tri mjeseca.
- (3) Ako podnositelj prijave ne postupi u skladu s pozivom iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.
- (4) Podaci iz rješenja o odbijanju patenta upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.

Član 46.
(Priznanje patenta)

- (1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta ako prijava ispunjava sve uvjete za priznanje patenta iz člana 43. stava (1) ovog zakona.
- (2) Institut dostavlja podnosiocu tekst prijave patenta za koju namjerava priznati patent i poziva ga da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva podnese pisano izjašnjenje o dostavljenom tekstu.
- (3) Ako podnositelj u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi u skladu s pozivom, smatra se da je dostavio izjašnjenje u kojem je saglasan s dostavljenim tekstom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Ako podnositelj prijave pravovremeno dostavi Institutu pisano izjašnjenje u kojem nije saglasan s tekstom prijave iz stava (2) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.
- (5) Ako Institut prihvati razloge podnosioca i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (4) ovog člana, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.

- (6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i st. (5) ovog člana pod uvjetom da su plaćene takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona za održavanje patenta i objavu podataka u službenom glasilu.
- (7) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne plati takse i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.
- (8) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, s datumom donošenja rješenja upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.

Član 47.
(Isprava o patentu)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se isprava o patentu.
- (2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana.

Član 48.
(Patentni spis)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se patentni spis.
- (2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca, nakon uplate taksi i troškova postupka i dostavljenog teksta prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Nosiocu evropskoga patenta izdaje se patentni spis na njegov zahtjev. Uz zahtjev za izdavanje patentnog spisa, nosilac patenta dostavlja prijevod evropskoga patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i dokaz o uplati taksi i troškova postupka.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovog člana.

Član 49.
(Objava podatka o priznanju patenta)

- (1) Podatak o priznatom patentu objavljuje se u službenom glasilu. Rješenje o priznanju patenta ima učinak od datuma objave podatka o priznatom patentu.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE III - KORISNI MODEL

Član 50.

(Predmet zaštite korisnim modelom)

- (1) Korisni model registruje se za izum čiji je predmet zaštite patentibilan u skladu s članom 8. ovog zakona.
- (2) Korisni model neće se registrovati za:
 - a) izum iz područja biotehnologije,
 - b) izum hemijske ili farmaceutske tvari,
 - c) izum čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, pri čemu se iskorištavanje ne smatra protivnim javnom poretku ili moralu samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom i
 - d) izum koji se odnosi na postupak.

Član 51.

(Prijava korisnog modela)

- (1) Postupak za registraciju korisnog modela pokreće se podnošenjem Institutu prijave korisnog modela.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana ne može sadržavati više od deset patentnih zahtjeva.

Član 52.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svaka osoba koja je podnijela urednu prijavu patenta uživa prvenstvo od dana te prijave u svrhu podnošenja prijave korisnog modela ili pretvaranja iz prijave patenta u prijavu korisnog modela, pod uvjetom da je prijava korisnog modela za isti izum Institutu podnesena u roku od 12 mjeseci od dana podnošenja prijave patenta te da prvenstvo već nije zahtijevano za prijavu patenta na čije se prvenstvo namjerava pozvati.
- (2) Podnosilac prijave korisnog modela dužan je zahtjev za priznanje prvenstva iz stava (1) ovog člana podnijeti najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja te prijave.
- (3) Odredbe čl. 27. i 28. ovog zakona, koje se odnose na međunarodno prvenstvo, primjenjuju se na odgovarajući način na nacionalno prvenstvo.

Član 53.

(Ispitivanje prijave korisnog modela)

- (1) U postupku ispitivanja prijave korisnog modela, kojoj je utvrđen dan podnošenja u smislu člana 24. ovog zakona, Institut utvrđuje ispunjava li ona sljedeće uvjete:
 - a) je li u skladu s članom 22. stavom (8) i članom 34. ovog zakona,

- b) je li sastavljena na način propisan članom 22. stavom (1), članom 9. stavom (4) i članom 51. stavom (2) ovog zakona i
 - c) je li predmet zaštite izum koji nije isključen iz zaštite u smislu člana 8. stava (2) te člana 50. stava (2) ovog zakona.
- (2) U postupku ispitivanja korisnog modela ne ispituju se novost, inventivni nivo i industrijska primjenjivost prijavljenog izuma.
 - (3) Ako Institut tokom postupka ispitivanja utvrdi da prijava ne ispunjava sve uvjete iz stava (1) ovog člana, obavještava o tome podnosioca prijave i poziva ga da u roku koji ne može biti kraći od dva mjeseca niti duži od tri mjeseca od dana primanja obavijesti ispravi utvrđene nedostatke.
 - (4) Obavijest iz stava (3) ovog člana sadržava rezultat ispitivanja uz obrazloženje svih razloga zbog kojih korisni model ne može biti priznat.
 - (5) Podnosilac prijave može nakon primanja obavijesti iz stava (3) ovog člana izmijeniti opis, patentne zahtjeve i crteže, pod uvjetom da izmjenu podnese istovremeno s odgovorom na rezultat ispitivanja.
 - (6) Rok iz stava (3) ovog člana Institut može produžiti na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave.
 - (7) Prijava korisnog modela se ne objavljuje.

Član 54.

(Odbijanje prijave za registraciju korisnog modela)

Ako je tokom postupka ispitivanja, na osnovu člana 53. ovog zakona, utvrđeno da prijava ne ispunjava sve propisane uvjete, Institut donosi rješenje o odbijanju prijave za registraciju korisnog modela.

Član 55.

(Registracija korisnog modela)

- (1) Ako Institut utvrdi da prijava korisnog modela ispunjava sve uvjete iz člana 53. stav (1) ovog zakona, obavijestit će podnosioca prijave o pravnim posljedicama registracije korisnog modela i dostaviti mu prijedlog konačnog sadržaja prijave za koju namjerava registrovati korisni model te ga pozvati da u roku od jednog mjeseca od dana primanja poziva podnese pisanu saglasnost na dostavljeni tekst ili zatraži pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta.
- (2) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (1) ovog člana ne dostavi pisanu saglasnost, smatrat će se da je saglasan s predloženim tekstom te Institut donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom sadržaju prijave korisnog modela koji je podnosiocu dostavljen u skladu sa stavom (1) ovog člana.

- (3) Ako podnosilac prijave korisnog modela pravovremeno dostavi Institutu pisanu izjavu da nije saglasan s prijedlogom iz stava (1) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva.
- (4) Ako Institut prihvati razloge podnosioca i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (3) ovog člana, donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema tekstu patentnih zahtjeva koje je predložio podnosilac prijave.
- (5) Ako se razlozi koje podnosilac navodi ne mogu prihvatiti, Institut u pisanom obliku o tome detaljno izvještava podnosioca i donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom tekstu patentnih zahtjeva kakav je dostavljen na saglasnost.
- (6) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne plati takse i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave za registraciju korisnog modela.
- (7) Podaci o registraciji korisnog modela upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona i objavljuju u službenom glasilu.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stava (7) ovog člana.

Član 56.
(Isprava o korisnom modelu)

- (1) Nosiocu korisnog modela izdaje se isprava o korisnom modelu.
- (2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana.

Član 57.
(Spis korisnog modela)

- (1) Nosiocu korisnog modela izdaje se spis korisnog modela.
- (2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca, nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovog člana.

Član 58.
(Pretvaranje prijave)

- (1) Podnosilac može podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta i obratno, o čemu Institut donosi odgovarajuće rješenje.

- (2) Zahtjev za pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta može se podnijeti do donošenja rješenja iz čl. 54. ili čl. 55. stav (2) ovog zakona, uz uvjet plaćanja upravnih taksi i troškova postupka.
- (3) Zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela može se podnijeti najkasnije do isteka tri mjeseca od dana objave prijave patenta.
- (4) Promijenjena prijava zadržava dan podnošenja prijave korisnog modela, odnosno prijave patenta.

Član 59.
(Potpuno ispitivanje korisnog modela)

- (1) Na zahtjev nosioca korisnog modela Institut će provesti postupak potpunog ispitivanja predmeta zaštite korisnog modela, pod uvjetom plaćanja upravnih taksi i troškova postupka potpunog ispitivanja u skladu s odredbom člana 43. stava (1) ovog zakona.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se podnijeti najkasnije do isteka sedme godine trajanja korisnog modela i ne može se povući.
- (3) Ako izum koji je predmet zaštite korisnog modela ispunjava uvjete propisane članom 43. stavom (1) tač. od a) do d) ovog zakona, Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Na postupak potpunog ispitivanja korisnog modela na odgovarajući se način primjenjuju odredbe člana 43. te čl. 45. do 49. ovog zakona.
- (5) Korisni model koji ne ispunjava uvjete iz člana 43. stava (1) tač. a) do d) ovog zakona Institut proglašava ništavim po službenoj dužnosti.
- (6) Institut upisuje podatke o prijelazu korisnog modela u patent ili podatke o njegovom proglašavanju ništavim u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona i objavljuje ih u službenom glasilu.
- (7) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stava (6) ovog člana, koji se objavljuju u službenom glasilu.

POGLAVLJE IV - NASTAVAK POSTUPKA I PONOVA USPOSTAVA PRAVA

Član 60.
(Nastavak postupka)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta, odnosno korisnog modela propustio u roku propisanom ovim zakonom provesti neku radnju u postupku pred Institutom, a direktna posljedica toga je gubitak prava iz prijave ili patenta, odnosno korisnog modela, može podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut će dopustiti nastavak postupka pod uvjetom da podnosilac:

- a) podnese zahtjev za nastavak postupka i provede sve propuštene radnje u roku iz stava (2) ovog člana.
 - b) uplati takse i troškove postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (2) Rok za podnošenje zahtjeva, odnosno provođenje propuštenih radnji iz stava (1) ovog člana ne može biti duži od dva mjeseca od dana isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako propuštene radnje nisu provedene u roku iz stava (2) ovog člana ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka iz člana 17. ovog zakona, smatrat će se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o čemu Institut donosi zaključak.
- (4) Zahtjev za nastavak postupka ne može se podnijeti ako je propušten rok:
- a) iz stava (2) ovog člana,
 - b) za podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovog zakona,
 - c) za podnošenje prijedloga iz člana 61. ovog zakona,
 - d) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuje više stranaka.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva, uvjete i postupak povodom zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 61.

(Ponovna uspostava prava)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta, odnosno korisnog modela, i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, u roku propisanom ovim zakonom propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom, a direktna posljedica toga je gubitak prava iz prijave patenta ili patenta, odnosno korisnog modela, Institut će dopustiti ponovnu uspostavu prava pod uvjetom da podnosilac:
- a) podnese prijedlog za ponovnu uspostavu prava,
 - b) iznese okolnosti usljed kojih je bio spriječen provesti propuštenu radnju u roku,
 - c) uplati takse i troškove postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (2) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je podnosilac kasnije saznao za propuštanje, onda od dana kada je to saznao.
- (3) Prijedlog iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti nakon protoka godine dana od datuma propuštanja roka.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovog člana, Institut donosi zaključak o dopuštenju za ponovnu uspostavu prava, a podatak o prihvatanju prijedloga objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stava (1) ovog člana neopravdan te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelomično, podnosioca prijedloga prethodno obavještava o razlozima odbijanja, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva očituje o tim razlozima. Institut donosi zaključak o odbijanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava.

- (6) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava ne može se podnijeti usljed propuštanja roka za sljedeće radnje:
- a) podnošenje prijedloga iz stava (1) ovog člana,
 - b) podnošenje zahtjeva za produženje roka,
 - c) podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovog zakona,
 - d) podnošenje jednog od zahtjeva iz člana 42. ovog zakona,
 - e) podnošenje zahtjeva iz člana 52. ovog zakona,
 - f) podnošenje prijevoda iz člana 34. stava (1) tačke c), člana 116. st. (2) i (3) i člana 126. st. (2) i (3) ovog zakona,
 - g) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuje više stranaka.
- (7) Svaka osoba koja je u dobroj vjeri iskorištavala ili obavila stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmet objavljene prijave, u periodu između gubitka prava iz stava (1) ovog člana i objave podatka o prihvatanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava, može bez obaveze plaćanja naknade štete nastaviti takvo iskorištavanje u svrhu vlastitog poslovanja i potreba u vezi s takvim poslovanjem.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj prijedloga, uvjete i postupak povodom prijedloga iz stava (1) ovog člana, te sadržaj objave iz stava (4) ovog člana.

POGLAVLJE V - UPIS PROMJENE, IZVADAK, UVID U SPIS, ISPRAVKA POGREŠKE

Član 62.

(Upis promjene u registar)

- (1) Institut rješenjem odlučuje o zahtjevu stranke za upis promjene u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavljenu prijavu i na patent, odnosno na korisni model objavljuje se u službenom glasilu.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje postupak upisa promjene u registar te sadržaj podataka koji se o tome objavljuju u službenom glasilu.

Član 63.

(Izvadak iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica Institut izdaje izvadak iz registara koje vodi.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj, način izdavanja i sadržaj izvotka iz registra.

Član 64.
(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica Institut će učiniti dostupnim zatražene tekstove svih objavljenih prijava i prava, kao i patentne spise.
- (2) Institut može, prije objave prijave patenta u službenom glasilu, zainteresovanom fizičkom i pravnom licu na njegov zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnosiocu prijave, naziv izuma, te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju kada je zatraženo pravo prvenstva, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava, s njenim brojem i datumom podnošenja.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj patentnog spisa te način i sadržaj pružanja usluge iz stava (1) ovog člana.

Član 65.
(Ispravljanje pogrešaka)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave, nosioca prava ili po službenoj dužnosti, Institut će rješenjem ispraviti očite pogreške u dokumentima, registrima koje vodi ili u objavama, uz uvjet plaćanja upravnih taksi i naknade troškova postupka u slučajevima kada do pogreške nije došlo propustom Instituta.
- (2) Zahtjev za ispravak pogreške iz stava (1) ovog člana podnosi se putem propisanog obrasca.
- (3) Ispravke pogrešno objavljenih podataka iz stava (1) ovog člana objavljuju se u službenom glasilu.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca iz stava (2) ovog člana, kao i podatke koji se objavljuju u službenom glasilu na osnovu stava (3) ovog člana.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PRAVA

Član 66.
(Trajanje prava)

- (1) Patent traje 20 godina, računajući od datuma podnošenja prijave patenta.
- (2) Korisni model traje 10 godina, računajući od datuma podnošenja prijave za registraciju.

Član 67.
(Održavanje prava)

- (1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta, odnosno korisnog modela plaćaju se propisana godišnja taksa i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu, računajući od datuma podnošenja prijave.
- (3) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana za pojedinu godinu trebaju biti plaćeni u roku koji dopijeva prije isteka godine koja prethodi.
- (4) Ako nosilac patenta, odnosno korisnog modela ne plati taksu i troškove postupka u skladu sa stavom (2) ovog člana, a u roku iz stava (3) ovog člana, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali uvećane za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nosioca patenta, odnosno korisnog modela, kao i podnosioca prijave o propuštanju roka za plaćanje takse i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta s navođenjem posljedica njihovog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku, prema stavu (4) ovog člana.
- (6) Godišnje takse i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihovog dospelja na naplatu.
- (7) Ako podnosilac prijave patenta pravovremeno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Član 68.
(Razlozi za prestanak prava)

- (1) Ako nosilac patenta, odnosno korisnog modela uredno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje patenta, odnosno korisnog modela, on prestaje sljedećega dana od dana isteka roka za plaćanje iz člana 67. stava (3) ovog zakona.
- (2) Nosilac patenta, odnosno korisnog modela može se pisanom izjavom odreći patenta u cijelosti ili djelomično, o čemu Institut donosi zaključak. Učinci izjave o odricanju nastupaju sljedećeg dana od dana dostave izjave Institutu.
- (3) Ako je u registru patenata upisano određeno pravo u korist treće osobe, nosilac patenta, odnosno korisnog modela ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane saglasnosti te osobe.
- (4) Odricanje od patenta, odnosno korisnog modela upisuje se u Registar patenata i podatak o tome objavljuje se u službenom glasilu.

- (5) Patent, odnosno korisni model prestaje danom smrti nosioca, odnosno danom gubitka statusa pravnog lica, osim ako je prešao na nasljednike, odnosno pravne sljedbenike. Ova odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu iz člana 70. stav (1) ovog zakona.

DIO ŠESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Član 69. (Područje primjene)

Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriji Bosne i Hercegovine, koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje ili sredstva za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine potrebno izdavanje odobrenja od nadležnog tijela, može se, pod uvjetima predviđenim ovim zakonom, štititi svjedodžbom.

Član 70. (Predmet i učinci zaštite)

- (1) Predmet zaštite svjedodžbom je samo proizvod obuhvaćen odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, i to za svaku primjenu toga proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.
- (2) Svjedodžba osigurava nosiocu ista prava koja proizlaze iz patenta i, analogno, ta su prava podložna istim ograničenjima.

Član 71. (Izuzetak od zaštite svjedodžbom)

- (1) Izuzetno od odredbe člana 70. stava (2) ovog zakona, zaštita svjedodžbom se ne odnosi na radnje za koje je potreban pristanak nosioca svjedodžbe, i to:
- a) proizvodnju proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod radi izvoza ili
 - b) povezanu radnju koja je neophodna za proizvodnju iz prethodne tačke ovog stava ili za sam izvoz tog proizvoda ili
 - c) proizvodnju proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod najranije šest mjeseci prije isteka roka važenja svjedodžbe radi skladištenja na teritoriji Bosne i Hercegovine, kako bi se proizvod ili lijek koji sadrži taj proizvod stavili na tržište Bosne i Hercegovine nakon isteka roka važenja svjedodžbe ili
 - d) sve povezane radnje koje su neophodne za proizvodnju iz tačke a) ovog stava ili za samo skladištenje, pod uvjetom da se ta povezana radnja provodi najranije šest mjeseci prije isteka važenja svjedodžbe.
- (2) Proizvođač pismenim putem dostavlja nadležnom tijelu i nosiocu svjedodžbe informacije koje su propisane članom 72. ovog zakona, najkasnije tri mjeseca prije datuma početka

proizvodnje u Bosni i Hercegovini, koje bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. do 73. ovog zakona, predstavljale povredu prava nosioca svjedodžbe ili najkasnije tri mjeseca prije prve povezane radnje, predstavljala povredu prava nosioca svjedodžbe, zavisno od toga koji rok ističe ranije.

- (3) Ako se informacije iz člana 72. ovog zakona promijene, proizvođač obavještava nadležno tijelo i nosioca svjedodžbe prije nego što se te promjene počnu primjenjivati.
- (4) U slučaju da je proizvod iz člana 69. ovog zakona ili lijek koji sadrži taj proizvod proizveden radi izvoza, proizvođač osigurava da se odgovarajuća oznaka postavi na vanjsko pakovanje proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod iz stava (1) tačke a) ovog člana i, ako je moguće, na njegovo unutrašnje (neposredno) pakovanje.
- (5) Izuzetak iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na radnju ili djelatnost koja je potrebna za uvoz proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili medicinskog proizvoda koji sadrži taj proizvod na teritoriji Bosne i Hercegovine samo u svrhu prepakivanja, za ponovni izvoz ili za skladištenje.
- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled oznake iz stava (4) ovog člana.

Član 72. **(Informacije o proizvodnji)**

- (1) Informacije koje dostavlja proizvođač su:
 - a) firma i adresa sjedišta proizvođača.
 - b) naznaka o tome je li proizvodnja namijenjena izvozu ili skladištenju ili izvozu i skladištenju;
 - c) naznaka da će proizvodnja i skladištenje, ako postoji, kao i prva radnja u vezi s proizvodnjom, biti na teritoriji Bosne i Hercegovine,
 - d) broj svjedodžbe izdate od nadležnoga tijela,
 - e) za lijekove koji se izvoze, broj dozvole za stavljanje u promet lijeka ili ekvivalent te dozvole iz države u koju se izvozi, bez odgađanja kada taj podatak postane javno dostupan.
- (2) Ako proizvođač dostavi informacije iz stava (1) ovog člana u odnosu na neku od država izvoza, izuzetak iz člana 71. ovog zakona se primjenjuje u odnosu na tu državu.
- (3) Informacije iz člana 71. st. (2) i (3) ovog zakona, koje se dostavljaju nosiocu svjedodžbe, koriste se isključivo u svrhu provjere jesu li ispunjeni uvjeti za izuzetak od zaštite svjedodžbom koji su propisani ovim zakonom i za pokretanje sudskog postupka u slučaju neusklađenosti.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i formu u kojoj se daju informacije o proizvodnji iz stava (1) ovog člana.

Član 73.
(Obavješćavanje)

Proizvođač pismenim putem obavješćava osobe koje su u ugovornom odnosu s proizvođačem koji vrši radnje iz člana 71. stava (1) tačke a) ovog zakona o tome:

- a) da su te radnje dozvoljene u skladu s članom 71. ovog zakona,
- b) da bi stavljanje u promet, uvoz ili ponovni uvoz proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži proizvod iz člana 72. stava (1) tačke a) ovog zakona ili stavljanje u promet proizvoda iz člana 69. predstavljalo povredu prava nosioca svjedodžbe ako se svjedodžba primjenjuje.

Član 74.
(Pravo na svjedodžbu)

- (1) Svjedodžba se izdaje nosiocu osnovnog patenta ili njegovom pravnom sljedbeniku.
- (2) Ako je podnosilac zahtjeva za izdavanje svjedodžbe nosilac više od jednog patenta za isti proizvod, može mu se izdati samo jedna svjedodžba za taj proizvod.
- (3) Ako se dva ili više zahtjeva za izdavanje svjedodžbe odnose na isti proizvod i podneseni su od dva ili više nosilaca različitih patenata, svakom od njih može biti izdata po jedna svjedodžba za taj proizvod.

Član 75.
(Uvjeti za sticanje)

Svjedodžba se izdaje ako su na dan podnošenja zahtjeva za njeno izdavanje ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da je proizvod zaštićen osnovnim patentom koji je na snazi,
- b) da je u skladu s posebnim propisima izdato valjano odobrenje za stavljanje u promet proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, i da je predmetno odobrenje na snazi,
- c) da proizvod nije bio predmet svjedodžbe,
- d) da je odobrenje iz tačke b) ovog člana prvo odobrenje za stavljanje u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja,
- e) da je prijava za osnovni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. augusta 2002. godine,
- f) da je prvo odobrenje za stavljanje u promet proizvoda u Bosni i Hercegovini kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, izdato nakon datuma određenog za primjenu Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10).

Član 76.
(Rok za podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se Institutu u roku od šest mjeseci od datuma izdavanja odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja.
- (2) Ako je odobrenje iz stava (1) ovog člana izdato prije priznanja osnovnog patenta, zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se u roku od šest mjeseci od datuma objave podatka o priznanju patenta iz člana 49. ovog zakona.

Član 77.
(Sadržaj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Postupak za izdavanje svjedodžbe pokreće se podneskom koji sadržava:
 - a) zahtjev za izdavanje svjedodžbe u kojem moraju biti navedeni sljedeći podaci:
 - 1) izričita naznaka da se zahtijeva izdavanje svjedodžbe,
 - 2) naziv i adresa podnosioca,
 - 3) naziv i adresa zastupnika, ako ga podnosioc ima,
 - 4) broj osnovnog patenta i naziv izuma,
 - b) broj i datum odobrenja iz člana 75. tač. b) i d) ovog zakona izdatog od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini,
 - c) odobrenje iz člana 75. tač. b) i d) iz kojeg je vidljiv identitet proizvoda kao i sažetak karakteristika proizvoda,
 - d) dokaz o izvršenoj uplati upravne takse i troškova upravnog postupka za izdavanje svjedodžbe.
- (2) Kad se uz zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi i zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe, uz njega se prilaže:
 - a) primjerak izjave u kojoj se navodi da je to u skladu sa završenim usaglašenim planom pedijatrijskog ispitivanja, kako je propisano posebnim propisom,
 - b) kad je potrebno, uz primjerak odobrenja za stavljanje u promet proizvoda iz člana 70. stava (1) ovog zakona, prilaže se dokaz o posjedovanju odobrenja za stavljanje proizvoda u promet svih drugih država članica, kako je propisano posebnim propisom.
- (3) Kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja, zahtjev za produženje trajanja u skladu s članom 82. stavom (1) ovog zakona mora sadržavati pojedinosti iz stava (2) ovog člana i pozivanje na već podneseni zahtjev za izdavanje svjedodžbe.
- (4) Zahtjev za produženje trajanja već izdate svjedodžbe mora sadržavati pojedinosti iz stava (2) ovog člana i primjerak već izdate svjedodžbe.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev iz stava (1) tačke a) ovog člana, odnosno zahtjev iz stava (2) ovog člana.

Član 78.
(Formalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Institut provodi postupak ispitivanja po podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe u kojem utvrđuje:
 - a) je li zahtjev podnesen u propisanoj formi i sadrži li sve podatke propisane članom 77. stavom (1) tačkom a) ovog zakona,
 - b) jesu li plaćene upravne takse i troškovi upravnog postupka,
 - c) je li zahtjev podnesen u roku propisanom članom 76. ovog zakona,
 - d) jesu li uz zahtjev priloženi dokazi propisani članom 77. stavom (1) tač. c) i d) ovog zakona,
 - e) je li osnovni patent bio u važenju u vrijeme podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe,
 - f) je li podnosilac zahtjeva istovremeno i nosilac patenta.
- (2) Ako po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe nisu ispunjeni uvjeti propisani stavom (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca da u roku od mjesec dana od primanja poziva ukloni nedostatke navedene u pozivu.
- (3) Ako podnosilac u propisanom roku ne ukloni utvrđene nedostatke, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti iz stava (1) ovog člana, odnosno ako podnosilac zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ukloni nedostatke, kao datum podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe priznaje se datum na koji je zahtjev podnesen Institutu.
- (5) Nakon priznanja datuma podnošenja iz stava (4) ovog člana, Institut neće prihvatiti promjenu zahtjeva za izdavanje svjedodžbe u pogledu osnovnog patenta.

Član 79.
(Supstancijalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Nakon utvrđivanja formalne urednosti zahtjeva za izdavanje svjedodžbe, Institut u daljnjem postupku ispitivanja utvrđuje:
 - a) udovoljava li zahtjev uvjetima iz člana 75. ovog zakona,
 - b) je li odobrenje za stavljanje proizvoda u promet izdato od nadležnog tijela, u postupku propisanom posebnim propisom.
- (2) Ako Institut utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje svjedodžbe, propisani ovim zakonom, obavještava podnosioca o rezultatu ispitivanja i poziva ga da ukloni utvrđene nedostatke, odnosno da se u roku od dva mjeseca od dana primanja obavijesti izjasni o razlozima zbog kojih se svjedodžba ne može izdati.
- (3) Rok iz prethodnog stava na obrazloženi zahtjev podnosioca Institut može produžiti za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.

- (4) Odredbe ovog člana uz nužne izmjene primjenjuju se i na zahtjev za produženje svjedodžbe.

Član 80.

(Odluke Instituta po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Ako su ispunjeni uvjeti za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati taksi i troškova za održavanje, štampanje i objavu svjedodžbe, Institut donosi rješenje o izdavanju svjedodžbe.
- (2) Ako podnosilac ne plati takse i troškove iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju zahtjeva.
- (3) Ako je u postupku ispitivanja utvrđeno da zahtjev ne ispunjava uvjete iz člana 75. ovog zakona, Institut donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.

Član 81.

(Trajanje i prestanak zaštite svjedodžbom)

- (1) Učinci svjedodžbe nastupaju odmah nakon zakonskog isteka roka trajanja osnovnog patenta.
- (2) Prava stečena svjedodžbom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od dana podnošenja prijave osnovnog patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, koji je zaštićen tim patentom, umanjen za pet godina.
- (3) Za izračun trajanja zaštite svjedodžbom za proizvod koji je obuhvaćen dozvolom za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja, uzima se datum izdavanja privremene prve dozvole za stavljanje u promet, samo ako je privremena dozvola neposredno praćena konačnom dozvolom za stavljanje u promet za isti proizvod.
- (4) Svjedodžba može trajati najduže pet godina od njenog stupanja na snagu.
- (5) Trajanje svjedodžbe određeno je rješenjem Instituta.
- (6) Svjedodžba može prestati i prije isteka trajanja iz st. (1) i (2) ovog člana, i to:
- a) ako je se nosilac svjedodžbe odrekne,
 - b) ako godišnja taksa za održavanje iz člana 84. ovog zakona ne bude plaćena na vrijeme,
 - c) ako proizvod za koji je svjedodžba odobrena više ne može biti u prometu, što je posljedica prestanka važenja odobrenja za njegovo stavljanje u promet u skladu s posebnim propisom.
- (7) Institut donosi rješenje o prestanku važenja svjedodžbe po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovane osobe.

Član 82.
(Produženje trajanja svjedodžbe)

- (1) Trajanje svjedodžbe iz člana 80. stava (1) ovog zakona može se produžiti za šest mjeseci, ako su završena sva potrebna ispitivanja po odobrenom pedijatrijskom istraživačkom planu u državama članicama Evropske unije, pod uvjetom da je dozvola za stavljanje u promet izdata u svim državama članicama Evropske unije, u skladu s posebnim propisima.
- (2) Zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe podnosi se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe ili kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja. Ako se podnosi zahtjev za produženje trajanja već izdate svjedodžbe, mora se podnijeti najkasnije dvije godine prije isteka svjedodžbe.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti za produženje trajanja svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati taksi i troškova iz člana 17. ovog zakona, Institut donosi rješenje o produženju trajanja svjedodžbe.
- (4) Odredbe čl. 80. i 83. ovog zakona na odgovarajući način primjenjuju se na postupak po zahtjevu za produženje svjedodžbe.

Član 83.
(Upis svjedodžbe u registar i objava)

- (1) Podaci u vezi s postupkom povodom zahtjeva za izdavanje svjedodžbe te o njenom trajanju upisat će se u Registar patenata.
- (2) Institut objavljuje u službenom glasilu podatke o podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, zahtjevu za produženje svjedodžbe, o donošenju rješenja o izdavanju svjedodžbe, rješenja o prestanku važenja svjedodžbe, rješenja o proglašenju ništavosti svjedodžbe i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 84.
(Održavanje svjedodžbe)

- (1) Godišnja taksa i troškovi postupka za održavanje u važenju svjedodžbe plaćaju se Institutu za svaku godinu njenog važenja.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana odnose se na 12-mjesečni period koji počinje teći od datuma prestanka važenja osnovnog patenta i naplaćuje se posebno za svaku godinu.
- (3) Ako je posljednji period trajanja svjedodžbe kraći od 12 mjeseci, naknada se plaća unaprijed prilikom plaćanja ukupnog iznosa godišnje naknade za posljednju punu godinu

dana, i to srazmjerno za svaki mjesec trajanja svjedodžbe. Za period kraći od mjesec dana naknada se računa kao za čitav mjesec.

- (4) Ako nosilac svjedodžbe ne plati takse i troškove postupka u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali u iznosu uvećanom za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nosioca o propuštanju roka za plaćanje godišnje naknade za održavanje svjedodžbe i na posljedice neplaćanja istih, te na mogućnost plaćanja iz stava (4) ovog člana.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Član 85.

(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podnošenje prijave za izume nastale u radnom odnosu proizlazi iz odredaba važećih zakona o radu, općih akata poslodavaca, pojedinačnih ugovora o radu, kao i ostalih relevantnih ugovora.

DIO OSMI - POVJERLJIVI IZUMI

Član 86.

(Izumi s područja odbrane i sigurnosti)

- (1) Prijave патената za izume koji se odnose na odbranu i sigurnost smatraju se povjerljivim i podnose se nadležnoj instituciji za poslove odbrane, odnosno sigurnosti, u skladu s posebnim propisima.
- (2) Ako Institut primi prijavu za koju ocijeni da se odnosi na povjerljivi izum, prijavu će proslijediti nadležnoj instituciji i o tome obavijestiti podnosioca.
- (3) U slučaju da nadležna institucija utvrdi da izumi nisu povjerljivi, dostavlja prijavu Institutu koji nastavlja postupak po ovom zakonu.

DIO DEVETI - SADRŽAJ I OBIM PRAVA IZ PATENTA

Član 87.

(Isključiva prava iz patentna)

- (1) Bez saglasnosti nosioca patentna svakoj drugoj osobi zabranjeno je:

- a) izgrađivati, nuditi na prodaju, prodavati, koristiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu,
 - b) primjenjivati postupak koji je predmet zaštićenog izuma ili nuditi njegovu primjenu,
 - c) nuditi na prodaju, prodavati, koristiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je direktno dobijen postupkom koji je predmet zaštićenog izuma.
- (2) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je i nuđenje i isporučivanje proizvoda (tvari, smjese, dijela uređaja), koji čini bitan element zaštićenog izuma, osobama koje nisu ovlaštene za iskorištavanje toga izuma, ako je ponuđaču ili isporučiocu poznato, ili mu je iz okolnosti slučaja moralo biti poznato da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tuđeg zaštićenog izuma.
- (3) Odredbe stava (2) ovog člana ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporučuje uobičajen na tržištu, osim kada ponuđač ili isporučilac podstiče druge osobe na poduzimanje radnji iz stava (1) ovog člana.
- (4) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat će se da je proizvod dobijen zaštićenim postupkom ako je nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobijen zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobijen zaštićenim postupkom postoji naročito kada je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

Član 88.

(Isključiva prava s obzirom na patent iz područja biotehnologije)

- (1) Ako je patentom zaštićen biološki materijal koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz toga izuma, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz toga biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima.
- (2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz izuma, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na biološki materijal dobijen direktno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima.
- (3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetske informacije, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je sadržana genetska informacija i obavlja svoju funkciju, osim ljudskog tijela, raznih stepena njegovog oblikovanja i razvoja, ili jednostavnog otkrića jednoga od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena.

Član 89.
(Obim isključivih prava)

- (1) Obim isključivih prava nosioca patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku za priznanje patenta, pri čemu će opis i crteži služiti za tumačenje patentnih zahtjeva. Pojmovi korišteni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi, niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo u svrhu objašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao uputstva prema kojima se obim isključivih prava može protezati na ono što bi, na osnovu opisa i crteža, stručnjak u području tehnike mogao zaključiti da je namjeravani obim zaštite.
- (2) U periodu od datuma objave prijave do priznanja patenta obim zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave objavljene u skladu s ovim zakonom, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedenoga postupka poništenja u kojem je djelimično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta, pod uvjetom da obim zaštite time nije proširen.

Član 90.
(Prava iz prijave)

- (1) Objavom prijave u skladu s članom 41. ovog zakona podnosilac prijave stiče privremena prava na osnovu kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u periodu od datuma objave prijave patenta do datuma objave podatka o priznanju patenta iskorištavala izum suprotno čl. 87. i 88. ovog zakona.
- (2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE I - PROMET PRAVA

Član 91.
(Prijenos prava i licenca)

- (1) Patent može biti predmet ugovora o potpunom ili djelomičnom prijenosu prava, kao i predmet ugovora o licenci.
- (2) Ugovorom o licenci ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.
- (3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenci sklapaju se uz uvjete i na način koji su propisani posebnim propisima kojima se uređuje pitanje obaveznih odnosa.

- (4) Za sklapanje ugovora o prijenosu prava kao i ugovora o licenci potreban je pristanak svih nosilaca prava.
- (5) Prijenos prava i licenca imaju učinak prema trećim osobama od datuma upisa u Registar патената, odnosno Registar korisnih modela.
- (6) Upis licence u registar iz stava (5) ovog člana obavlja se na zahtjev jedne od ugovornih stranaka i objavljuje u službenom glasilu.
- (7) Odredbe ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na sklapanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenci koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.
- (8) Rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivni učinak na ugovor o prijenosu prava iz prijave, odnosno ugovor o licenci, ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor proveden, osim ako je prenosilac, odnosno davalac licence postupao nesavjesno.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka koji se upisuju u registar i objavljuju u skladu sa stavom (6) ovog člana.

Član 92. (Zalog i pljenidba)

- (1) Patent može biti predmet založnog prava i predmet pljenidbe.
- (2) Na zahtjev založnog povjerioca ili založnog dužnika, založno pravo upisuje se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona. Zasnivanje založnog prava ima učinak prema trećim od dana upisa u Registar патената.
- (3) Sud koji provodi pljenidbu po službenoj dužnosti, bez odgode, obavještava Institut o pokrenutoj pljenidbi na patentu u svrhu upisa pljenidbe u registar. Upis pljenidbe u registar provodi se na teret pljenitelja.
- (4) Odredbe ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na zasnivanje založnog prava i pljenidbu na pravu iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.

Član 93. (Stečaj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, korisni model ili svjedodžba dio stečajne mase, stečajni upravitelj po službenoj dužnosti obavještava Institut o pokrenutom stečajnom postupku u svrhu upisa stečaja u odgovarajući registar.

POGLAVLJE II - OGRANIČENJE UČINKA PATENTA

Član 94. (Izuzeci od isključivih prava)

Isključivo pravo nosioca patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskorištava u lične i nekomercijalne svrhe,
- b) radnje koje se poduzimaju u svrhu istraživanja i razvoja te pokusa, koje se odnose na predmet zaštićenog izuma, uključujući radnje potrebne za dobijanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili medicinski proizvod,
- c) direktnu i pojedinačnu pripremu lijeka u apoteci na osnovu pojedinačnog ljekarskog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljen lijek.

Član 95. (Pravo ranije upotrebe)

- (1) Patent ne djeluje prema osobi koja je prije datuma podnošenja ili prije datuma priznatog prava prvenstva prijave patenta, u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u sklopu svojih privrednih aktivnosti, koristila ili izrađivala proizvod prema zaštićenom izumu, ili je obavila stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskorištavanje izuma.
- (2) Osoba iz stava (1) ovog člana ima pravo, bez saglasnosti nosioca patenta, nastaviti iskorištavati izum u obimu u kojem ga je iskorištavala ili pripremila za iskorištavanje do datuma podnošenja prijave patenta za navedeni izum.
- (3) Pravo iz stava (2) ovog člana može se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili započelo iskorištavanje izuma.

Član 96. (Ograničenje učinka s obzirom na patent u području biotehnologije)

- (1) Isključiva prava koja proizlaze iz odredbe člana 88. ovog zakona neće se odnositi na biološki materijal dobijen rasplodivanjem i umnožavanjem biološkog materijala koji je na tržište Bosne i Hercegovine pustio nosilac patenta ili uz njegovu saglasnost, pri čemu rasplodivanje i umnožavanje nužno proizlaze iz primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, pod uvjetom da se dobijeni materijal kasnije ne koristi za daljnje rasplodivanje i umnožavanje.

- (2) Izuzetno od odredbe člana 88. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe materijala za umnožavanje biljaka poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik stiče ovlaštenje koristiti proizvode svoje berbe za rasplodivanje ili za umnožavanje na svom poljoprivrednom posjedu.
- (3) Izuzetno od odredbe člana 88. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe rasplodne stoke ili drugog životinjskog reproduksijskog materijala poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, poljoprivrednik stiče ovlaštenje koristiti zaštićenu stoku u poljoprivredne svrhe, čime je ujedno obuhvaćeno i raspolaganje životinjom, odnosno drugim životinjskim reproduksijskim materijalom u svrhu obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu djelatnosti komercijalne reprodukcije.

Član 97. **(Iskrpljenje prava)**

- (1) Stavljanjem u promet od nosioca patenta, ili uz njegovu izričitu saglasnost, na području Bosne i Hercegovine, odnosno nakon stupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije na području neke od članica Evropske unije, odnosno države stranke ugovornice Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru, proizvoda koji je izrađen prema zaštićenom izumu ili proizvoda koji je direktno dobijen postupkom koji je predmet izuma, iskrpljuju se za područje Bosne i Hercegovine isključiva prava stečena patentom u pogledu tog proizvoda.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana se na odgovarajući način primjenjuje i na isključiva prava stečena svjedodžbom.
- (3) Odredba iz stava (1) ovog člana ne primjenjuje se ako postoje zakoniti razlozi zbog kojih se nosilac patenta protivi daljnjoj komercijalizaciji proizvoda.

Član 98. **(Vozila u međunarodnom saobraćaju)**

Upotreba proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu u konstrukciji ili opremi plovila, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od država članica Pariske unije ili članica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slučajno nađe na teritoriji Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da ugrađeni proizvod služi isključivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

Član 99. **(Ograničenje učinaka prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe)**

Odredbe čl. 93. do 98. ovog zakona primjenjuju se, kada je to moguće i na odgovarajući način, i na prava iz prijave, korisni model i svjedodžbu.

DIO DESETI - PRISILNE LICENCE

POGLAVLJE I - OKOLNOSTI IZDAVANJA

Član 100.

(Nadležnost i postupak za izdavanje)

- (1) Ako nosilac prava odbija ustupiti pravo na privredno iskorištavanje zaštićenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uvjete za takvo ustupanje, a nije poduzeo efikasne i ozbiljne pripreme za njegovo iskorištavanje u Bosni i Hercegovini, Sud Bosne i Hercegovine povodom tužbe zainteresovane osobe može izdati prisilnu licencu. U tom slučaju nosilac prava mora u najkraćem mogućem roku biti obaviješten o izdavanju prisilne licence.
- (2) Tužba za izdavanje prisilne licence iz stava (1) ovog člana može se podnijeti nakon isteka roka od četiri godine od datuma podnošenja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od datuma priznanja patenta, zavisno od toga koji od ova dva roka ističe kasnije.
- (3) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnosilac tužbe iz stava (2) ovog člana bezuspješno, u razumnom vremenu, pokušao dobiti saglasnost nosioca patenta za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uvjetima.
- (4) Prisilna licenca ne može se izdati ako nosilac patenta dokaže postojanje zakonskih razloga koji opravdavaju neiskorištavanje ili nedovoljno iskorištavanje zaštićenoga izuma.
- (5) Nosiocu patenta koji ne može iskorištavati svoj zaštićeni izum bez povrede tuđeg patenta, na obrazloženi zahtjev, Sud Bosne i Hercegovine može izdati prisilnu licencu za tuđi patent.
- (6) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana može se izdati pod uvjetom da:
 - a) patent podnosioca zahtjeva iz stava (2) ovog člana predstavlja značajan tehnološki napredak, koji je od posebnog privrednog značaja u pogledu izuma zaštićenog patentom za koji se traži prisilna licenca i
 - b) nosilac patenta za koji se traži prisilna licenca ima, pod razumnim uvjetima, pravo na uzajamnu licencu.
- (7) Prisilna licenca ne može biti isključiva, a njen obim i njeno trajanje vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata.
- (8) Prisilna licenca može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom, odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.

- (9) Prisilna licenca odobrava se prvenstveno za snabdijevanje domaćeg tržišta, osim ako je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom takmičenju.
- (10) Sud Bosne i Hercegovine će na obrazloženi zahtjev zainteresovane osobe ukinuti prisilnu licencu ako i kada okolnosti koje su dovele do njenog odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogućnost da bi ponovo mogle nastupiti, ali uz uvjet zaštite legitimnih prava sticatelja prisilne licence.
- (11) Nositelj patenta ima pravo na naknadu uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost licence i potrebu za ispravljanjem postupaka protivnih tržišnom takmičenju.
- (12) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana je neprenosiva, osim u slučaju istovremenog prijenosa patenta za koji je izdata.
- (13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na pravo zaštite biljne sorte.

Član 101.

(Prisilna licenca u javnom interesu)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licencu ako je iskorištavanje patentom zaštićenog izuma nužno usljed vanrednih stanja na nacionalnom nivou u svrhu:
 - a) sigurnosti države,
 - b) zaštite javnoga interesa u području zdravstva i prehrane,
 - c) zaštite i unapređivanja čovjekovog okoliša,
 - d) posebnoga interesa za pojedinu privrednu granu ili kada je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom takmičenju.
- (2) U slučaju poluprovodničke tehnologije prisilna licenca može se izdati samo u slučajevima iz stava (1) ovog člana.
- (3) U slučajevima iz stava (1) ovog člana odredba člana 100. stava (3) ovog zakona se ne primjenjuje.

POGLAVLJE II - PRISILNE LICENCE ZBOG JAVNOZDRAVSTVENIH PROBLEMA

Član 102.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

- (1) Sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud) može izdati prisilnu licencu potrebnu za proizvodnju i prodaju farmaceutskog proizvoda koji je predmet patenta ili svjedodžbe kada je takav proizvod namijenjen izvozu u zemlje uvoznice s problemima javnog zdravlja u slučajevima i uvjetima propisanim ovim zakonom.
- (2) Pri odlučivanju o izdavanju prisilne licence Sud će naročito uzeti u obzir potrebu provedbe Odluke Glavnog vijeća WTO-a od 30. augusta 2003. godine o provedbi tačke 6. deklaracije iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) (u daljnjem tekstu: TRIPS) i javnom zdravlju od 14. novembra 2001. godine (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (3) Farmaceutski proizvod iz stava (1) ovog člana je svaki proizvod farmaceutske industrije, uključujući lijekove za ljudsku upotrebu, pod kojim se podrazumijeva svaka tvar ili mješavina tvari koja je namijenjena liječenju ili sprečavanju bolesti ljudi te svaka tvar ili mješavina tvari koja se može primijeniti na ljudima u svrhu obnavljanja, ispravljanja ili prilagodbe fizioloških funkcija izazivanjem farmakoloških, imunoloških ili metaboličkih djelovanja ili postavljanja medicinske dijagnoze, uključujući aktivne sastojke i pribor za dijagnosticiranje *ex vivo*.
- (4) Zemlja uvoznica iz stava (1) ovog člana je svaka zemlja u koju se izvozi farmaceutski proizvod. Zemlja uvoznica može biti:
 - a) bilo koja najmanje razvijena zemlja navedena kao takva na popisu Ujedinjenih naroda,
 - b) bilo koja članica WTO-a, izuzev najmanje razvijene zemlje članice iz tačke a) ovog stava, koja je uputila obavijest Vijeću za TRIPS o svojoj namjeri da se koristi sistemom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način,
 - c) bilo koja zemlja koja nije članica WTO-a, ali je od Vijeća za pomoć u razvoju OECD navedena na popisu zemalja niskog dohotka s bruto nacionalnim proizvodom po glavi stanovnika manjim od 745 \$, i koja je uputila obavijest Institutu o svojoj namjeri da se koristi sistemom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način.
- (5) Zemlja članica WTO-a koja je dala izjavu da neće koristiti sistem za uvoz kao članica WTO-a, nije zemlja uvoznica koja udovoljava uvjetima.
- (6) Zemlje uvoznice koje nisu članice WTO-a, a koje su najmanje razvijene zemlje i zemlje u razvoju i udovoljavaju pretpostavkama iz stava (4) ovog člana, moraju ispuniti dodatne pretpostavke:
 - a) zemlja uvoznica dužna je uputiti obavijest u skladu s Odlukom direktno Institutu,
 - b) zemlja uvoznica dužna je u obavijesti navesti da će sistem koristiti za rješavanje javnozdravstvenih problema, a ne kao sredstvo za postizanje ciljeva industrijske ili trgovačke politike te da će usvojiti mjere iz tačke 4. Odluke,
 - c) Sud može, na zahtjev nosioca prava ili Instituta, povući prisilnu licencu ako zemlja uvoznica ne poštuje svoje obaveze iz tačke b).
- (7) Tužba koja sadrži zahtjev za izdavanje prisilne licence podnosi se Sudu u skladu s odredbama člana 100. stava (9) ovog zakona ako na području Bosne i Hercegovine postoji

patent ili svjedodžba čiji učinci pokrivaju namjeravanu djelatnost proizvodnje i prodaje radi izvoza.

(8) U tužbi se navodi:

- a) podatak o zahtjevima za izdavanje prisilnih licenci u drugim državama za isti proizvod s podacima o količinama i odnosnim zemljama uvoznicama,
- b) podatak o podnosiocu zahtjeva za izdavanje prisilne licence i njegovom zastupniku, ako ga ima,
- c) nezaštićeno ime farmaceutskog proizvoda koje podnosilac zahtjeva namjerava proizvoditi na osnovu prisilne licence,
- d) količina farmaceutskog proizvoda koju podnosilac zahtjeva namjerava proizvoditi na osnovu prisilne licence,
- e) zemlja uvoznica,
- f) dokaz o prethodnim pregovorima s nosiocem prava, u skladu s odredbama iz stava (11) ovog člana,
- g) dokaz o posebnom zahtjevu u kojem je navedena količina potrebnog proizvoda, upućenom od ovlaštenog predstavnika zemlje uvoznice ili nevladine organizacije koja djeluje s formalnim ovlaštenjem jedne ili više zemalja uvoznica ili tijela UN-a ili druge međunarodne zdravstvene organizacije koja djeluje s formalnim ovlaštenjem jedne ili više zemalja uvoznica.

(9) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz tužbe za izdavanje prisilne licence Sud je dužan provjeriti naročito sljedeće:

- a) je li svaka od zemalja uvoznica navedena u zahtjevu, koja je članica WTO-a, uputila obavijest WTO-u u skladu s Odlukom, odnosno je li svaka zemlja uvoznica navedena u zahtjevu, koja nije članica WTO-a, uputila obavijest Institutu u skladu s odredbama iz ovog člana u odnosu na svaki od proizvoda iz zahtjeva. Ovo ne utječe na mogućnost koju najmanje razvijene zemlje imaju prema Odluci Vijeća za TRIPS od 27. jula 2002. godine,
- b) da količina proizvoda navedena u zahtjevu ne prelazi onu o kojoj je zemlja uvoznica koja je članica WTO-a obavijestila WTO, odnosno Institut,
- c) da, uzimajući u obzir druge prisilne licence izdate drugdje, ukupna količina proizvoda za koju je dozvoljena proizvodnja u odnosu na bilo koju zemlju uvoznicu ne prelazi značajno količinu o kojoj je ta zemlja obavijestila WTO, odnosno Institut.

(10) Podatke iz stava (9) ovog člana dužan je u tužbi navesti i priložiti podnosilac zahtjeva za izdavanje prisilne licence.

(11) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnosilac zahtjeva bezuspješno, u periodu od trideset dana prije podnošenja tužbe, pokušao od nosioca prava dobiti odobrenje za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uvjetima i rokovima. Ova odredba neće se primjenjivati u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje hitnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne upotrebe prema članu 31. tački b) TRIPS-a.

Član 103.
(Uvjeti za izdavanje)

- (1) Prisilna licenca za javnozdravstvene potrebe izdaje se kao neisključiva, a njeni obim i trajanje, koji se obavezno navode u presudi kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence, vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata. Količina proizvoda koji se na osnovu takve licence mogu proizvesti ne smije prelaziti onu koja je nužna za zadovoljenje potreba zemlje uvoznice, odnosno zemalja uvoznica navedenih u tužbi, uzimajući u obzir količinu proizvoda proizvedenih na osnovu prisilnih licenci izdatih drugdje.
- (2) Prisilna licenca se može prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.
- (3) Sud u presudi navodi radnje za koje je podnosilac zahtjeva ovlašten i koje su potrebne u svrhu proizvodnje radi izvoza i distribucije u zemlji, odnosno zemljama navedenim u zahtjevu. Nijedan proizvod proizveden ili uvezen na osnovu licence ne smije biti ponuđen na prodaju ili stavljen na tržište bilo koje druge zemlje osim one navedene u zahtjevu, izuzev kada zemlja uvoznica iskoristi mogućnost iz tačke 6. podtačke (i) Odluke da izvozi u suugovornicu regionalnog trgovinskog sporazuma s kojom dijeli odnosni zdravstveni problem.
- (4) Sud u presudi nalaže da proizvodi proizvedeni na osnovu takve licence moraju biti jasno identifikovani posebnim etiketama ili oznakama kao proizvodi proizvedeni na osnovu prisilne licence. Proizvodi se moraju razlikovati od onih koje proizvodi nosilac prava, i to posebnim pakovanjem i/ili posebnim bojama ili oblicima, pod uvjetom da je takvo razlikovanje moguće te da nema značajan utjecaj na cijenu. Pakovanje ili bilo koji pripadajući tekst moraju sadržavati napomenu da je proizvod predmet prisilne licence, naziv suda koji ju je izdao i broj spisa predmeta, te jasan natpis da je proizvod namijenjen isključivo za izvoz i distribuciju u odnosnu zemlju uvoznicu, odnosno zemlje uvoznice. Podrobni podaci o karakteristikama proizvoda moraju biti stavljeni na raspolaganje carinskim tijelima u Bosni i Hercegovini i u državama članicama Evropske unije.
- (5) Sud u presudi nalaže da primalac licence prije isporuke u zemlju uvoznicu mora na web-stranicu, čiju će adresu saopćiti Institutu, staviti podatke:
 - a) o količini kojom zemlje uvoznice snabdijevaju proizvodima na osnovu prisilne licence,
 - b) o razlikovnim obilježjima odnosnih proizvoda.
- (6) Ako je proizvod u odnosu na koji je u Bosni i Hercegovini izdata prisilna licenca zaštićen patentom u zemlji uvoznici navedenoj u zahtjevu, on može biti izvezen samo ako su te zemlje izdale prisilnu licencu za uvoz, prodaju i/ili distribuciju odnosnog proizvoda.

- (7) U presudi Sud nalaže podnosiocu zahtjeva plaćanje naknade nosiocu prava, koju utvrđuje na sljedeći način:
- a) u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje hitnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne upotrebe prema članu 31. tački (b) TRIPS-a, naknada iznosi najviše 4% ukupne cijene koju plaća zemlja uvoznica ili koja se plaća u njenu korist,
 - b) u svim drugim slučajevima naknada se utvrđuje uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost upotrebe na koju je ovlaštena odnosna zemlja uvoznica ili zemlje uvoznice na osnovu licence, kao i humanitarne i nekomercijalne okolnosti u vezi s izdavanjem licence.
- (8) Nakon što presuda kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence postane pravosnažna, Sud može povodom prijedloga za osiguranje dokaza, koji Sudu podnese nosilac prava, izvršiti uvid u poslovne knjige i druge dokumente primaoca licence, isključivo u svrhu provjere ispunjava li on sve obaveze iz presude kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence, a posebno u svrhu provjere podataka o konačnom odredištu proizvoda. Poslovne knjige i dokumenti moraju sadržavati dokaz o izvozu proizvoda u obliku izvozne deklaracije koju je ovjerila carina, te dokaz o uvozu.
- (9) Uvjeti licence ne utječu na način distribucije u zemlji uvoznici.

Član 104.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje)

Sud će presudom odbiti tužbu sa zahtjevom za izdavanje prisilne licence ako on ne sadrži elemente potrebne za odlučivanje ili ako nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje prisilne licence propisane u ovom zakonu.

Član 105.

(Prestanak ili izmjena prisilne licence)

- (1) Nosilac prava ili primalac licence može tužbom zahtijevati da Sud ukine prisilnu licencu ako utvrdi da suprotna strana ne poštuje odluku o izdavanju prisilne licence. U presudi kojom odlučuje o prestanku prisilne licence, Sud će odrediti rok u kojem je primalac licence dužan o svom trošku preusmjeriti sve proizvode koji se nalaze u njegovom posjedu, brizi ili ovlaštenju u zemlje s potrebama iz člana 103. ovog zakona ili ih na drugi način ukloniti uz savjetovanje s nosiocem prava.
- (2) Nakon što je zemlja uvoznica obavijestila da je količina farmaceutskih proizvoda postala nedovoljna za zadovoljenje njenih potreba, primalac licence može tužbom zahtijevati izmjenu uvjeta licence radi proizvodnje i izvoza dodatnih količina proizvoda do nivoa potrebnog za zadovoljenje potreba odnosne zemlje uvoznice. U takvim slučajevima Sud postupuje hitno. Ako zatražena dodatna količina proizvoda ne prelazi 25%, ne primjenjuju se odredbe iz člana 103. stava (8) ovog zakona.

Član 106.

(Obavješćavanje Vijeća za TRIPS)

- (1) Sud će putem Instituta obavijestiti Vijeće za TRIPS o svojim pravosnažnim presudama o izdavanju prisilne licence, uvjetima pod kojima je izdata, kao i o njenom prestanku i izmjeni.
- (2) Dostavljeni podaci uključuju naročito sljedeće:
 - a) ime i prezime te adresu primaoca licence,
 - b) odnosni proizvod,
 - c) količinu kojom se snabdijeva,
 - d) zemlju uvoznicu,
 - e) trajanje licence,
 - f) adresu web-stranice iz člana 103. stava (5) ovog zakona.

Član 107. **(Zabrana uvoza)**

- (1) Zabranjen je uvoz u Bosnu i Hercegovinu i zemlje članice Evropske unije proizvoda proizvedenih na osnovu prisilne licence za javnozdravstvene potrebe izdate u skladu s odredbama ovog zakona radi slobodnog puštanja u promet, ponovnog uvoza, stavljanja pod suspenzivne postupke ili stavljanja u slobodne zone ili slobodna skladišta.
- (2) Stav (1) ovog člana se ne primjenjuje u slučaju ponovnog izvoza u zemlju uvoznicu navedenu u prijavi i identifikovanu na pakovanju i dokumentaciji koja prati proizvod, ili stavljanja u postupak tranzitnog ili carinskog skladištenja ili u slobodne zone ili slobodna skladišta u svrhu ponovnog izvoza u tu zemlju uvoznicu.

Član 108. **(Radnje carine)**

- (1) Ako postoji osnova za sumnju da su proizvodi proizvedeni na osnovu prisilne licence za javnozdravstvene potrebe, izdate u skladu s odredbama ovog zakona, uvezeni na područje Bosne i Hercegovine suprotno odredbama iz člana 107. stava (1) ovog zakona, nadležna tijela carine će, radi provjere, zadržati odnosne proizvode toliko dugo koliko je potrebno, a najduže deset radnih dana. Ako postoje posebne okolnosti, nadležna tijela carine mogu odlučiti o produženju perioda zadržavanja za najduže dodatnih deset radnih dana.
- (2) O zadržavanju iz stava (1) ovog člana nadležna tijela carine će, bez odgode, obavijestiti nosioca prava i proizvođača ili izvoznika odnosnih proizvoda, te ga pozvati na dostavu podataka i dokaza o odnosnim proizvodima.
- (3) Ako nadležna tijela carine u periodu zadržavanja utvrde povredu prisilne licence suprotno zabrani iz člana 107. stava (1) ovog zakona, zaplijenit će proizvode i ukloniti ih iz prometa u skladu s carinskim propisima.
- (4) Postupak zadržavanja i pljenidbe robe provodi se na trošak uvoznika, u skladu s carinskim propisima. Solidarno s uvoznikom za odnosne troškove odgovara i svaka druga osoba koja je pokušala nezakonit uvoz.

- (5) Ako se utvrdi da se uvozom proizvoda koji su zadržani u skladu s odredbama iz ovog člana ne bi prekršila zabrana iz člana 107. stava (1) ovog zakona, i ako su poštivani carinski propisi, nadležna tijela carine pustit će proizvode u promet na području Bosne i Hercegovine.
- (6) O pljenidbama i uništenju proizvoda, prema odredbama ovog člana, nadležna tijela carine obavijestit će Institut.
- (7) Odredbe čl. 107. i 108. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz male količine proizvoda, unutar granica propisanih u pogledu oslobađanja plaćanja carine, koji su sadržani u ličnom prtljagu putnika i namijenjeni za privatno i nekomercijalno korištenje.

DIO JEDANAESTI - MEĐUNARODNA PRIJAVA PREMA PCT-u

Član 109.

(Međunarodna prijava patenta)

- (1) Međunarodna prijava je prijava koja se podnosi u skladu s PCT-om. Svako pozivanje na PCT u ovom dijelu Zakona ujedno se smatra pozivanjem i na odredbe Pravilnika u skladu s PCT-om.
- (2) Na međunarodne prijave koje se Institutu podnose kao prijemnom uredu ili u kojima je Institut naveden kao naznačeni ili izabrani ured, primjenjuju se odredbe PCT-a, ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 110.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao prijemnom uredu)

- (1) Međunarodna prijava može se Institutu podnijeti kao prijemnom uredu ako je podnosilac prijave državljanin Bosne i Hercegovine ili fizičko lice koje u Bosni i Hercegovini ima prebivalište ili pravno lice koje ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za podnošenje međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana plaćaju se propisane takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona za prosljeđivanje međunarodnom uredu, u roku utvrđenom odredbama PCT-a.

Član 111.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao naznačenom ili izabranom uredu)

- (1) Međunarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama PCT-a, naznačena ili izabrana radi priznanja nacionalnog patenta, za koju su plaćeni takse i troškovi, podnosi se Institutu na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca, računajući od međunarodnog datuma

podnošenja, odnosno datuma prvenstva ako je u međunarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo u skladu s članom 8. PCT-a.

- (2) Međunarodna prijava koja je Institutu podnesena kao naznačenom ili izabranom uredu objavljuje se u službenom glasilu na način predviđen u članu 41. ovog zakona.
- (3) Privremena prava propisana odredbom člana 90. ovog zakona podnosioc međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana stiče datumom objave prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (4) Za međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz člana 42. ovog zakona počinje teći od datuma objave u službenom glasilu.
- (5) Međunarodna prijava objavljena prema članu 21. PCT-a neće se smatrati stanjem tehnike u skladu s odredbom člana 10. stava (3) ovog zakona sve dok se ne ispune uvjeti predviđeni odredbom stava (1) ovog člana.

DIO DVANAESTI - PROŠIRENI EVROPSKI PATENT (EPC)

Član 112.

(Proširenje učinka evropskog patenta)

- (1) Evropska prijava i evropski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uvjetima kao i nacionalna prijava i nacionalni patent prema ovom zakonu.
- (2) Prema ovom zakonu:
 - a) evropska prijava je prijava evropskog patenta podnesena EPC-u, kao i međunarodna prijava podnesena PCT-u, za koju EPO obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je Bosna i Hercegovina naznačena,
 - b) prošireni evropski patent je evropski patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu.

Član 113.

(Zahtjev za proširenje)

- (1) Evropska prijava i evropski patent priznat na osnovu te prijave proširuju se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnosioca prijave. Zahtjev za proširenje smatra se podnesenim za svaku evropsku prijavu koja je podnesena na datum ili poslije datuma stupanja na snagu Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije („Službeni glasnik BiH“ - Međunarodni ugovori, broj 2/04, stupio na snagu 1. 12. 2004. godine).
- (2) Institut će, što je moguće prije, objaviti u službenom glasilu informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što ga EPO obavijesti da je plaćena propisana taksa za

proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od datuma podnošenja ili, kada je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.

- (3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana taksa za proširenje nije plaćena u roku, ili ako je evropska prijava konačno odbijena, ili povučena, ili se smatra povučenom. Institut će informacije o promjenama objaviti u službenom glasilu što je moguće prije, ako je zahtjev za proširenje već objavljen u skladu sa stavom (2) ovog člana.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom utvrđuje način i sadržaj objave u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana.

Član 114. **(Taksa za proširenje)**

- (1) U skladu s članom 113. ovog zakona, taksa za proširenje plaća se EPO-u u roku od šest mjeseci od datuma objave podatka u Evropskom biltenu za patente o objavi evropskog izvještaja o pretraživanju ili, gdje je prikladno, u roku za izvršenje radnji obaveznih za ulazak međunarodne prijave u evropsku fazu u skladu s članom 112. stavom (2) tačkom a) ovog zakona.
- (2) Taksa za proširenje može se uredno platiti i nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana u dodatnom roku od dva mjeseca, pod uvjetom da se u tom roku plati u iznosu uvećanom za 50%.
- (3) Na plaćanje taksi za proširenje, na odgovarajući način se primjenjuju pravila EPC-a koja se odnose na takse. Za uredno plaćene takse za proširenje ne postoji mogućnost povrata.

Član 115. **(Učinci evropskih prijava)**

- (1) Evropska prijava, kojoj je utvrđen datum podnošenja, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu, kada je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članu 90. ovog zakona, od datuma kada je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava patenta od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je zahtjev za proširenje povučen ili se smatra povučenim.

Član 116. **(Učinci proširenih evropskih patenata)**

- (1) Prošireni evropski patent, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, od datuma objave podatka o njegovom priznavanju od EPO-a, daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o priznanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis proširenog evropskoga patenta u Registar patenata, patentni spis evropskoga patenta kako je priznat, prijevod patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti takse i troškove postupka za objavu i štampanje prijevoda patentnih zahtjeva iz evropskoga patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, u skladu s posebnim propisom.
- (3) Ako, kao rezultat prigovora ili zahtjeva za ograničenje podnesenog EPO-u, evropski patent ostane na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima, nosilac patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu u službenom glasilu Instituta, u roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o odluci kojom se evropski patent održava u vrijednosti s izmijenjenim patentnim zahtjevima ili se on ograničava.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake upotrijebljene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Institut u službenom glasilu Instituta objavljuje, što je moguće prije, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2), odnosno stavu (3) ovog člana.
- (6) Ako prijevod iz stava (2), odnosno stava (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane takse i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da prošireni evropski patent od početka ne vrijedi.
- (7) Smatra se da prošireni evropski patent i prijava na osnovu koje je on priznat nisu od početka proizvodili učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 113. stavu (2) ovog zakona u onoj mjeri u kojoj je taj patent proglašen nevažećim u postupku povodom prigovora, postupku za ograničenje ili proglašenje ništavim, koji se vode pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu proširenog evropskoga patenta u Registar patenata iz člana 16. ovog zakona.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis evropskog patenta u registar iz stava (2) ovog člana, sadržaj objave iz stava (5) ovog člana i upis u registar iz stava (8) ovog člana.

Član 117.

(Vjerodostojan tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta)

- (1) Tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om, vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine daje zaštitu užu od zaštite koju daje prijava za prošireni evropski patent ili prošireni evropski patent, prijevod propisan članom 115. stavom (2) i članom 116. stavom (2) ovog zakona smatra se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnosilac prijave ili nosilac patenta može, u bilo koje vrijeme, dostaviti ispravljen prijevod patentnih zahtjeva iz evropske prijave patenta ili evropskoga patenta. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz objavljene evropske prijave ne proizvodi nijedan pravni učinak dok ne bude dostavljen osobi koja koristi izum u Bosni i Hercegovini. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz proširenog evropskoga patenta ne proizvodi nijedan pravni učinak sve dok podatak o njemu ne objavi Institut u skladu s članom 116. stavom (5) ovog zakona.
- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila efikasne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 118.

(Prava ranijega datuma)

- (1) Evropska prijava za koju je plaćena taksa za proširenje i prošireni evropski patent imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu patenta i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava i nacionalni patent.
- (2) Nacionalna prijava i nacionalni patent imaju, u odnosu na prošireni evropski patent, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 119.

(Istovremena zaštita)

Ako prošireni evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njenom pravnom sljedbeniku, nacionalni patent nema učinak u mjeri u kojoj pokriva isti izum kao i prošireni evropski patent od datuma od kojeg je istekao rok za podnošenje prigovora na priznati evropski patent u slučaju da prigovor nije podnesen, a u slučaju kad je prigovor podnesen, od datuma od kojeg je u postupku povodom prigovora donesena konačna odluka da evropski patent ostaje na snazi.

Član 120.

(Takse za održavanje proširenih evropskih patenata)

- (1) Takse i troškovi postupka za održavanje proširenih evropskih патената plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog патента.
- (2) Član 141. stavak (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 121.
(Primjena Evropske patentne konvencije)

Odredbe EPC-a i provedbenih propisa uz nju ne primjenjuju se na Dio dvanaesti ovog zakona, osim ako tim odredbama nije drugačije propisano.

DIO TRINAESTI – EVROPSKI PATENT

Član 122.
(Evropska prijava i evropski patent)

Evropska prijava i evropski patent, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uvjetima kao i nacionalna prijava патента i nacionalni patent prema ovom zakonu.

Član 123.
(Podnošenje evropske prijave патента)

- (1) Evropska prijava može se podnijeti:
 - a) EPO-u ili
 - b) Institutu.
- (2) Evropska prijava podnesena Institutu ima isti učinak kao da je istog datuma podnesena EPO-u, pod uvjetom da je Institut, u skladu s odredbama EPC-a, pravovremeno proslijedi EPO-u.
- (3) Evropska izdvojena prijava podnosi se neposredno EPO-u.
- (4) Ako Institut na prvi pogled utvrdi da se radi o mogućem povjerljivom izumu od interesa za Bosnu i Hercegovinu, evropsku prijavu neće proslijediti EPO-u u skladu s odredbama iz stava (2) ovog člana, već će postupiti u skladu s članom 86. ovog zakona.
- (5) Evropska prijava koja se podnese Institutu u skladu s odredbama iz ovog člana može se podnijeti na bilo kojem od jezika iz člana 14. st. (1) i (2) EPC-a.

Član 124.
(Taksa za evropsku prijavu)

Takse i troškovi koji se plaćaju u vezi s evropskom prijavom plaćaju se EPO-u u skladu s odredbama EPC-a i važećih propisa.

Član 125.
(Učinci evropskih prijava)

- (1) Evropska prijava, kojoj je utvrđen datum podnošenja i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi, gdje je primjenljiva, s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava patenta privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članu 90. ovog zakona, od datuma kada je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je povučena ili se smatra povučenom, konačno odbijena ili ako je naznaka Bosne i Hercegovine povučena ili se smatra povučenom.

Član 126.
(Učinci evropskog patenta)

- (1) Evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, od datuma objave podatka o njegovom priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim u skladu s ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o priznavanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis evropskog patenta u registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je objavljen u službenom glasilu EPO-a, prijevod patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu i štampanje prijevoda.
- (3) Ako kao ishod prigovora podnesenog EPO-u evropski patent ostane na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima ili kao ishod zahtjeva za ograničenje iz člana 105.a. EPC-a evropski patent bude ograničen izmjenom patentnih zahtjeva, nosilac patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu u službenom glasilu u roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o odluci da evropski patent ostaje na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.

- (5) Institut u službenom glasilu objavljuje podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2), odnosno stavu (3) ovog člana.
- (6) Ako prijevod iz stava (2), odnosno stava (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane takse i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da evropski patent za Bosnu i Hercegovinu od početka ne vrijedi, te se član 122. EPC-a primjenjuje na odgovarajući način.
- (7) Smatra se da evropski patent i prijava na kojoj se zasniva od početka nisu imali učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 125. stavu (2) ovog zakona u obimu u kojem je taj patent proglašen nevažećim ili ograničen u postupku po prigovoru ili je on proglašen nevažećim ili ograničen u postupku iz člana 105.a EPC-a pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu evropskog patenta u registar patenata iz člana 16. ovog zakona.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis evropskog patenta u registar iz stava (2) ovog člana, sadržaj objave iz stava (5) ovog člana i upis u registar iz stava (8) ovog člana.

Član 127. (Vjerodostojan tekst)

- (1) Tekst evropske prijave ili evropskoga patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om, vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje evropska prijava patenta ili evropski patent, prijevod propisan članom 126. stavom (2) ovog zakona smatrat će se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnosilac prijave patenta ili nosilac patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva prijave evropskoga patenta ili evropskoga patenta. Ispravljeni prijevod neće imati bilo kakvog pravnog učinka dok ga ne objavi Institut.
- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila efikasne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 128. (Prava ranijeg datuma)

- (1) Evropska prijava patenta i evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.

- (2) U Bosni i Hercegovini, nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 129.
(Istovremena zaštita)

Ako evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njenom pravnom sljedbeniku, nacionalni patent nema učinak u obimu u kojem pokriva isti izum kao i evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina od datuma na koji je rok za podnošenje prigovora protiv evropskog patenta istekao, a da prigovor nije podnesen, a u slučaju da je prigovor podnesen, od datuma kada je donesena konačna odluka u postupku povodom prigovora da evropski patent ostaje na snazi.

Član 130.
(Pretvaranje u nacionalnu prijavu)

- (1) Institut provodi postupak za priznanje nacionalnog patenta na zahtjev podnosioca evropske prijave ili na zahtjev nosioca evropskog patenta, u sljedećim slučajevima:
- a) kada se evropska prijava smatra povučenom prema članu 77. stavu (3) EPC-a ili
 - b) kada prijevod evropske prijave patenta nije pravovremeno podnesen u skladu s odredbom člana 14. stava (2) i člana 90. stava (3) EPC-a.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačke a) ovog člana, zahtjev za pretvaranje podnosi se Institutu. Institut, pridržavajući se propisa o nacionalnoj sigurnosti, zahtjev prosljeđuje neposredno centralnim uredima za industrijsko vlasništvo država ugovornica koje su u njemu navedene.
- (3) U slučajevima iz stava (1) tačke b) ovog člana, zahtjev za pretvaranje podnosi se EPO-u koji ga prosljeđuje Institutu ako je u njemu navedena Bosna i Hercegovina.
- (4) Zahtjev se smatra podnesenim nakon uplate taksi i naknade troškova za pretvaranje. Učinci evropske patentne prijave iz člana 66. EPC-a prestaju ako zahtjev za pretvaranje nije pravovremeno podnesen.
- (5) U roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva za pretvaranje evropske prijave u nacionalnu prijavu, podnosilac prijave je dužan platiti propisane takse i naknade troškova, u skladu s posebnim propisima, te podnijeti Institutu prijevod izvornog teksta evropske prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Podatak o pretvaranju se objavljuje u službenom glasilu Instituta. Ako takse i naknade troškova nisu pravovremeno plaćene, odnosno ako prijevod izvornog teksta evropske prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini nije

pravovremeno podnesen, smatra se da zahtjev za pretvaranje nije podnesen, o čemu Institut donosi odgovarajući akt.

Član 131.

(Takse za održavanje evropskih patenata)

- (1) Takse i troškovi postupka za održavanje evropskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.
- (2) Član 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 132.

(Promet prava iz evropske prijave i evropskoga patenta)

Odredbe ovog zakona o prijenosu prava, licenci, založnom pravu, pljenidbi, stečaju i prisilnim licencama primjenjuju se na evropske prijave i evropske patente s učinkom na području Bosne i Hercegovine.

Član 133.

(Zaštita od povrede i građanskopravna zaštita)

- (1) Odredbe ovog zakona u slučaju povrede primjenjuju se na evropske prijave i evropske patente u kojima je naznačena Bosna i Hercegovina.
- (2) U slučaju spora u vezi s evropskim patentom, nosilac patenta mora, na svoj trošak, dostaviti potpuni prijevod patentnog spisa na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, na zahtjev osobe koja, navodno, vrši povredu patenta ili nadležnog suda.

Član 134.

(Proglašenje evropskog patenta ništavim)

- (1) Pridržavajući se odredaba iz člana 139. EPC-a, odnosno odredbe iz člana 136. ovog zakona, evropski patent može biti proglašen ništavim u postupku pred Institutom u skladu s odredbama ovog zakona, s učinkom za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Ako je Institutu podnesen zahtjev za proglašenje evropskog patenta ništavim, nakon što je pred EPO-om pokrenut postupak povodom prigovora iz člana 99. EPC-a ili zahtjeva za ograničenje ili proglašenje nevažećim iz člana 105.a EPC-a, Institut će prekinuti postupak povodom zahtjeva za proglašenje ništavim do okončanja navedenih postupaka pred EPO-om.

Član 135.

(Primjena EPC-a)

Na evropske prijave i evropske patente koji, u skladu s odredbama EPC-a i ovog zakona, imaju učinak u Bosni i Hercegovini, primjenjuje se EPC.

DIO ČETRNAESTI - PROGLAŠAVANJE RJEŠENJA NIŠTAVIM

Član 136.

(Razlozi za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju patenta, odnosno registraciji korisnog modela može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresovane osobe.
- (2) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju patenta:
 - a) za predmet zaštite koji se, u smislu člana 8. stava (6) i člana 9. ovog zakona, ne može zaštititi patentom,
 - b) za izum koji, na datum podnošenja prijave patenta, odnosno na datum priznatog prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivni nivo,
 - c) za izum koji nije industrijski primjenjiv,
 - d) za izum koji nije otkriven na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručna osoba iz odgovarajućeg područja tehnike može izvesti, uključujući i slučaj nedostupnosti živog biološkog materijala u mjerodavnoj ustanovi,
 - e) za predmet zaštite koji izlazi izvan sadržaja prijave patenta kakva je podnesena ili ako je patent priznat na osnovu izdvojene prijave koja izlazi izvan sadržaja prijave kakva je podnesena,
 - f) na ime osobe koja nije imala pravo na zaštitu izuma.
- (3) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju korisnog modela čiji je predmet zaštite u suprotnosti s odredbama člana 50. ovog zakona.

Član 137.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno rješenja o registraciji korisnog modela ništavim pokreće se podnošenjem prijedloga Institutu.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana mora sadržavati podatke o podnosiocu prijedloga, nosiocu patenta, odnosno korisnog modela, broj rješenja i registarski broj, razloge zbog kojih se predlaže proglašavanje patenta ništavim, s potrebnim dokazima.

Član 138.

(Postupak povodom prijedloga za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nije sastavljen u skladu s odredbom člana 137. stava (2) ovog zakona ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva otkloni nedostatke.
- (2) Ako podnosilac ne uredi prijedlog u roku određenom u stavu (1) ovog člana, Institut odbacuje prijedlog zaključkom.
- (3) Uredan prijedlog Institut dostavlja nosiocu patenta i poziva ga da dostavi svoj odgovor u roku koji ne može biti kraći od jednog mjeseca niti duži od dva mjeseca od dana njegovog primanja.
- (4) U postupku za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim Institut poziva stranke da u roku iz stava (3) ovog člana dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nosioca patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i crteže u izmijenjenom obliku, pod uvjetom da predmet zaštite ne izlazi izvan sadržaja patenta kakav je priznat.
- (5) Prije donošenja odluke o održavanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavještava stranke da namjerava održati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku proglašenja ništavim i poziva ih da u roku iz stava (3) ovog člana podnesu obrazložene primjedbe ako nisu saglasne s tekstom na osnovu kojeg namjerava održati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne saglase s tim tekstom, postupak za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim može se nastaviti.
- (6) Ako su stranke saglasne s tekstom na osnovu kojeg Institut namjerava održati patent u vrijednosti ili se nisu izjasnile po pozivu iz stava (5) ovog člana, Institut poziva nosioca patenta da u roku od mjesec dana od primanja poziva plati taksu i troškove postupka za štampanje novog patentnog spisa. Ako takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, rješenje o priznanju patenta proglašava se ništavim u granicama prijedloga.
- (7) Institut može, na obrazloženi zahtjev, produžiti rokove iz ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najviše za dva mjeseca.
- (8) Ako to ocijeni nužnim radi utvrđivanja činjenica bitnih za donošenje odluke, Institut može održati usmenu raspravu.
- (9) Odredbe ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način ako je podnesen prijedlog za proglašenje rješenja o registraciji korisnog modela ništavim i kada su priloženi dokazi iz člana 137. stav (2) ovog zakona dovoljni za vjerovatnost da korisni model ne ispunjava uvjete iz člana 50. ovog zakona.
- (10) Ako podnosilac prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno o registraciji korisnog modela ništavim, tokom postupka odustane od prijedloga, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

- (11) Odredbe ovog člana koje se odnose na postupak povodom prijedloga za poništavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno registraciji korisnog modela na odgovarajući način se primjenjuju i na postupak povodom prijedloga za poništavanje rješenja o izdavanju svjedodžbe.

Član 139.

(Ništavnost rješenja o dodjeli svjedodžbe)

- (1) Rješenje o izdavanju svjedodžbe, odnosno rješenje o produženju trajanja svjedodžbe može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresovane osobe.
- (2) Rješenje o izdavanju svjedodžbe proglasit će se ništavim ako je:
- a) dodijeljena protivno odredbama člana 75. ovog zakona,
 - b) osnovni patent prestao važiti prije isteka svog zakonskog roka trajanja,
 - c) osnovni patent opozvan ili ograničen u mjeri da proizvod za koji je svjedodžba izdata više nije zaštićen zahtjevima osnovnog patenta ili ako nakon isteka osnovnog patenta postoje razlozi za opoziv koji bi opravdali takav opoziv ili ograničenje.

Član 140.

(Rješenje o prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

- (1) Na osnovu rezultata provedenog postupka Institut donosi rješenje o proglašavanju rješenja o priznanju patenta ništavim, u potpunosti ili djelimično, ili rješenje kojim se prijedlog odbija.
- (2) Prijava i patent priznat na osnovu te prijave od početka neće imati učinke navedene u čl. 89. i 90. ovog zakona u mjeri u kojoj je rješenje o priznanju patenta proglašeno ništavim ili nevažećim.
- (3) Proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nema retroaktivni učinak na pravosnažne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori provedeni pod uvjetom da je tužilac, odnosno nosilac prava patenta postupao savjesno.

DIO PETNAESTI - ZAŠTITA PRAVA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 141.

(Ovlaštene osobe)

- (1) Osoba čija su prava, prema ovom zakonu, povrijeđena (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povredioca tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.

Član 142.

(Solidarnost ovlaštenika)

Ako je više osoba ovlašteno tražiti zaštitu prava, svaka od njih može tražiti zaštitu toga prava u cjelini.

POGLAVLJE II - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 143.

(Tužbeni zahtjevi)

- (1) Ako je isključivo pravo prema ovom zakonu povrijeđeno, ovlaštenik može tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje počinjene povrede,
 - b) zabranu daljnjeg činjenja počinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju,
 - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
 - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba,
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova,
 - f) uništenje predmeta povrede,
 - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se koriste za činjenje povreda i koja su u vlasništvu povredioca,
 - h) prepuštanje predmeta povrede nosiocu prava uz naknadu troškova proizvodnje,
 - i) objavu presude o trošku tuženog,
 - j) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka.
- (2) Ovlaštenik za podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana je nosilac prava ili nosilac licence u onoj mjeri u kojoj je na to ovlašten na osnovu pravnog posla ili zakona.
- (3) Pravo na podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana pripada i podnosiocu prijave koja je objavljena i sticatelju isključive licence.

- (4) U slučaju povrede korisnog modela prije podnošenja tužbe iz stava (1) ovog člana ovlaštenik mora raspolagati dokazom da je podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje korisnog modela u skladu s odredbom člana 59. st. (1) i (2) ovog zakona.
- (5) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stava (1) tač. c) do h) ovog člana, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjer između težine počinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenika za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (6) U postupku protiv osoba čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.
- (7) Tužba iz stava (1) ovog člana može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povredioca, ali ne nakon proteka roka od pet godina od dana počinjene povrede.

Član 144. (Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Povredilac prava dužan je platiti nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu upotrebu predmeta zaštite.

Član 145. (Penal)

- (1) Ako je pravo nosioca koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac prava može tražiti od povredioca naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca, obim ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 146. (Nematerijalna šteta)

- (1) Izumitelj ima pravo tužbom od suda zahtijevati da naloži upis njegovog imena u prijavu i u sve isprave koje se izdaju za patent, kao i u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedena osoba koja nije izumitelj ili ako izumitelj nije naveden.

- (2) Pravo na tužbu iz stava (1) ovog člana pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi.
- (3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana može se istaknuti i zahtjev za objavljivanje pravosnažne presude na trošak tuženika.
- (4) Rok za podnošenje tužbe iz st. (1) i (2) ovog člana nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnošenje tužbe stižu njegovi nasljednici.
- (5) Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i u slučaju kada takve štete nema, izumitelj može tražiti dosuđivanje pravične novčane odštete za pretrpljenu duševnu bol zbog povrede moralnih prava. Pri odlučivanju o zahtjevu sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito intenzitet i trajanje duševne boli prouzrokovane povredom moralnog prava.
- (6) Zahtjev iz stava (1) ovog člana ne zastarijeva i nasljeđuje se.

Član 147. **(Privremene mjere)**

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovatnim:
 - a) da je nosilac prava iz ovog zakona i
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
 - b) da je privremena mjera potrebna u svrhu sprečavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti, ili
 - c) da pretpostavljeni povredilac izricanjem privremene mjere, koja bi se kasnije u postupku pokazala neopravdanom, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.
- (3) Nosilac prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne strane, dužan je, osim uvjeta iz stavova (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje izricanja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti protivnoj strani odmah nakon njenog izvršenja.
- (4) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu. Uzima se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.

- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
 - a) pretpostavljenom povrediocu zabraniti radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona,
 - b) oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohranu predmeta povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni, odnosno koriste se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagaču, zavisno od toga koji rok kasnije ističe.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Postupak u vezi s izricanjem privremene mjere je hitan.
- (9) Sud u postupku prema odredbama ovog člana mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- (10) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere, sud može, na teret podnosioca zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog zahtjeva.

Član 148.
(Mjere za osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerovatnim da:
 - a) je nosilac prava iz ovog zakona,
 - b) je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede,
 - c) će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne strane, dužan je, osim uvjeta iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj strani odmah nakon izvođenja dokaza.
- (3) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a naročito:

- a) uviđaj prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari,
 - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
 - c) pregled i predaju dokumenata,
 - d) određivanje i saslušanje vještaka,
 - e) saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno u svrhu pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno. Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, protivna strana ima pravo tražiti:
- a) vraćanje oduzetih predmeta,
 - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija,
 - c) naknadu štete.
- (7) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagaču, u zavisnosti od toga koji rok kasnije ističe.
- (8) Sud u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- (9) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za osiguranje dokaza sud može, na teret predlagača te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog prijedloga.

Član 149. **(Dužnost obavješćavanja)**

- (1) Sud može tokom parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka, odrediti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i osobe koje u obimu komercijalne djelatnosti:
- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona, ili
 - b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona, ili

- c) daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Uzima se da je neka radnja poduzeta u okviru komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje indirektna ili direktna ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (4) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavu (2) ovog člana označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (5) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu naročito obuhvatati:
- a) ime, adresu, odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo,
 - b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.

Član 150. (Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne strane, ta je strana dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne strane, ako se radi o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Sud mora nakon izvođenja dokaza, prema stavu (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.

Član 151. (Teret dokaza)

- (1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak za proizvodnju novog proizvoda, smatrat će se, dok se ne dokaže suprotno, da je svaki jednak proizvod ili proizvod jednakog sastava proizveden zaštićenim postupkom.
- (2) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat će se da je proizvod dobijen zaštićenim postupkom ako je proizvod nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobijen zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi postupak

koji je stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobijen zaštićenim postupkom postoji naročito kad je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

- (3) Teret dokazivanja leži na osobi koja takav proizvod proizvodi, pri čemu se uzimaju u obzir njeni legitimni interesi da zaštiti svoje proizvodne i poslovne tajne.

Član 152.

(Hitnost u postupanju i primjena odredaba drugih zakona)

- (1) Postupak zbog povrede prava iz ovog zakona je hitan.
- (2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, odnosno zakona kojim se uređuje izvršni postupak.
- (3) Na zahtjev suda ili koje od stranaka u postupku zbog povrede prava iz patenta, Institut će odmah uzeti u rad zahtjev za proglašavanje rješenja ništavim, ako je zahtjev za proglašenje rješenja ništavim podnesen prije ili tokom parnice, i hitno po njemu postupati. Sud će, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti hoće li odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašavanje rješenja ništavim.

POGLAVLJE III - CARINSKE MJERE

Član 153.

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava, prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, provoza ili izvoza robe proizvedene u suprotnosti s odredbama ovog zakona, može podnijeti tijelu nadležnom za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinsko tijelo) zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako se ne radi o istoj osobi,
 - b) detaljan opis robe, koji omogućava njenu identifikaciju,
 - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva, odnosno njegov ovlaštenik, nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom,
 - d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno,
 - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnosilac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.,
 - f) vremenski period u kojem će carinska tijela postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.

- (3) Carinsko tijelo može, prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe, te za naknadu drugih troškova ili štete koji bi mogli nastati carinskom tijelu u vezi s robom, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, ono o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 154.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog tijela, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nosiocu prava i njenom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja može izjasniti o tome je li riječ o robi kojom se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Ako carinsko tijelo ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe ovlaštene za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nosioca prava.
- (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana podnese izjavu da nije riječ o robi kojom se povređuje pravo iz ovog zakona, nosilac prava u roku od deset radnih dana od primanja obavijesti o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti duži od deset radnih dana.
- (4) Nosilac prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.
- (5) Ako nosilac prava ne podnese tužbu, u skladu sa stavom (3) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet, pod uvjetom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uvjeti.
- (6) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana, i nadležni sud donese odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, carinsko tijelo donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.
- (7) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana, a nadležni sud ne donese privremenu mjeru zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, vlasnik privremeno zadržane robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje njome ima pravo

zahtijevati oslobađanje te robe ako položi sredstva osiguranja u iznosu dovoljnom za eventualnu naknadu štete nosiocu prava, pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti za oslobađanje te robe.

Član 155.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak u vezi s uvozom, prevozom ili izvozom robe, opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pismeno obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, o sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti podnošenja zahtjeva prema članu 153. ovog zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nosilac prava podnese zahtjev u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz člana 153. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana. Nosilac prava u tom roku mora provesti radnje iz člana 154. stava (4) ovog zakona.
- (4) Odredbe člana 154. ovog zakona i odredbe ovog člana ne primjenjuju se na uvoz, provoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama.

Član 156.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona na odgovarajući način se primjenjuju ostali carinski propisi.
- (2) Propise o provedbi carinskih mjera iz ovog zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO ŠESNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 157.

(Patenti priznati do početka primjene ovog zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u Registar patenata koji vodi Institut, ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u Registar patenata koji vodi Institut, ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10).

Član 158.
(Postupci u toku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10).
- (2) Podnosioci koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na osnovu Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) mogu u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela iz člana 50. ovog zakona, pod uvjetom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za pretvaranje nije objavljena.
- (3) Upravni postupci započeti po odredbama Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10), u kojima je Institut kao tijelo prvog stepena donio rješenje do dana početka primjene ovog zakona, dovršit će se po odredbama tog zakona i propisa donesenih na osnovu tog zakona.
- (4) Komisija za žalbe u području prava industrijskog vlasništva osnovana i imenovana na osnovu Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) nastavlja s radom u skladu s odredbama tog zakona i propisa donesenih na osnovu tog zakona, dok svi upravni postupci iz stava (3) ovog člana ne budu pravosnažno riješeni, nakon čega prestaju s radom.
- (5) U slučaju da zbog razrješenja predsjednika ili članova Komisije za žalbe iz stava (4) ovog člana ne bude moguće odrediti Komisiju za žalbe koja odlučuje o žalbi, izuzetno se može provesti postupak izbora i imenovanja predsjednika ili potrebnog broja članova u skladu s odredbama Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10), za potrebe rješavanja predmeta iz stava (3) ovog člana.

Član 159.
(Postupci u toku po zahtjevu za proširenje učinka evropskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, u skladu s članom 135. ovog zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. do 121. ovog zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Član 160.
(Provedbeni pravilnik)

- (1) Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovog zakona donijet će pravilnik za provedbu ovog zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stava (1) ovog člana ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta („Službeni glasnik BiH“, br. 105/10 i 91/16).

Član 161.

(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Član 162.

(Odgoda stupanja na snagu odredaba o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti i posebna prava u prijelaznom periodu)

Primjena odredbe člana 82. ovog zakona odgađa se do ulaska Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije.

Član 163.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početkom primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10).

Član 164.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon, i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 165.

(Prestanak rada Komisije za žalbe)

U skladu s odredbom člana 16. stava (3) te člana 158. st. (3) i (4) ovog zakona Komisija za žalbe prestaje s radom.

Član 166.

(Zaštita ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 167.
(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj _____/24
_____ 2024. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNOPRAVNI I ZAKONSKI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV 4. (a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine mjerodavna da donese zakone koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva, ili za vršenje funkcija Skupštine, predviđenih Ustavom, i članu III 1. (a) Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je regulisano da su institucije Bosne i Hercegovine mjerodavne za vanjsku politiku.

Zakonski osnov sadržan je u članu 30. stavu (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 7/98 i 35/04), kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u mjerodavnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom „aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu“ podrazumijeva se osiguranje adekvatnih standarda i načela u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva vezanim za vanjsku trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provedbu prava intelektualnog vlasništva u skladu s obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od stranaka.

Članom 7. stav (1) tačka aa) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 43/04) utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskog vlasništva mjerodavan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na patent. U istom članu stavu (1) tački cc) Zakona utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnog vlasništva obuhvataju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o patentu uređuje sistem zaštite izuma patentom i konsenzualnim patentom. Patent se priznaje na osnovu provedenog postupka potpunog ispitivanja prijave za priznanje patenta kojim se utvrđuje ispunjava li izum sve zakonom propisane uvjete (dopuštenost zaštite, novost, inventivnost i industrijska primjenjivost izuma), odnosno uvjete koji odgovaraju uobičajenim međunarodno prihvaćenim standardima patentne zaštite.

Novim Zakonom o patentu za područje patentnopravne zaštite u Bosni i Hercegovini, koji se predlaže, izvršeno je usklađivanje s aktuelnom pravnom stečevinom EU i ispunjava se obaveza Bosne i Hercegovine iz člana 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni ugovori, br. 10/08, 1/17 i 8/17) - (SAA), kojim se Bosna i Hercegovina obavezala da će poduzeti sve potrebne mjere kao garanciju da će zaštita prava intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva biti slična zaštiti tih prava u Evropskoj uniji, uključujući i djelotvorna sredstva za provođenje tih mjera, kao i da će pristupiti multilateralnim konvencijama o pravima intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sadržanim u Aneksu VII, među kojima i Evropskoj patentnoj konvenciji (EPC), koja je jedan od osnovnih standarda za pristupanje Evropskoj uniji i punopravno članstvo Bosne i Hercegovine u Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO).

Novim Zakonom usklađuju se odredbe važećeg Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, br. 53/10), kojima je uređeno područje proširenog evropskog patenta (DIO DESETI - PROŠIRENI EVROPSKI PATENT), s izmjenama Evropske patentne konvencije iz 2000. godine, praksom koja proizlazi iz primjene navedene konvencije, a u cilju implementiranja Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije („Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni ugovori, br. 2/04). U novom Zakonu (DIO DVANAESTI - PROŠIRENI EUROPSKI PATENT) uklonjeni su nedostaci koji su uočeni u postupku primjene Zakona, a koji se uglavnom odnose na norme koje su nejasne i neprecizne i čija primjena je nametnula potrebu da se iste dograde i prilagode potrebama prakse, čime su osigurane dosljednija i kvalitetnija primjena propisa i veća pravna sigurnost.

Uvedeno je poglavlje o evropskom patentu (DIO TRINAESTI - EVROPSKI PATENT) u cilju usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s odredbama Evropske patentne konvencije (EPC) i ispunjavanja obaveza legislativne prirode za pristupanje Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO), koji je jedan od osnovnih uvjeta koje Bosna i Hercegovina mora ispuniti za sticanje statusa punopravne članice u Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO).

Novim Zakonom koji se predlaže, uvodi se mogućnost da prijavitelji kao vid zaštite izuma odaberu registracijsko pravo. Prema odredbama Zakona koji je na snazi, za razliku od patenta, konsenzualni patent priznaje se na osnovu skraćenog postupka ispitivanja u kojem se utvrđuje udovoljavanje samo određenih zakonom propisanih uvjeta u odnosu na izum (dopuštenost zaštite i industrijska primjenjivost izuma), uz uvjet da na službeno javno objavljen zahtjev za priznanje konsenzualnog patenta nije u propisanom roku podnesen prigovor na takvo priznanje od bilo koje zainteresovane strane. Udovoljavanje preostalih zakonom propisanih uvjeta za priznanje patenta utvrđuje se, po potrebi, naknadno, na zahtjev podnosioca zahtjeva za priznanje konsenzualnog patenta ili zainteresovane strane. Razlog za uređenje sistema zaštite kojim je, osim patentnim, izum moguće zaštititi i konsenzualnim patentom je ubrzanje postupka zaštite izuma i smanjivanje inicijalnih troškova takvog postupka kao pogodnost prvenstveno namijenjena malim i srednjim preduzećima te fizičkim osobama, kojima složen, relativno dugotrajan i troškovno zahtjevan postupak zaštite patentom predstavlja teško premostivu ulaznu prepreku za sticanje zaštite izuma. Ovakvim uređenjem omogućeno je da se tek u slučaju postojanja potvrđenog interesa za utvrđivanje udovoljavanja svih propisanih uvjeta za zaštitu patentom (u pravilu, ako je izum uspješno komercijaliziran i/ili u slučaju spora sa zainteresovanom stranom), na zahtjev zainteresovane strane ili samog nosioca konsenzualnog patenta provodi troškovno zahtjevniji i dugotrajniji postupak potpunog ispitivanja, koji potom rezultira ili pretvaranjem konsenzualnog patenta u patent ili ukidanjem zaštite konsenzualnim patentom. Pri uvođenju ovakvog koncepta zaštite izuma uzeto je u obzir da znatan broj nacionalnih zakonodavstava uporedivih zemalja, također, uz zaštitu patentom, osigurava alternativnu mogućnost zaštite izuma nekim od jednostavnijih instituta. Međutim, u primjeni važećeg Zakona o patentu uočeni su problemi zbog nedovoljnog razumijevanja razlike između pravnih koncepata patenta i konsenzualnog patenta od različitih dionika u sistemu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva, a naročito u postupanjima povodom sumnje u povredu prava. Uz navedeno, uočeno je da je postojeće uređenje postupka zaštite izuma konsenzualnim patentom nedovoljno efikasno u smislu vremenskog trajanja postupka od podnošenja prijave za zaštitu izuma do priznanja konsenzualnog patenta. Iz navedenih razloga novim Zakonom o patentu predlaže se dosadašnji koncept pojednostavljene zaštite izuma konsenzualnim patentom zamijeniti revidiranim konceptom. Revidirani koncept koji se

predlaže zasnovan je na komparativnoj analizi alternativnih mogućnosti zaštite izuma u odnosu na uobičajenu patentnu zaštitu, prvenstveno u državama članicama EU, u većini kojih pod različitim nazivima (kao što su korisni model, mali patent, korisnički certifikat, patent skraćenog trajanja) postoje slični koncepti zaštite izuma bez provedbe postupka ispitivanja uvjeta za zaštitu patentom ili uz skraćeni postupak ispitivanja.

Uvođenjem koncepta registracijskog prava naziva korisni model, predloženi novi Zakon o patentu ima za cilj unaprijediti postojeće pravno uređenje uspostavom transparentnijeg sistema patentnih prava i revizijom postupaka za zaštitu izuma koje provodi Institut. Postojeći naziv „konsenzualni patent“ dovodi u zabludu nedovoljno upućene korisnike patentnog sistema u Bosni i Hercegovini time što riječ „patent“ u nazivu implicira da je riječ o ispitanom pravu, pa se predlaže naziv „korisni model“. Ovaj naziv je primjereniji budući da se u patentnim sistemima koji uređuju ovakvu vrstu zaštite izuma, najčešće koristi upravo taj naziv, a dodatno i s obzirom na predmet zaštite ovim pravom koji se prijedlogom ovog zakona ograničava isključivo na izume koji se odnose na predmete (odnosno proizvode u smislu terminologije uobičajene u patentnom pravu). U odnosu na postojeće zakonsko rješenje konsenzualnog patenta, predlaže se propisivanje ograničenja predmeta zaštite korisnim modelom na način da se, uz općeprihvaćene izuzetke koji se odnose na predmet zaštite patentom, od zaštite isključe izumi koji se odnose na postupke, izumi iz područja biotehnologije, izumi hemijskih ili farmaceutskih tvari te izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu. Nadalje, predloženim Zakonom predviđa se razdvajanje postupka priznanja patenta od postupka registracije korisnog modela na način da se postupak registracije korisnog modela vodi na osnovu posebne prijave koja će se u što kraćem roku po dovršetku formalnog ispitivanja objaviti kao registrovano pravo, a što će dovesti do znatnog skraćivanja trajanja postupka.

Novim Zakonom predlaže se skraćivanje roka za podnošenje zahtjeva za provođenje potpunog ispitivanja korisnog modela radi njegove konverzije u patent na sedam godina od datuma podnošenja zahtjeva za njegovu registraciju. Naime, postojeće zakonsko rješenje predviđa mogućnost podnošenja zahtjeva za potpuno ispitivanje radi njegove konverzije u patent tokom čitavog desetogodišnjeg trajanja konsenzualnog patenta, što često dovodi do situacije da nosioci takav zahtjev podnose posljednjeg dana isteka konsenzualnog patenta, koji time prestaje vrijediti dok postupak potpunog ispitivanja još nije dovršen, ostavljajući zaštitu izuma u pravnom vakuumu i stvarajući time dodatnu pravnu nesigurnost, što je predloženim Zakonom otklonjeno.

Nadalje, uvedene su izmjene u pogledu pretraga stanja tehnike u odnosu na postojeće zakonsko rješenje, gdje se pretraživanje stanja tehnike provodi istovremeno s ispitivanjem patentibilnosti izuma za koji se zahtijeva zaštita. Tek nakon što je prijava objavljena u službenom glasilu i nakon što je zatraženo potpuno ispitivanje te prijave, novim se Zakonom predlaže uvođenje mogućnosti, a na zahtjev stranaka, prethodnog pretraživanja stanja tehnike najbližeg prijavljenom izumu u ranoj fazi postupka ispitivanja zahtjeva za priznanje patenta, prije objave prijave patenta u službenom glasilu. Na taj se način osiguravaju uvjeti za efikasnije upravljanje rizicima od podnosioca prijave patenta budući da mu se pruža mogućnost raspolaganja rezultatima prethodnog ispitivanja izuma u ranoj fazi postupka.

Ovim zakonom također se predlaže da se omogućí provođenje prethodnog pretraživanja stanja tehnike prijavljenog izuma i od strane Evropskog patentnog ureda (skraćeno: EPO od European

Patent Office) ili od strane stranih ureda potvrđenog kvaliteta, a s kojima Institut ima sklopljen ugovor o saradnji.

Nadalje, radi daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom EU, implementirane su odredbe koje se odnose na svjedodžbu o dodatnoj zaštiti, prisilne licence za potrebe kriza u javnom zdravstvu.

Ukinut je drugostepeni postupak u svim postupcima za priznanje prava industrijskog vlasništva, pa tako i u postupku za priznanje patenta, slijedom čega će stranka koja smatra da je odlukom Instituta povrijeđeno njeno pravo morati pokrenuti upravni spor.

U Zakonu koji se predlaže promijenjene su pojedine odredbe koje regulišu pitanja provođenja prava.

Novo zakonsko rješenje uvodi i odredbe o povjerljivim izumima i postupanju Instituta u slučaju zaprimanja prijave patenta za izum koji se odnosi na odbranu i sigurnost države.

OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA:

Uz član 1.

Određuju se predmet i područje primjene Zakona koji uređuje sistem zaštite izuma bilo patentom ili korisnim modelom.

Odredbe Zakona koje se odnose na zaštitu izuma patentom primjenjivat će se na odgovarajući način na odredbe o korisnom modelu, osim ako Zakonom nije drugačije određeno.

Uz član 2.

Daje se definicija osnovnih pojmova koji se koriste u tekstu Zakona, pritom je važno pojasniti da je sistem patenata teritorijalnog karaktera te da prava vrijede na onoj teritoriji za koju su zatražena, slijedom navedenog, termin nacionalna prijava patenta, odnosno nacionalni patent u svijetu su uobičajeni pojmovi, odnosno činjenice da je riječ o pravima koja vrijede na području određene države kako bi se razlikovali od međunarodnih, odnosno regionalnih prava.

Uz član 3.

Predviđa se rodna neutralnost pojmova korištenih u Zakonu.

Uz član 4.

Propisuje se načelo teritorijalnosti, što podrazumijeva da je patent priznat na osnovu prijave za zaštitu izuma zatraženog za teritoriju Bosne i Hercegovine, teritorijalno ograničeno pravo i predstavlja nacionalni patent.

Uz član 5.

Odredba propisuje da isključivo pravo na privredno iskorištavanje patenta pripada njegovom nosiocu.

Uz član 6.

Na osnovu reciprociteta koji proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija, propisano je da domaće i strane fizičke i pravne osobe u Bosni i Hercegovini imaju jednaka prava u pogledu zaštite nacionalnim patentom. Dokazivanje reciprociteta je na osobi koja se na njega poziva.

Uz član 7.

Propisuje se obaveza zastupanja putem ovlaštenih opunomoćenika stranih fizičkih i pravnih osoba te domaćih fizičkih osoba koje nemaju adresu za korespondenciju u Bosni i Hercegovini, odnosno pravnih osoba koje nemaju stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, kao i da su uvjeti i načela zastupanja uređeni posebnim propisima kojima se regulišu pitanja zastupanja stranaka u postupcima. Odredbe o zastupanju iz ovog člana djelimično proizlaze iz člana 7. Ugovora o patentnom pravu (2000. godine), nadalje PLT, i pravila 7. Pravilnika prema PLT-u.

Uz član 8.

Utvrđuje se da se patent može priznati za svaki izum iz bilo kojeg područja tehnike, koji kumulativno udovoljava uvjetima kriterija novosti, inventivnog nivoa i industrijske primjenljivosti (patentibilni izumi), što je u skladu s članom 52. Evropske patentne konvencije (1973. godine), nadalje: EPC, i članom 27. Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (1994. godine) (u daljnjem tekstu: TRIPS). Kako je za izum karakteristična povezanost s tehnikom, budući da on predstavlja tehničko rješenje određenog tehničkog problema, član nadalje propisuje kategoriju ostvarenja koja se ne mogu štititi patentom jer se upravo zbog nedostatka tehničkog učinka ne smatraju izumima, a to su otkrića, naučne teorije, matematičke metode, estetske tvorevine, pravila, naputci ili metode za izvođenje umnih aktivnosti, igara ili za obavljanje poslova, prikazivanje informacija te kompjuterski programi. Navedeni predmeti i aktivnosti ne smatraju se izumima, odnosno njihova patentibilnost je isključena samo onda ako se prijava patenta ili patent odnosi na taj predmet ili aktivnost kao takvu. Utvrđuje se nadalje da se patentom može štititi i izum iz područja biotehnologije, pod uvjetom da je nov, inventivan i industrijski primjenjiv, ako se odnosi na proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadržava biološki materijal, na postupak kojim je taj biološki materijal proizveden, prerađen ili upotrijebljen, ili ako se odnosi na biološki materijal koji je izolovan iz prirodnog okruženja ili je proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi. Izum koji se odnosi na biljnu sortu ili životinjsku pasminu također može biti patentibilan ako tehnička izvedivost izuma nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu. Navedena odredba je usklađena s članovima 3. i 4. Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 1998. godine o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma.

Uz član 9.

Navode se izumi koji su izuzeti iz zaštite patentom, a to su biljne sorte i životinjske pasmine, postupci za njihovo dobijanje, a koji su u osnovi biološki, kao i biljke i životinje dobijene isključivo tim postupcima, osim izuma koji se odnose na mikrobiološki ili drugi tehnički postupak ili proizvod dobijen putem takvog postupka.

Utvrđuje se da se patent ne može priznati ni za ljudsko tijelo, kao ni za razne stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili za jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući odsječak ili djelimični odsječak gena. Ipak, izum koji se odnosi na element izolovan iz ljudskog tijela ili koji je proizveden tehničkim postupkom, uključujući odsječak ili djelimični odsječak

gena, može biti patentibilan, iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa. Industrijska primjenljivost odsječka ili djelimičnog odsječka gena mora biti potpuno razotkrivena u prijavi. Uvođenjem ove odredbe postignuto je usaglašavanje s članom 5. Direktive broj 98/44 EC o pravnoj zaštiti izuma iz područja biotehnologije.

Patent se neće priznati niti za izume koji se odnose na dijagnostičke ili hirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju neposredno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, posebno tvari i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima. Iz zaštite patentom izuzeti su izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu u smislu općeprihvaćenih društvenih normi. Pri tome se iskorištavanje neće smatrati protivnim javnom poretku ili moralu samo zato što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom, naprimjer, zato što neka nova tehnologija nije još dovoljno provjerena ili prihvaćena u dotičnom području tehnike. Dalje se nabraja šta se naročito smatra izumima protivnim javnom poretku odnosno moralu, a to su postupci kloniranja ljudskih bića, modificiranja genetičkog identiteta zametne loze ljudskih bića, upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i postupci modificiranja genetičkog identiteta životinja, koji bi vjerovatno uzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Odredba proizlazi iz Pariske konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva (1883. godine), usklađena je s članovima 4. i 6. Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 1998. godine o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma i članom 27. stavovima (2) i (3) TRIPS-a.

Uz član 10.

Izum se smatra novim ako nije sadržan u stanju tehnike. Definiše se stanje tehnike, koje čini sve ono što je objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom, ili na bilo koji drugi način, bilo dostupno javnosti prije datuma podnošenja prijave patenta za izum čija se novost ispituje. Pod datumom podnošenja prijave patenta za određeni izum podrazumijeva se datum prvog podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini ili datum prvog podnošenja prijave patenta za isti izum u nekoj od zemalja članica Pariske konvencije, odnosno članica Svjetske trgovinske organizacije, za koju je u Bosni i Hercegovini zatraženo i priznato pravo prvenstva.

Dopušta se mogućnost zaštite patentom tvari ili smjesa već sadržanih u stanju tehnike, koje se primjenjuju u postupcima iz člana 8. stav (3) ovog zakona (dijagnostički ili hirurški postupci ili postupci liječenja koji se primjenjuju neposredno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, posebno tvari i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima), pod uvjetom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike. Uvođenjem ove odredbe postignuto je usklađivanje s odredbom člana 54. stavova (4) i (5) EPC-a.

Uz član 11.

Propisuje se da novost izuma ne šteti ako je izum ušao u stanje tehnike najviše šest mjeseci prije podnošenja prijave za njegovu zaštitu u slučaju da je izum postao dostupan javnosti radnjom koju je neovlašteno poduzela osoba koja nije podnosilac prijave patenta ili njegov pravni prethodnik, odnosno u slučaju da je izum izložen na službenoj ili službeno priznatoj izložbi u smislu Konvencije o međunarodnim izložbama. Da bi se mogao pozvati na izlaganje na takvoj izložbi, podnosilac prijave dužan je u prijavi patenta prilikom njenog podnošenja naznačiti da je izum bio izložen i najkasnije u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave podnijeti odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma. Propisuje se sadržaj te potvrde.

Uz član 12.

Izum uključuje inventivni nivo, odnosno smatra se rezultatom izumiteljskog stvaralaštva ako za stručnjaka u pripadajućem području rješenje problema ne slijedi očiglednom kombinacijom rješenja iz ranijeg stanja tehnike. Stručnjakom u pripadajućem području smatra se osoba koja je vješt stručnjak u relevantnom području tehnike, koja posjeduje prosječna stručna znanja i sposobnosti i upoznata je s općim znanjem u svojoj struci na relevantan datum.

Propisuje se da se u svrhu ispitivanja inventivnog nivoa izuma ne uzima u obzir sadržaj onih prijava s učinkom u Bosni i Hercegovini čiji je datum podnošenja raniji od datuma na koji je podnesena prijava čiji se inventivni nivo utvrđuje, a koje su objavljene tek na datum podnošenja te prijave patenta ili nakon tog datuma (datum podnošenja ili datum utvrđenog prvenstva).

Uz član 13.

Propisuje se da je industrijski primjenljiv onaj izum čiji se predmet može proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojoj grani industrije, uključujući i poljoprivredu.

Uz član 14.

Definiše se pojam izumitelja. Izumitelj je osoba koja je svojom inventivnošću, tj. stvaralačkim radom stvorila izum i kojoj izvorno pripada pravo na zaštitu izuma patentom. Osoba koja je pružanjem tehničke pomoći pridonijela stvaranju izuma ne smatra se izumiteljem.

Bez obzira na to je li patentnu prijavu podnio sam izumitelj ili njegov pravni sljedbenik, izumitelj ima moralno pravo iz kojeg proizlazi da u tom svojstvu ima pravo biti naveden u prijavi patenta i korisnog modela, u svim ispravama i publikacijama koje Institut izdaje te u odgovarajućem registru Instituta. Pravo izumitelja da bude naznačen u patentnoj ispravi ustanovljeno je kao minimalno pravo članom 4. ter. Pariske konvencije.

Navode se osobe koje su zastupnici za sticanje zaštite. Pravo na sticanje patenta pripada izumitelju ili njegovom pravnom sljedbeniku. Ako je izum stvoren zajedničkim radom dvaju ili više izumitelja, izumiteljima ili njihovim pravnim sljedbenicima pripada zajedničko pravo na zaštitu.

Uz član 15.

Pravni sljedbenik definisan je kao fizičko ili pravno lice koje pravo na patent stiče na osnovu zakona, pravnog posla ili nasljeđivanjem.

Ovim članom propisuje se da pravo na patent za izum koji je nastao u radnom odnosu ima poslodavac budući da se ugovorom o radu mogu urediti odnosi na relaciji poslodavac - zaposlenik (izumitelj) koji je u radnom odnosu stvorio izum. Ako taj odnos nije uređen ugovorom, izum u načelu pripada poslodavcu, međutim, želi se istaći da je izvorno pravo nad izumom izumiteljevo jer je ono plod njegovog stvaralačkog rada, a pravo poslodavaca na izum je derivativno, odnosno proizlazi iz ugovora ili na osnovu posebnog zakona.

Uz član 16.

Propisuje se ovlaštenje Instituta za obavljanje upravnih poslova koji se odnose na sticanje i prestanak prava te na druge upravne i stručne poslove koji se odnose na zaštitu izuma.

Uz član 17.

Određuje se obaveza da se za vođenje postupka koji vodi Institut plaćaju upravne takse i naknade troškova postupka u skladu s posebnim propisima.

Uz član 18.

Propisuje se da se način vođenja postupka pobliže uređuje propisima za provedbu, prije svega, misli se na pravilnik kojim direktor Instituta pobliže utvrđuje način vođenja postupka, a u slučaju da pojedino pitanje nije uređeno Zakonom koji se predlaže ili odnosnim provedbenim propisima, primjenjuje se Zakon koji uređuje upravni postupak na nivou Bosne i Hercegovine.

Uz član 19.

Postupak za priznanje patenta pokreće se podnošenjem prijave patenta, a Institut ih uzima u rad redoslijedom kako pristižu, osim u situacijama kad je nužno hitno postupanje.

Uz član 20.

Utvrdjuje se da se jednom prijavom može zahtijevati zaštita samo za jedan izum. Od tog pravila postoji odstupanje samo u slučaju ako je više izuma povezano jedinstvenom izumiteljskom zamisli.

Uz član 21.

Utvrdjuje se odredba o obavezi podnošenja prijave patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Uz član 22.

Utvrdjuje se sadržaj prijave patenta, usklađen s međunarodnim propisima i standardima, dok će sadržaj i način sastavljanja pojedinih dijelova prijave, kao i potrebni prilozi uz prijavu biti pobliže utvrđeni pravilnikom.

Uz član 23.

Izumitelj ima pravo podnijeti izjavu kojom navodi da ne želi biti naveden u prijavi patenta. Do objave prijave izumitelj može povući svoju izjavu.

Uz član 24.

Propisuje se minimalni sadržaj prijave patenta potreban za priznanje datuma njenog podnošenja.

Uz član 25.

Propisuju se mogućnost podjele predmeta zaštite prvobitno podnesene prijave na dvije ili više prijave i uvjeti kojima se pri tome treba udovoljiti. Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i uživa njeno pravo prvenstva.

Uz članove 26. do 33.

Propisuje se da se datumom podnošenja prijave, u svrhu utvrđivanja datuma prvenstva, smatra datum na koji su podneseni dokumenti koje prijava mora sadržavati te da se takvo pravilo primjenjuje i na prijave podnesene u skladu s multilateralnim sporazumima.

Uz član 34.

Propisuje se postupak formalnog ispitivanja prijava patenta, omogućava se ispravak utvrđenih nedostataka u propisanom roku i propisuju se pravne posljedice neotklanjanja takvih nedostataka.

Uz član 35.

Prijava patenta koja zadovoljava sve formalne uvjete, o čemu je Institut donio zaključak, upisuje se u registar prijava patenata. Ako se utvrdi da je u registar upisana prijava koja ne udovoljava svim uvjetima formalne urednosti ili nekom od njih, Institut takvu prijavu briše iz registra i o tome donosi zaključak.

Uz član 36.

U okviru svojih nadležnosti Institut na zahtjev podnosioca prijave, a uz uvjete propisane pravilnikom, izdaje uvjerenje o pravu prvenstva.

Uz član 37.

Propisuje se mogućnost podnošenja zahtjeva za pretraživanje prethodnog stanja tehnike prijave patenta te postupak po takvom zahtjevu. Ova odredba predstavlja značajnu novost u odnosu na važeći Zakon o patentu, gdje se pretraga stanja tehnike vrši istovremeno s postupkom potpunog ispitivanja uvjeta za priznanje patenta, tj. tek nakon objave prijave u službenom glasilu. Njenim uvođenjem, u ranoj fazi postupka ispitivanja podnosilac prijave moći će, zahvaljujući raspolaganju izvještajem o pretraživanju, u slučaju nepovoljnog izvještaja izbjeći daljnje nesvrishodno vođenje postupka i njegove troškove. Ovom odredbom nadalje se omogućava podnosiocima prijave da zatraže da pretraživanje prethodnog stanja tehnike provede patentni ured druge države ili međudržavni ured s kojim Institut ima sklopljen ugovor o saradnji, što je ujedno i pretpostavka za namjeravano zaključivanje i provedbu sporazuma o saradnji Instituta s Evropskim patentnim uredom (EPO) koji posjeduje najrazvijenije stručne kapacitete u ovim područjima. Time će se osigurati visok nivo kvaliteta priznatih patenata na području Bosne i Hercegovine, posebno u područjima naprednih i visokih tehnologija za koje Institut nije u mogućnosti osigurati odgovarajuće vlastite stručne ljudske kapacitete.

Način podnošenja zahtjeva, prilozi uz zahtjev, sadržaj obrasca putem kojega se zahtjev podnosi te tok postupka po zahtjevu, pobliže će biti utvrđeni pravilnikom.

Uz član 38.

Određuje se da se izvještaj o pretraživanju stanja tehnike za izum čija se zaštita zahtijeva izrađuje na osnovu patentnih zahtjeva, uzimajući u obzir opis izuma i crteže koji su uz njih podneseni u potrebnoj mjeri. Nadalje, uređuje se postupanje Instituta kada se tokom izrade izvještaja utvrdi da nije moguće u cijelosti ili djelimično provesti pretraživanje. Način izrade i sadržaj izvještaja o pretraživanju stanja tehnike utvrdit će se pravilnikom.

Uz član 39.

Propisuje se postupanje po zahtjevu za promjenama u prijavi patenta, kojoj je utvrđen datum podnošenja. Dozvoljene su izmjene koje se ne odnose na proširenje obima zaštite izuma. Takve izmjene dozvoljene su do okončanja postupka.

Uz članove 40. i 41.

Ovim se odredbama propisuje obavezna objava prijave nakon isteka roka od 18 mjeseci, ili na izričit zahtjev podnosioca već nakon isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja Institutu. Prijava postaje dostupna javnosti objavom bibliografskih podataka, sažetka i crteža u službenom glasilu, a nakon objave cijela se prijava može bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi dati na uvid ili dostaviti na zahtjev. Sadržaj objave prijave patenta pobliže propisat će se pravilnikom.

Uz član 42.

Određuje se rok za podnošenje zahtjeva za potpuno ispitivanje (kao jedne od faza postupka koju podnosilac može, ali i ne mora zahtijevati) te zahtjev za priznanje rezultata drugih ureda, propisuju se i posljedice njegovog nepodnošenja, odnosno neplaćanja upravne takse i naknade troškova za zahtjev.

Uz članove 43. i 44.

Određuje se tok postupka potpunog ispitivanja, u okviru kojeg Institut vrši ispitivanje novosti, industrijske primjenjivosti i inventivnog nivoa izuma, provjeru dopuštenosti zaštite i jedinstva izuma i njegove dovoljne razotkrivenosti. Propisuje se mogućnost provođenja ispitivanja putem jednog od državnih patentnih ureda drugih zemalja ili međudržavnih ureda s kojima Institut ima sklopljen ugovor o saradnji.

Uz članove 45. i 46.

Ovim članovima propisuje se donošenje rješenja o odbijanju i rješenja o priznanju patenta, prije kojih se podnosiocu mora pružiti mogućnost izjašnjenja. Kad je u pitanju odbijanje prijave patenta, podnosilac prijave poziva se na izjašnjenje o rezultatu ispitivanja te mu se daje mogućnost da prilagodbom patentnih zahtjeva, pri čemu ne smije izlaziti izvan obima prvobitno zatražene zaštite, pokuša urediti prijavu prema stručnom mišljenju datom od Instituta, kako bi udovoljio uvjetima za priznanje. U slučaju priznanja, ali uz od Instituta reducirane patentne zahtjeve, podnosilac prijave poziva se na saglasnost.

Uz članove 47. do 49.

Za priznati patent izdaju se isprava i patentni spis kojima se, uz rješenje o priznanju patenta, dokazuje obim i sadržaj prava. Njihov oblik i sadržaj utvrdit će se pravilnikom. Podatak o priznanju patenta objavljuje se u službenom glasilu od kad rješenje o priznanju prava ima učinak.

Uz članove 50. do 59.

Ovim odredbama uvodi se bitna promjena u odnosu na postojeći institut konsenzualnog patenta, vrsti prava kojom se štiti izum za koji nije proveden postupak potpunog ispitivanja svih uvjeta patentibilnosti. Ponajprije, mijenja se njegov naziv u „korisni model“, a postupak njegove

registracije je brži, jednostavniji, prikladniji za jednostavnije izume te za izumitelje pojedince i malo i srednje poduzetništvo od zaštite patentom.

Propisuje se mogućnost registracije korisnog modela za izume koji nisu isključeni iz zaštite, kao i u postojećem zakonskom rješenju. Bitna razlika u odnosu na postojeće zakonsko rješenje odnosi se na uvođenje ograničenja predmeta zaštite, te se sada korisni model može registrovati isključivo za proizvod koji ne smije biti izum iz područja biotehnologije, hemijska ili farmaceutska tvar niti izum čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu. Ovakvo ograničenje uvodi se na osnovu izvornog instituta korisnog modela koji je uveden u njemačkom zakonodavstvu, prema kojem se predmetom zaštite korisnim modelom smatrao prostorni oblik koji se odnosi na izum nekog praktično korisnog, upotrebnog predmeta, za razliku od vanjskog oblikovanja koje ima utjecaj samo na estetski izgled takvog predmeta, koje je predmet zaštite pravom industrijskog dizajna koji se ranije nazivao modelom. Također, s obzirom na to da se registruje bez potpunog ispitivanja izuma u smislu patentibilnosti i svrha mu je olakšati zaštitu izuma individualnim izumiteljima i malim i srednjim preduzećima, korisni model nije primjeren za zaštitu izuma iz područja biotehnologije te za hemijske ili farmaceutske tvari, što su, u pravilu, rezultati kompetitivnih visokotehnoloških istraživanja. Postupak zaštite izuma korisnim modelom započinje podnošenjem posebne prijave, a propisuju se uvjeti pod kojima se dopušta pozivanje na pravo prvenstva ranije podnesene prijave patenta. Uređuje se postupak ispitivanja prijave korisnog modela (novost, inventivni nivo i industrijska primjenjivost se ne ispituju) te donošenje rješenja o odbijanju odnosno registraciji korisnog modela. Određuje se da se prijava korisnog modela ne objavljuje, već se objavljuje registrovano pravo.

Propisuje se mogućnost provođenja potpunog ispitivanja korisnog modela na zahtjev njegovog nosioca, kojim će se utvrditi je li izum nov, inventivan i industrijski primjenjiv. Rok za podnošenje tog zahtjeva nije moguće podnijeti kasnije od isteka sedme godine trajanja korisnog modela i zahtjev se ne može povući. Ako ispitivanje pokaže da to nije slučaj, Institut će korisni model poništiti po službenoj dužnosti. Ako izum udovoljava navedenim uvjetima, Institut će donijeti rješenje o priznanju patenta.

Određuje se da se na postupak potpunoga ispitivanja korisnog modela na odgovarajući način primjenjuju odredbe članova Zakona koje se odnose na tok postupka potpunog ispitivanja: način ispitivanja, rješenje o priznanju, rješenje o odbijanju, odnosno poništavanju korisnog modela i upis podataka o tim činjenicama u odgovarajuće registre te izdavanje isprave i patentnog spisa o priznatom pravu.

Uz član 60.

Propisuje se nastavak postupka u skladu s odredbama iz PLT-a. Naime, odredbama člana 11. stava (2) tog međunarodnog ugovora i pravila 12. stavovi od (3) do (5) Pravilnika prema PLT-u, propisuje se predviđanje mjera koje ublažavaju štetne posljedice propuštanja roka za izvršenje radnje u postupku, slijedom čega dolazi do gubitka prava. Nadalje, propisuju se uvjeti podnošenja zahtjeva za nastavak postupka, radnje, u odnosu na koje se ne može tražiti nastavak postupka, i učinci udovoljavanja zahtjevu za nastavak postupka.

Uz član 61.

Propisuje se ponovna uspostava prava u skladu s odredbama iz PLT-a, što je uvršteno u Zakon koji je na snazi. Odredbama člana 12. tog međunarodnog ugovora i pravila 13. Pravilnika prema PLT-u, propisuje se obaveza ugovornih stranaka na predviđanje ponovne uspostave prava nakon propuštanja roka za poduzimanje radnje u postupku pred Institutom, čija je direktna posljedica gubitak prava u pogledu prijave ili priznatog prava. Zahtjev mora biti podnesen u roku koji je propisan, a istovremeno moraju biti izvršene sve propuštene radnje i iznesene činjenice zbog kojih je podnosilac prijave, odnosno nosilac prava bio spriječen izvršiti propuštenu radnju u roku. Ako Institut utvrdi da zahtjev nije u skladu s navedenim, pozvat će podnosioca da ga u primjerenom roku uredi te će ga odbaciti ako to ovaj ne učini. Ako ispitivanjem urednog zahtjeva ocijeni da razlozi zbog kojih je došlo do propuštanja radnje nisu opravdani, prije donošenja rješenja o odbijanju Institut mora omogućiti podnosiocu da se očituje o namjeravanom odbijanju.

Subjektivni rok za podnošenje zahtjeva je tri mjeseca od dana kad je prestao razlog koji je uzrokovao propuštanje, a unutar objektivnog roka od dvanaest mjeseci od isteka propuštenog roka.

Uz član 62.

Propisuje se postupak povodom zahtjeva za upis promjena u odgovarajući registar, uz uvjet plaćanja propisane upravne takse i naknade troškova provođenja postupka. Upisane promjene se objavljuju u službenom glasilu, s izuzetkom kad je riječ o neobjavljenim prijavama.

Uz članove 63. i 64.

Propisuje se pravo svake osobe da zatraži izdavanje izvatka iz registara koje vodi Institut budući da su ti registri javni, ili izvrši uvid u spise. Pri tome trebaju biti ispunjeni uvjeti propisani Zakonom, a koji se odnose na tajnost neobjavljenih prijava patenata te na sadržaje koji predstavljaju poslovne tajne i povjerljive informacije. Pravilnikom će se utvrditi način izdavanja i sadržaj izvatka te sadržaj patentnog spisa i način uvida u njega.

Uz član 65.

Propisuje se postupak ispravljanja očitih pogrešaka u registrima, objavi i rješenjima. Predlagač želi naglasiti da će se pogreška u prikazu podataka koju je uzrokovao Institut ispraviti po službenoj dužnosti, bez naplate taksi i naknada za troškove postupka, za razliku od one koja je uzrokovana pogreškom podnosioca prijave, odnosno nosioca prava.

Uz član 66.

Propisuje se najduže moguće trajanje zaštite patentom i korisnim modelom.

Uz član 67.

Propisuje se da je za održavanje u vrijednosti prava koja proizlaze iz patenta i korisnog modela potrebno plaćati godišnje naknade. Propisani su uvjeti pod kojima se u slučaju propusta plaćanja naknade troškova isti mogu platiti u dodatnom roku, što je obaveza koja proizlazi iz Pariske konvencije, kao i posljedice njihovog neplaćanja.

Uz član 68.

Propisuju su razlozi zbog kojih prava iz patenta i korisnog modela mogu prestati i pravne posljedice koje tim povodom nastupaju. Posebno se propisuju prestanci zbog neplaćanja održavanja prava u vrijednosti, prestanci zbog odricanja od patenta odnosno korisnog modela te prestanci prava zbog smrti nosioca fizičke osobe, ili prestanka postojanja pravne osobe.

Uz članove 69. do 84.

Odredbama se propisuju mogućnost izdavanja svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za proizvod koji je sastavni dio lijeka ili sredstva za zaštitu bilja zaštićenog osnovnim patentom, i mogućnost njenog produženja u slučaju lijeka za pedijatrijsku upotrebu, postupak ispitivanja i donošenja rješenja o izdavanju svjedodžbe.

Smisao svjedodžbe o dodatnoj zaštiti je nadoknada vremenskog perioda potrebnog za ishođenje prvog odobrenja za stavljanje proizvoda u promet, a u kojem se patentirani proizvod nije mogao komercijalno iskorištavati. Svjedodžba stupa na snagu po isteku trajanja osnovnog patenta i može najviše trajati pet godina, a u slučaju lijeka za pedijatrijsku upotrebu, najviše pet godina i šest mjeseci.

Unutar zaštite priznate osnovnim patentom, zaštita dobijena svjedodžbom odnosit će se samo na situaciju kada je osnovni patent priznat za proizvod (aktivni sastojak ili mješavinu aktivnih sastojaka lijeka) koji je sastavni dio lijeka namijenjenoga ljudima ili životinjama ili sredstva za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet potrebno prethodno odobrenje nadležnog državnog tijela. Navedeno vrijedi i za bilo koju primjenu proizvoda kao lijeka i medicinskog proizvoda odnosno sredstva za zaštitu bilja koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.

Odredbe kojima se reguliše institut svjedodžbe o dodatnoj zaštiti osiguravaju pretpostavke za implementaciju zakonodavstva EU: Uredba (EZ) br. 469/2009, Uredba (EZ) br. 1610/96. i Uredba EU 2019/933.

Uz član 85.

Za izume stvorene u radnom odnosu odredba upućuje na primjenu Zakona o radu, općih akata poslodavaca, ugovora o radu te ostalih relevantnih akata.

Uz član 86.

Odredba daje okvir za postupak kad se pretpostavlja da podnesena prijava patenta sadrži povjerljivi izum.

Uz član 87.

Propisuju se isključiva prava koja proizlaze iz zaštite patentom. Nosilac patenta ima isključivo pravo iskorištavanja izuma tokom trajanja zaštite patentom. Proizvod koji je nastao prema zaštićenom izumu ne može se izrađivati, niti stavljati na tržište ako to nije odobrio nosilac patenta. Bez odobrenja nosioca patenta ne može se primjenjivati i nuditi primjena postupka koji je predmet zaštite patentom. Isto vrijedi i za proizvod koji je neposredno dobijen takvim postupkom. Sredstva (materijali, dijelovi uređaja, tvari i smjese) koja su bitni faktori zaštićenog izuma ne smiju se nuditi niti isporučivati bez odobrenja nosioca patenta. Ako su sredstva koja su sastavni dijelovi zaštićenoga izuma uobičajena na tržištu, za njihovo iskorištavanje ne traži se odobrenje nosioca patenta.

Uz član 88.

Ovim članom u Zakon su implementirane odredbe članova 8. i 9. Direktive broj 98/44 EZ. Predviđaju se učinci patenta kojim je zaštićen biološki materijal koji se može razmnožavati ili reproducirati, što znači da će se isključiva prava odnositi i na sve buduće generacije zaštićenog biološkog materijala istog ili različitog oblika, ali istovjetnih obilježja. Nadalje, propisuje da se učinci patenta za postupak protežu i na proizvod dobijen neposredno tim postupkom. U konkretnom slučaju, kada je riječ o postupku proizvodnje biološkog materijala posebnih obilježja, tada će se učinci patenta protezati na biološki materijal dobijen neposredno tim postupkom te na svaki sljedeći biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala razmnožavanjem i reproduciranjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima. Određuje se protezanje patentne zaštite na proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetičke informacije i na svaki drugi proizvod u koji je ovaj ugrađen, uz uvjet da je predmetna genetička informacija u njemu sadržana te da obavlja svoju funkciju.

Uz član 89.

Utvrđuje se da je opseg isključivih prava određen patentnim zahtjevima kako su priznati i objavljeni.

Uz član 90.

Propisuje se da podnosilac stiče privremena prava iz prijave njenom objavom na Zakonom propisan način. Na osnovu privremenih prava može se zahtijevati naknada štete od treće strane koja je u vremenskom periodu između datuma objave prijave patenta i datuma objave podatka o priznanju patenta iskorištavala izum. Prijava patenta koja je kasnije odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi pravne učinke.

Uz član 91.

Uređuje se pravo raspolaganja patentom, što podrazumijeva: prijenos, zaključivanje ugovora o licenci, odnosno ugovora o ustupanju pojedinih ili svih ovlaštenja na iskorištavanje zaštićenog izuma te postupak upisa prijenosa prava i licence u odgovarajući registar, isto se odnosi i na korisni model.

Uz član 92.

Propisuje se da patent, svjedodžba o dodatnoj zaštiti ili korisni model mogu biti predmet založnog prava ili drugih stvarnih prava te se isti upisuju u odgovarajući registar koji vodi Institut.

Uz član 93.

Propisuje se da u situaciji kad su prijava patenta, patent, korisni model ili svjedodžba o dodatnoj zaštiti dio stečajne mase, na osnovu obavijesti nadležnog tijela ili na zahtjev stečajnog upravitelja, u odgovarajući registar treba upisati podatak o otvaranju stečaja ili predstečajnog postupka.

Uz član 94.

Propisuju se izuzeci od isključivih prava nosioca patenta, odnosno propisuju se određene radnje koje druge osobe mogu obavljati i bez dopuštenja nosioca patenta. To su: radnje kojima se izum iskorištava u lične i nekomercijalne svrhe, radnje koje se poduzimaju radi istraživanja i razvoja

te radi pokusa, koje se odnose na predmet zaštićenoga izuma, naročito kada su te radnje nužne za dobijanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama, ili medicinski uređaj te na neposrednu i pojedinačnu pripremu lijeka u apoteci na osnovu pojedinačnog ljekarskog recepta i na postupanja koja se odnose na tako pripremljeni lijek.

Uz član 95.

Propisuje se da pravo ranijeg korisnika izuma ograničava učinke patenta. Patent nema učinak prema osobi koja se prije podnošenja prijave patenta savjesno i u dobroj vjeri počela koristiti izumom na teritoriji Bosne i Hercegovine, a za potrebe vlastitog poslovanja. Navedena osoba ima pravo, bez odobrenja nosioca patenta, koristiti se izumom u obimu u kojem se njime koristila ili pripremila njegovo korištenje do datuma podnošenja prijave, odnosno datuma prava prvenstva prijave patenta. Osoba koja ima pravo ranijeg korištenja ne može svoje pravo prenijeti na nekog drugog, osim ako se pravo prenosi ili nasljeđuje s procesom rada u kojem je pripremljeno ili započelo korištenje izuma.

Uz član 96.

Propisuje se ograničenje učinaka s obzirom na patente iz područja biotehnologije, čime je izvršena implementacija članova 10. i 11. Direktive broj 98/44 EZ. U stavu (1) ovog člana predviđa se da se isključiva prava iz patenta neće odnositi na reproduksijski biološki materijal koji je od nosioca patenta ili uz njegovu saglasnost stavljen na tržište u Bosni i Hercegovini, pri čemu je ta reprodukcija posljedica primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, uz uvjet da se tako dobijeni materijal kasnije ne upotrebljava za razmnožavanje i daljnju reprodukciju. Odredbom člana 11. odnosne Direktive uređeno je ograničenje učinaka isključivih prava, a odnosi se na poljoprivrednika koji je na zakonit način nabavio biološki materijal za umnožavanje biljaka (npr. sjeme) radi korištenja na svom poljoprivrednom imanju. On je ovlašten da koristi proizvode svoje berbe (sjeme) za daljnje razmnožavanje ili reprodukciju (npr. sjetvu). Odredba stava (3) ovog člana analogna je onoj iz stava (2), s tim da se odnosi na rasplodnu stoku, odnosno životinjski reproduktivni materijal.

Uz član 97.

Institut iscrpljenja prava odnosi se na nosioca patenta, odnosno osobu koja ima njegovo izričito odobrenje da prvi put stavi u promet proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu. Trećim osobama dopušteno je takav proizvod dalje stavljati u promet, ne vrijeđajući pritom ovlaštenje nosioca patenta. Namjera instituta iscrpljenja prava je da nabavljač proizvoda koji je legalno proizveden i pušten u promet, ne treba tražiti dozvolu od nosioca patenta za izum prema kojem je izrađen proizvod ako ga želi dalje stavljati u promet. Ako postoje zakonom propisani razlozi zbog kojih se nosilac patenta protivi daljnjoj komercijalizaciji proizvoda, iscrpljenje prava neće se primjenjivati.

Uz član 98.

Učinci patenta ograničavaju se i radi nesmetanog odvijanja međunarodnoga saobraćaja. Ne može se spriječiti upotreba izuma koji uživa zaštitu patentom, a ugrađen je u konstrukciju plovila, zrakoplova ili kopnenoga vozila, koji pripadaju nekoj od država članica Pariske unije

za zaštitu industrijskoga vlasništva ili članica WTO-a te služe isključivo za potrebe tih prijevoznih sredstava, a oni se privremeno ili slučajno nađu na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Uz član 99.

Utvrđuje se da se odredbe članova 94. do 99, kad je primjenjivo, odnose na prava iz prijave patenta, korisni model i svjedodžbe o dodatnoj zaštiti.

Uz članove 100. i 101.

Propisuje se nadležnost i postupak za izdavanje prisilne licence. Odredbe koje se propisuju usklađene su s odredbom člana 31. od (a) do (l) TRIPS-a. Prisilna licenca je institut koji predviđa slučajeve u kojima nosilac patenta ne iskorištava dovoljno ili uopće izum zaštićen patentom, ili je obim njegovog iskorištavanja nedovoljan za zadovoljavanje potreba tržišta Bosne i Hercegovine, odnosno odbija zaključiti ugovor o licenci ili za zaključivanje ugovora postavlja netržišne uvjete. U takvim slučajevima nadležno tijelo ovlašteno je, na zahtjev zainteresovane osobe, izdati prisilnu licencu, prilikom čega nosilac patenta ima pravo na naknadu koja se također određuje odlukom suda. Takvim zakonskim rješenjem implementiraju se odredbe člana 12. Direktive broj 98/44 EZ. Sud može izdati prisilnu licencu ako je iskorištavanje patentom zaštićenoga izuma nužno, zbog vanrednih stanja na nacionalnom nivou (nacionalna sigurnost zemlje, zaštita javnoga interesa u području zdravstva, prehrane, zaštita i unapređivanje čovjekovog okoliša, poseban interes za pojedinu granu privrede), ili kada je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom natjecanju. Ako nosilac patenta dokaže postojanje legitimnih razloga zbog kojih se izum iskorištava nedovoljno ili se uopće ne iskorištava, prisilna licenca ne može se izdati. Prisilna licenca ne može biti isključiva, a njen obim i njeno trajanje vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata i može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom, odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdana.

Uz članove 102. do 108.

Odredba o izdavanju prisilnih licenci za patente i svjedodžbe o dodatnoj zaštiti i zabrani ponovnog uvoza proizvoda proizvedenih na osnovu prisilnih licenci evropski je standard s ciljem da se udovolji potrebama članica WTO-a koje se susreću s problemima ugroženog javnog zdravlja, a nemaju vlastite ili dovoljne proizvodne kapacitete u farmaceutici. Uredba broj 816/06 EZ Evropskog parlamenta i Vijeća o prisilnom licenciranju патената koji se odnose na proizvodnju farmaceutičkih proizvoda za izvoz u zemlje s javnozdravstvenim problemima utvrđuje ujednačene postupke za izdavanje prisilnih licenci u pogledu патената i svjedodžbi o dodatnoj zaštiti. Ujedno, utvrđenim standardom onemogućava se narušavanje poštenog tržišnog natjecanja subjekata na jedinstvenom tržištu i sprečava se ponovni uvoz na teritoriju Bosne i Hercegovine. Odredba ovog člana osigurava pretpostavke za primjenu citirane Uredbe.

Uz članove 109. do 111.

Utvrđuju se posebne odredbe o postupcima povodom međunarodne prijave patenta, koja se podnosi u skladu s Ugovorom o saradnji na području патената - PCT.

Uz članove 112. do 121.

Na osnovu Sporazuma o saradnji i proširenju utvrđuju se posebne odredbe o postupku za upis u registar патената koji vodi Institut, evropskog patenta priznatog na osnovu Evropske patentne konvencije od Evropskog ureda za patente. Evropski patenti prošireni na teritoriju Bosne i

Hercegovine, koji su od Instituta upisani u registar патената, proizvode iste učinke kao i патenti priznati u nacionalnom postupku.

Uz članove 122. do 135.

Utvrdju se posebne odredbe o postupku za upis u registar патената koji vodi Institut, evropskog патента priznatog na osnovu Evropske patentne konvencije od Evropskog ureda za патенте. Evropski патenti koji su upisani u registar патената Instituta, na teritoriji Bosne i Hercegovine proizvode iste učinke kao i патenti priznati u nacionalnom postupku.

Uz članove 136. do 140.

Ovim se članovima propisuju razlozi i postupak za proglašanje патента ništavim. Propisuju se mogućnosti proglašanja патента, odnosno korisnog modela ništavim zbog postojanja zakonom predviđenih razloga zbog kojih se pravo i učinci koje proizvodi moraju ukinuti *ex tunc*. Isto je u skladu sa svim relevantnim međunarodnim propisima iz područja патената, prvenstveno Evropskom patentnom konvencijom.

Propisuje se postupak koji započinje prijedlogom za proglašavanje патента ništavim te se određuje sadržaj tog prijedloga i posljedice ako prijedlog nije uredan. Također, propisuje se obaveza dostavljanja prijedloga nosiocu патента da dostavi svoj odgovor te mogućnost održavanja usmene rasprave ako je ona nužna za utvrđivanje činjeničnog stanja prilikom donošenja odluke o prijedlogu za poništavanje. Rješenje o priznanju патента, odnosno registraciji korisnog modela može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresovane osobe.

Nakon provedenoga postupka Institut donosi rješenje o proglašavanju ništavim rješenja o priznanju патента, u potpunosti ili djelimično, ili donosi rješenje kojim se prijedlog odbija. Odredbe koje se odnose na postupak povodom prijedloga za proglašanje патента ništavim primjenjuju se na odgovarajući način na proglašanje ništavosti korisnog modela i svjedodžbe o dodatnoj zaštiti.

Uz članove 141. i 142.

U slučaju povrede prava utvrđuje se koje su osobe ovlaštene zatražiti zaštitu prava.

Uz članove 143. do 152.

U skladu s odredbama Direktive 2004/48/EZ uređuju se zahtjevi koji se mogu postaviti u parnici zbog povrede патента. Zahtjevi obuhvataju utvrđenje povrede, prestanak povrede i zabranu daljnje povrede te ih je moguće postaviti protiv počinioca povrede, osobe koja je prouzrokovala ozbiljnu prijetnju da će povrijediti патент te protiv posrednika koji pruža usluge koje treća osoba koristi u radnjama kojima se povređuje, odnosno prijeti da će se povrijediti патент. U skladu s članom 10. Direktive 2004/48/EZ predviđaju se daljnji zahtjevi koje je moguće postaviti u parnici zbog povrede патента, a odnose se na povlačenje, potpuno uklanjanje ili uništenje proizvoda kojim je počinjena povreda. U skladu s članom 11. citirane Direktive može se podnijeti i zahtjev za izdavanje sudskog naloga i protiv posrednika koji pruža usluge koje treća osoba koristi u radnjama kojima se povređuje патент.

U skladu s članom 13. Direktive 2004/48/EZ uređuje se pitanje naknade štete zbog povrede patenta ili povrede prava iz prijave patenta. Propisuju se uvjeti koje sud ima uzeti u obzir prilikom određivanja visine naknade štete te mogućnost da se, umjesto određivanja visine naknade štete, odredi šteta u visini iznosa naknade koja bi se u okolnostima slučaja mogla zahtijevati da je počinitelj povrede zatražio odobrenje za korištenje prava.

U skladu s članom 15. Direktive 2004/48/EZ, a u cilju odvracanja potencijalnih povredica patenta, propisuje se obaveza objave sudske odluke kojom se u cijelosti ili djelimično udovoljilo zahtjevu usmjerenom na zaštitu od povrede prava. Na taj način pridonosi se i podizanju nivoa svijesti šire javnosti o nedopustivosti povrede prava koja proizlaze iz patenta.

U sporu zbog povrede patenta za izum postupka za proizvodnju novog proizvoda smatrat će se, dok se suprotno ne dokaže, da je svaki proizvod proizveden bez saglasnosti nosioca patenta dobijen zaštićenim postupkom. Teret dokazivanja je na tuženiku koji proizvodi takav proizvod. U skladu s članom 6. Direktive 2004/48/EZ predviđa se mogućnost pribavljanja dokaza tokom parničnog postupka. Naročito, predviđa se da u slučaju kada se učini vjerovatnim da je patent povrijeđen u obavljanju privredne djelatnosti radi sticanja privredne ili ekonomske koristi, sud može naložiti i dostavu bankovnih, finansijskih ili sličnih ekonomskih dokumenata, isprava i sličnih dokaza kada se oni nalaze kod druge stranke u sporu ili su joj dostupni.

U skladu s članom 8. Direktive 2004/48/EZ predviđa se mogućnost postavljanja zahtjeva za dostavu podataka o porijeklu i distribucijskim kanalima robe ili usluge kojom je počinjena povreda. Takav se zahtjev može postaviti prema tuženom, ali i prema osobi koja posjeduje robu/koristi usluge za koje se sumnja da se njima vrijeđa patent, osobi koja pruža usluge koje se koriste u radnjama za koje se sumnja da se njima vrijeđa patent te protiv osobe koju je navedena osoba označila kao osobu koja sudjeluje u proizvodnji ili distribuciji roba ili davanju usluga za koje se sumnja da je njome počinjena povreda patenta.

U skladu s odredbom člana 9. Direktive 2004/48/EZ predviđaju se privremene mjere i mjere predostrožnosti koje se mogu odrediti zbog povrede patenta, a koje uz prestanak uključuju i zabranu daljnje povrede te oduzimanje robe kojom je učinjena povreda. U skladu s članom 7. Direktive 2004/48/EZ propisuje se mogućnost izricanja privremenih mjera za osiguranje dokaza, naprimjer, izrade detaljnog opisa robe kojom se čini povreda, uz uzimanje ili bez uzimanja primjeraka, oduzimanja robe kao i materijala i sredstava upotrijebljenih za izradu i distribuciju robe kojom se čini povreda.

Propisuje se mogućnost prijetnje izricanjem i izricanja novčane kazne za nepoštivanje odluka suda prema ovom Zakonu te se propisuju novčani iznosi tih kazni za pravne osobe, odgovorne osobe u pravnoj osobi te fizičke osobe. Nadalje, propisuju se posljedice za slučaj da se izrečena novčana kazna ne plati.

U skladu s članom 3. Direktive 2004/48/EZ propisuje se hitnost rješavanja postupaka zbog povrede patenta, a koji se moraju okončati u roku od godine dane od dana podnošenja tužbe u prvom stepenu te šest mjeseci u drugom stepenu, dok se odluka o privremenim mjerama mora donijeti u roku od 30 dana od dana podnošenja prijedloga za određivanje privremene mjere.

U poglavlju koje se odnosi na građanskopravnu zaštitu propisuje se mogućnost utvrđivanja prava na zaštitu ako je prijavu patenta podnijela osoba koja nema za to ovlaštenje, na osnovu pravosnažne presude kojom je utvrđeno pravo na zaštitu izuma, u odgovarajuće registre Instituta upisuju se presudom utvrđeni podaci. Nadalje, propisuje se mogućnost podnošenja tužbe za slučaj kad je povrijeđeno pravo izumitelja da bude naveden u prijavi patenta, a posljedično i odgovarajućem registru Instituta, kao i u svim ostalim ispravama koje se izdaju za patent. Propisuje se da pravo na zahtjev za upis imena izumitelja ne zastarijeva te da se za slučaj smrti izumitelja to pravo prenosi na njegove nasljednike.

U slučaju povrede korisnog modela prije podnošenja tužbe zastupnik mora raspolagati dokazom da je podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje korisnog modela u skladu s odredbama članova 60. 58. 56. stavovi (1) i (2) Zakona koji se predlaže.

Uz članove 153. do 156.

Propisuju se mjere koje poduzima tijelo za carinske poslove povodom zahtjeva za zaštitu prava u smislu privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.

U slučaju da carinska ispostava u vezi s uvozom, prevozom ili izvozom robe posumnja da određena roba krši prava koja se štite Zakonom koji se predlaže, po službenoj dužnosti će privremeno zadržati robu i o tome obavijestiti carinsko tijelo.

Utvrđuje se i primjena drugih carinskih propisa.

Uz član 157.

Propisuje se da svi patenti i konsenzualni patenti koji su do dana određenog za primjenu ovog Zakona upisani u Registar патената koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona koji se predlaže.

Uz član 158.

Postupci koji su započeti prije početka primjene Zakona koji se predlaže nastaviti će se primjenom odredbi Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“, 53/10). Utvrđuje se i mogućnost konverzije prijave patenta u prijavu korisnog modela.

Utvrđuje se da Komisija za žalbe nastavlja s radom do okončanja predmeta u drugostepenom postupku, nakon čega prestaje s radom.

Uz članove 159. do 167.

Utvrđuju se ostale prijelazne i završne odredbe, a posebno se ističe predviđena primjena Zakona, kako se predlaže po isteku godine dana od stupanja na snagu. To vrijeme je potrebno za prilagodbu provedbenih propisa.

III NAČELA NA KOJIMA SE ZAKON ZASNIVA

Načela na kojima se zasniva predloženi Zakon o patentu su: odgovornost, pouzdanost, pravna sigurnost, otvorenost i transparentnost, koja načela su i ključne odrednice dobre javne uprave. Implementiranje navedenih načela čini nas bližima evropskom modelu javne uprave i javnog upravljanja.

IV USAGLAŠENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Zakon o patentu („Službeni glasnik BiH“, br. 53/10) usaglašen je s međunarodnim konvencijama u području patenata, kojima administrira Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO), čija je članica Bosna i Hercegovina, odnosno s Pariskom konvencijom za zaštitu industrijskoga vlasništva, Ugovorom o saradnji u području patenata (PCT), Budimpeštanskim sporazumom o međunarodnom priznavanju depozita mikroorganizama u svrhu patentnog postupka, Ugovorom o patentnom pravu (PLT), s WTO - Ugovorom o trgovinskopravnim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) i s pravnom stečevinom Evropske unije (*acquis*):

- Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 1998. godine o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma (SL L 213, 30. 7. 1998) i Direktive 2004/48/EZ
- Uredbe (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. maja 2009. godine o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (SL L 152, 16. 6. 2009) sa svim izmjenama i dopunama
- Uredbe (EZ) 1610/96 1610/96 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. jula 1996. godine o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja, (SL L 198, 8. 8. 1996)
- Uredbe (EZ) 816/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. maja 2006. godine o obaveznom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s javnozdravstvenim problemima (SL L 157, 9. 6. 2006)
- Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30. 4. 2004).

Zakonom koji se predlaže izvršeno je dodatno usaglašavanje s pravnom stečevinom budući da je od stupanja na snagu Zakona o patentu koji je trenutno na snazi Uredba (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. maja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (SL L 152, 16. 6. 2009) izmijenjena i dopunjena - Uredba (EU) 2019/933 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. maja 2019. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 469/2009 o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti za lijekove.

V FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog zakona neće biti potrebna dodatna finansijska sredstva.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U POSTUPKU IZRADE ZAKONA

Primjenjujući kriterije navedene u Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), utvrđeno je da Nacrt Zakona o patentu nije imao značajnijeg utjecaja na javnost te da su ispunjene minimalne obaveze u pogledu obavljanja konsultacija.

Institut je javne konsultacije u postupku pripreme Nacrta Zakona o patentu obavio u periodu od 6. decembra 2023. do 4. januara 2024. godine, putem web-stranice Instituta, www.ipr.gov.ba, i platforme e-konsultacije.

U navedenom periodu Institut je zaprimio jedan komentar, a komentar i odgovor Instituta sastavni su dio Izvještaja o konsultacijama i odnosi se na član 67. Nacrta ovog zakona.

VII PRIBAVLJENA MIŠLJENJA

U procesu pripreme ovog zakona pribavljena su mišljenja Ureda za zakonodavstvo BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva pravde BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH.

Broj: 01-07-3-130/25JM
Mostar, 21 ožujak 2025

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆA MINISTARA
URED PREDSEDATELJICE
Trg BiH 1
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINACIJA I TREZORA
Trg BiH 1
Sarajevo
n/p ministra

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆA MINISTARA
GENERALNO TAJNIŠTVO
Trg BiH 1
Sarajevo
n/p generalni tajnik

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA
Musala 9
Sarajevo
n/p ministra

PRIVITAK			
24-03-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05	02-1	2889-4	

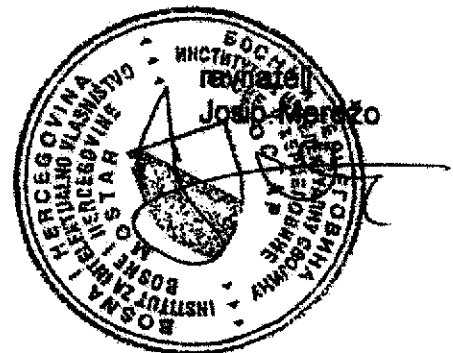
PREDMET: Zakoni u području prava intelektualnog vlasništva, dodatno pojašnjenje, dostavlja se.

Poštovani,

U privitku akta dostavljamo dodatno pojašnjenje vezano za nacрте Zakona o zaštiti poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva, Zakona o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda, Zakona o patentu, Zakona o žigu, Zakona o zastupanju i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskom dizajnu.

Predmetni zakoni bili su predloženi kao točke dnevnog reda na 73. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine od 17.3.2025. godine.

S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- sektor za opće, pravne i kadrovske poslove
- a/a

WEB: www.iz.gov.ba; e-mail: info@iz.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iz.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Modar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Salimovića 96, izmalo C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iz.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Smiljaka 13/5; e-mail: banjaluka@iz.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 51 90 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Obrazloženje određenih primjedbi koje se odnose na set zakona iz oblasti intelektualnog vlasništva

1. Unatoč ukidanju Povjerenstva za žalbe Instituta osiguran je dvostupanjski postupak

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je u suradnji s Delegacijom EU u BiH kroz trogodišnji projekat *Podrške pravima intelektualnog vlasništva* u suradnji sa svim zainteresiranim subjektima, kroz javno dostupne aktivnosti i komunikaciju, pripremio nacрте novih zakona iz oblasti industrijskog vlasništva. Pripremljeno je devet zakona od kojih je njih šest, nakon pribavljanja svih suglasnosti, upućeno prema Vijeću ministara BiH. Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je kao ovlaštenu predlađač dostavio:

- *Nacrt zakona o patentu,*
- *Nacrt zakona o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda,*
- *Nacrt zakona o žigu,*
- *Nacrt zakona o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva,*
- *Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskom dizajnu i*
- *Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla*

Jedna od izmjena koja se odnosi na zakone iz oblasti industrijskog vlasništva je ukidanje Povjerenstva za žalbe Instituta kao drugostupanjskog tijela koje odlučuje o žalbama na prvostupanjske odluke Instituta. Predloženo je da svi upravni akti Instituta doneseni u prvom stupnju postaju konačni i da se protiv istih može pokrenuti upravni spor. Ovakav pristup već postoji u zakonima kojima se uređuje oblast autorskog i srodnih prava kao i funkcioniranja kolektivnih organizacija koji primjenjuju upravo takav pravni okvir od 2010. godine. O ovoj inicijativi se, u tijeku pripreme prednacрта ovih zakona razgovaralo s predstavnicima Ministarstva pravde BiH koji nisu imali primjedbi u pogledu ovog prijedloga Instituta.

Dakle, sva rješenja i zaključci doneseni od strane Instituta u prvom stupnju postaju konačni upravni akti, a kao pravni lijek u tom slučaju propisuje se upravni spor koji se pokreće podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine, a isto se predlaže iz više razloga koje navodimo u nastavku:

U praksi su se konstantno pojavljivali formalno-pravni, finansijski i organizacijski problemi koji su sustavno ometali redovan i djelotvoran rad Povjerenstva za žalbe Instituta, među kojima ističemo sljedeće:

- Ključni razlog za ovakav pristup proizlazi iz činjenice da u **preko 95 % slučajeva**, nakon donošenja drugostupanjskog rješenja od strane Povjerenstva za žalbe Instituta, stranke su redovito koristile pravni lijek kroz upravni spor pred Sudom BiH,
- problemi s imenovanjem predsjednika, zamjenika predsjednika i članova kod prestanka ili izmjene mandata (zbog nedovoljnog broja i interesa stručnjaka izvan Instituta u ovom području kao i službenika unutar Instituta jer službenici koji su odlučivali u određenim predmetima u prvom stupnju ne mogu niti smiju kao članovo Povjerenstva za žalbe sudjelovati i odlučivati u istim predmetima u drugom stupnju),

- nedostatak finansijskih sredstava za financiranje predsjednika, odnosno zamjenika predsjednika Povjerenstva za žalbe koji nisu iz Instituta (stručnjaci izvan Instituta, prvenstveno s profesori pravnih fakulteta u BiH kojima temeljem važećih propisa pripada pravo na naknadu po svakom riješenom predmetu)
- omogućuje se jeftiniji postupak za stranke jer administrativne take i troškovi postupka koji se plaćaju Institutu za pokretanje žalbenog postupka iznose ukupno 600,00 KM, a taksa pred Sudom BiH za pokretanje upravnog spora je 100,00 KM,
- nedostatak administrativnih i prostornih kapaciteta koje Institut nije u mogućnosti osigurati za nesmetan rad Povjerenstva za žalbe (nedostaju prikladne prostorije za sastanke i normalan rad ovog tijela, te zaposlenici za obavljanje administrativnih poslova za ovo tijelo),
- ukidanjem Povjerenstva za žalbe osigurava se pravovremenost i neovisnost donošenja odluka u tim postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva rješavanjem od strane Suda BiH čiji postupci traju znatno kraće od postupaka po žalbama,
- ostvarivanjem sudske zaštite osigurava se učinkovita specijalizacije sudaca Suda BiH i kao najznačajniji rezultat toga rada očekuje se ujednačavanje sudske prakse u oblasti intelektualnog vlasništva u BiH kao jednom od najsloženijih postupaka u oblasti upravnih sporova,
- ukidanje Povjerenstva za žalbe ima za cilj osiguranje pravne sigurnosti na način da se uspostavlja primjereni postupak provjere prvostupanjskih odluka Instituta od strane sudske vlasti,
- skraćuje se trajanje postupaka jer su upravni akti koje je Institut donio u prvom stupnju u više od 95 % slučajeva nakon donošenja drugostupanjskog rješenja od strane Povjerenstva za žalbe Instituta završavali u upravnom sporu pred Sudom BiH i stranke su redovito koristile ovaj pravni lijek,
- ukidanjem Povjerenstva za žalbe uvode se dobre prakse iz zemalja u okruženju (Republika Hrvatska je npr. ukinula Žalbena vijeća kao drugostupanjska tijela u ovoj oblasti pri reformi zakona iz intelektualnog vlasništva još 2018. i 2019. godine, zatim sličnu praksu imamo i u Republici Srbiji i Sloveniji)
- kao vrlo važan argument ističemo da se ovim prijedlogom o ukidanju Povjerenstva za žalbe unutar Instituta ne povrjeđuju odredbe Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda potpisane u Rimu 4. studenog 1950. godine nego se u potpunosti osigurava pravo na djelotvoran pravni lijek kako je propisano člankom 13. ove konvencije koji glasi:

"Članak 13. pravo na djelotvoran pravni lijek

Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu."

Kad je u pitanju osiguranje prava na djelotvoran pravni lijek možemo konstatirati da postojanje Komisije Instituta za odlučivanje po žalbama nije doprinijelo ostvarenju načela prava stranaka, a stranke su u pravilu nastavljale postupak kroz instituciju upravnog spora što je odugovlačilo i poskupljivalo postupak. Zbog nedostatka finansijskih sredstava, ljudskih resursa, prostornih kapaciteta i problema sa imenovanjem članova ovog tijela, a procedure imenovanja često su trajale po više od godinu ili dvije, postupci po žalbama su trajali izuzetno dugo tako da se ne može reći da je postojanjem i radom Povjerenstva za žalbe u

potpunosti ispoštovano pravo stranaka na djelotvoran pravni lijek (postavlja se pitanje o kakvoj se djelotvornosti pravnog lijeka može govoriti ako se ponekad čeka na odluku drugostupanjskog tijela više godina!).

Nadalje, u ostalim zakonima koji se odnose na intelektualno vlasništvo npr. Zakon o autorskom i srodnim pravima kao i Zakonu o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava u članku 11. (Davanje dozvole), stavak (5) propisuje: U postupku izdavanja dozvole primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak. Protiv odluke Instituta nije moguće uložiti žalbu, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Dakle, u postupku izdavanja dozvola za rad organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, koji je jako složen i vrlo stručan postupak, na odluke Instituta u drugom stupnju važećim zakonom nije predviđeno postupanje Povjerenstva za žalbe, nego upravni spor pred Sudom BiH i takav sustav funkcionira vrlo dobro i efikasno, tako da ne vidimo problem zašto ovu dobru praksu iz oblasti autorskog i srodnih prava ne bi primijenili i u oblasti industrijskog vlasništva.

Pored navedenog, u propisima na razini Bosne i Hercegovine imamo još slučajeva da su prvostupanjske odluke konačne i da protiv istih nije dopuštena žalba, tako na primjer Zakon o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05, 76/07 i 80/09) u članku 46. propisuje:

"46. (Sudska zaštita)

(1) Odluka Konkurencijskog vijeća je konačna.

(2) Nezadovoljna stranka u postupku može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od prijema odluke, odnosno od dana objavljivanja odluke."

Zaključak:

- Dvostupanjska pravna zaštita i dalje postoji
- Značajno se skraćuje postupak nakon izdavanja prvostupanjskog rješenja
- Značajno se pojeftinjuje postupak za stranku
- Smanjuje se trošak Proračuna Institucija BiH jer se ne moraju plaćati vanjski članovi Povjerenstva
- Izbjegnuto je preopterećenje kapaciteta Instituta

2. Zaštita osobnih podataka u nacrtima zakona

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) je u postupku izrade nacrtu zakona iz područja industrijskog vlasništva pribavio **ova potrebna mišljenja nadležnih Institucije, uključujući mišljenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini** (u daljem tekstu: Agencija).

Svjesni smo da je nedavno usvojen novi Zakon o zaštiti osobnih podataka, međutim njegova primjena kreće tek u listopadu/oktobru 2025. godine.

Napominjemo da Institut temeljem postupaka zaštite prava industrijskog vlasništva **ostvaruje prihode u proračunu Bosne i Hercegovine** i da su stranke u postupcima dužne uplaćivati administrativne pristojbe i posebne troškove postupke iz kojih razloga je nužno prikupljati osnovne osobne podatke podnositelja zahtjeva.

Svi zakoni su pripremani u periodu tada važećeg Zakona o zaštiti osobnih podataka i cijenimo da isti nisu u suprotnosti sa naknadno usvojenim novim Zakonom jer sadrže samo opće podatke koji se tiču zaštite osobnih podataka.

Vezano za zaštitu osobnih podataka dostavljamo izjašnjenje za svaki od nacrtu zakona predloženih za sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine:

1. Zakon o patentu i Zakon o zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda:

Mišljenje Agencije za nacrtu ova dva zakona pribavljeno je 24.6.2024. godine (Zakon o patentu) i 20.6.2024. godine (Zakona o zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda).

U mišljenju Agencije sugerirano je da bi nacrt Zakona trebao propisati barem vrstu osobnih podataka koji će biti sadržani u registrima i drugim aktima koji se podnose ili izdaju u postupcima propisanim Nacrtom zakona.

Institut (zajedno sa ekspertima koji su sudjelovali u izradi zakona) se odlučio za rješenje propisano u članku 166. (Zakona o patentu) i članak 30. (Zakon o zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda) gdje je propisao sljedeće:

„Članak 166.; Članak 30.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga Zakona obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.“

Nisu propisane vrste osobnih podataka koji će biti sadržani u registru i zahtjevu za priznanje prava na zaštitu topografije, kako je u mišljenju Agencije sugerirano, iz razloga što cijenimo da je svrsishodnije propisati ih provedbenim aktom jer je riječ o materiji koja se može mijenjati sukladno potrebama (uz poštivanje propisa iz područja zaštite osobnih podataka što smo zakonski propisali). Ukoliko bi isti podaci bili propisani zakonom moguće da bi u budućnosti došli u situaciju da zakon zahtijeva izmjenu ukoliko se u praksi pojavi neki novi osobni podatak koji se navodi u prijavi, ili se više nema potrebe koristiti, a naveden je u prijavi. U dosadašnjoj praksi imali smo slučaj gdje se naknadno pojavila potreba sukladno novom načinu kontrole uplata (AR modul Ministarstva financija i trezora BiH) gdje prilikom stvaranja potraživanja Institutu treba JMBG broj ukoliko je riječ o fizičkoj osobi.

2. Zakon o žigu:

Mišljenje Agencije za nacrt Zakona o žigu pribavljeno je 29.8.2024. godine. Eksperti koji su radili na izradi Zakona o žigu propisali su neke osnovne podatke među kojima i osobne podatke (ime i adresa fizičke osobe), a provedbeni propisi mogu propisati određene dodatne podatke, ukoliko važeće zakonske procedure budu zahtijevale iste.

Članak 14.

(Osnovni podaci za registar)

- (1) Podaci o podnosiocu zahtjeva za priznanje žiga, nositelju žiga, podnosiocu zahtjeva ili prijedloga, stjecatelju prava ili licence, založnom dužniku i založnom povjeriocu i ovlaštenom zastupniku su: osobno ime i adresa fizičke osobe, odnosno poslovno ime i sjedište pravne osobe.**
- (2) Podaci koji se odnose na unose u registar žigova, uključujući osobne podatke, obrađuju se u svrhu:**
 - a) upravljanja prijavama i/ili registracijama u postupcima koji su u nadležnosti Instituta;**
 - b) vođenje javnog registra radi uvida i informiranja tijela javne vlasti i gospodarskih subjekata, radi omogućavanja ostvarivanja prava koja su im dana ovim Zakonom i obavješćavanja o postojanju ranijih prava koja pripadaju trećim osobama;**
 - c) izrade izvješća i statističkih podataka koji omogućavaju da Institut optimizira svoje operacije i poboljša funkcioniranje sustava.**

(3) Svi podaci, uključujući osobne podatke, koji se odnose na unose u registar žigova, smatraju se podacima od javnog interesa i može im pristupiti bilo koja treća strana.

(4) Radi pravne sigurnosti unosi u registru vode se na neodređeno vrijeme.

3. Zakon o zaštiti poslovne tajne

Mišljenje Agencije na nacrt Zakona o zaštiti poslovne tajne pribavljeno je

U mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka nije bilo primjedbi na tekst zakona.

Čl. 17. stavak (5)

Propisi kojima se uređuje način korištenja povjerljivih podataka u građanskim i krivičnim postupcima, propisi kojima se uređuje odgovornost za zloupotrebu prava na dobijanje informacija, kao i propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka, primjenjuju se na obvezu pružanja informacija u skladu sa odredbama ovog članka. (Nije u suprotnosti sa novim zakonom jer općenito propisuje da će se poštivati trenutno važeći propisi)

4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Industrijskom dizajnu

U mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka nije bilo nikakvih sugestija niti primjedbi.

(kraj)

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара
Уред за законодавство

Broj: 03.04-02-1-506/24
Sarajevo, 7.6.2024.godine
(LSH:MD/JT)

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

11-06-2024

05-02-1-640-3/23

MOSTAR
Kneza Domagoja bb

PREDMET: Nacrt zakona o patentu

Veza vaš broj: 05-02-1-640-3/23SD od 20.5.2024. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt zakona o patentu**, i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu.

Zakonski osnov sadržan je u članu 30. stav (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom „aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu“ podrazumjeva se osiguranje adekvatnih standarda i načela u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva vezanim za vanjsku trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provedbu prava intelektualnog vlasništva u skladu sa obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od stranaka.

U skladu sa članom 7. stav (1) tačka aa) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04) utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskog vlasništva mjerodavan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na patent. U istom članu stav (1) tačka cc) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo

Bosne i Hercegovine utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnog vlasništva obuhvataju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva.

Važeći Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) uređuje sistem zaštite izuma patentom i konsenzualnim patentom. Paten se priznaje na osnovu provedenog postupka potpunog ispitivanja prijave za priznanje patenta kojim se utvrđuje ispunjava li izum sve zakonom propisane uslove (dopuštenost zaštite, novost, inventivnost i industrijska primjenjivost izuma), odnosno uslove koji odgovaraju uobičajnim međunarodno prihvaćenim standardima patentne zaštite.

Novim zakonom o patentu, u području patentnopravne zaštite u Bosni i Hercegovini izvršeno je usklađivanje s aktuelnom pravnom stečevinom EU i ispunjava se obaveza Bosne i Hercegovine iz člana 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori" br. 10/08, 1/17 i 8/17) – SAA kojim se Bosna i Hercegovina obavezala da će poduzeti sve potrebne mjere kao garanciju da će zaštita prava intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva biti slična zaštiti tih prava u Evropskoj uniji, uključujući i djelotvorna sredstva za provedbu tih mjera, kao i da će pristupiti multilateralnim konvencijama o pravima intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sadržanim u Aneksu VII. među kojima i evropskoj patentnoj konvenciji (EPC), koja je jedan od temeljnih standarda za pristupanje Evropskoj uniji i punopravno članstvo Bosne i Hercegovine u Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO).

Novim zakonom usklađuju se odredbe važećeg Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) kojima je uređeno područje proširenog evropskog patenta s izmjenama Evropske patentne konvencije iz 2000-te godine, praksom koja proizilazi iz primjene navedene konvencije, a u cilju implementiranja Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori" broj 2/04). U novom zakonu uklonjeni su nedostaci koji su uočeni u postupku primjene Zakona, a koji se uglavnom odnose na norme koje su nejasne i neprecizne i čija primjena je nametnula potrebu da se iste dograde i prilagode potrebama prakse, čime je osigurana dosljednija i kvalitetnija primjena propisa i veća pravna sigurnost.

Uvedeno je poglavlje o evropskom patentu (DIO TRINAESTI – EVROPSKI PATENT) u cilju usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s odredbama Evropske patentne konvencije (EPC) i ispunjenja obaveza u pogledu legislative za pristupanje Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO), koji je jedan od temeljnih uslova kojeg Bosna i Hercegovina mora ispuniti za stjecanje statusa punopravne članice u Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO).

Uvidom u dostavljeni tekst Nacrta zakona o patentu, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, daje sljedeće sugestije:

- iznad naziva nacrta zakona dodati preambulu;
- u članu 1. stav (4) skraćenice „EU“ i „BiH“ zameniti punim nazivom;
- u cijelom tekstu nacrta zakona prilikom pozivanja na članove, stavove i tačke, ukoliko se navode dva ili više članova, stavova, tačaka umjesto punog naziva koristiti skraćenice čl., st. i tač. (npr. član 22. stav (9). član 33., član 37. stav (8). itd.);
- u članu 37. stav (2) iza riječi „iz stavka (1)“ dodati riječi: „ovog članka“;

-u članu 38. stav (4) iza riječi „iz stavka (1)“ riječi: „ovog Zakona“ zamjeniti riječima: „ovog članka“;

-oznaka „Članak 40“ sa stranice 17 prebaciti na stranicu 18, a u članu 40. stav (3) preispitati da se umjesto riječi: „za vrijeme koje smatra opravdanim“ tačno precizira vrijeme za koje se može produžiti predmetni rok;

-u članu 67. stav (4) iza riječi: „sukladno stavku (2)“ dodati riječi: „ovog članka“;

-u članu 77. stav (1) točka a) označavanje alineja izvršiti u skladu sa odredbom člana 33. Jedinjenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21), tj. sa 1), 2), 3),.....;

-u članu 77. stav (2) točka b) preispitati riječi: „iz članka 70. točke a) ovog Zakona“ jer u članu 70. ne postoji tačka a);

-u članu 77. stav (5) iza riječi: „iz stavka (1) točke a)“ dodati riječi: „ovog članka“;

-u članu 160. stav (2) navesti tačan naziv pravilnika „Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta“, te riječ „broj“ zamjeniti skraćenicom „br.“;

-preispitati, odnosno promijeniti naziv člana 165., a u tekstu ovog člana riječ „stavci“ zamjeniti sa „st.“;

-na kraju teksta dodati oznaku datuma i potpisa.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, konstatuje da je uz Naert zakona o patentu, u skladu sa Aneksom I Jedinjenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21), dostavljen Obrazac broj 1 – Prethodna procjena uticaja propisa, kao i izvještaj i izjava o provedenim konsultacijama.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, istovremeno ukazuje da je uz predmetni naert zakona o patentu, u daljoj proceduri, potrebno dostaviti mišljenja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka.

Dostaviti:

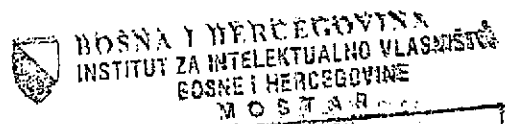
-naslovu

-a/a

DIREKTOR
[Signature]
Mr. Džemail Čibo

Broj: 03-1-02-1-552-2/24
Datum: 20.6.2024. godine

INSTITUT ZA INTELEKTUALNU SVOJINU
BOSNE I HERCEGOVINE
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijava
05-	02-1-	640-9/	27

Predmet: Nacrt Zakona o patentu, Mišljenje, *d o s t a v l j a s e* -

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-640-3/23SD od 20.5.2024. godine

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), u prilogu akta broj i datum veze zaprimila je Nacrt Zakona o patentu (u daljem tekstu: Nacrt zakona), radi davanja mišljenja.

Na osnovu člana 40. stav (1) tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka, daje se sljedeće:

MIŠLJENJE

Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11) (u daljem tekstu: Zakon), je opšti propis koji reguliše obradu i zaštitu ličnih podataka i primjenjuje se na lične podatke koje obrađuju svi javni organi, fizičke i pravna lica, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. Cilj Zakona je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na privatnost i zaštitu podataka u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose.

Prema članu 3. Zakona:

- *lični podaci* znače bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice koje je identifikovano ili se može utvrditi identitet lica;
- *nosilac podataka* je fizičko lice čiji se identitet može ustanoviti ili identifikovati, neposredno ili posredno, naročito na osnovu jedinstvenog matičnog broja te jednog ili više faktora karakterističnih za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;
- *obrada ličnih podataka* podrazumijeva bilo koju radnju ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unos, organizovanje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjenu, uzimanje, savjetovanje, korišćenje, otkrivanje prenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombinovanje, blokiranje, brisanje ili uništavanje;
- *kontrolor* je svaki javni organ, fizičko ili pravno lice, agencija ili drugi organ koji samostalno ili s drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa.

U članu 4. Zakona propisani su osnovni principi obrade ličnih podataka kojih su obavezni da se pridržavaju svi kontrolori u postupku obrade ličnih podataka. To su principi: pravičnosti i zakonitosti, svrhe, mjere i obima, tačnosti i autentičnosti, mogućnosti ispravke netačnih ličnih podataka, vremenskog perioda obrade ličnih podataka, forme u kojoj se čuvaju lični podaci te da se ne objedinjuju lični podaci prikupljeni u različite svrhe. Navedeni principi se moraju na adekvatan način primjeniti kod donošenja zakonskih i podzakonskih akata, kojima se reguliše obrada ličnih podataka.

Član 4. stav (1) tačka a) Zakona propisuje da je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način.

Dakle, za svaku obradu ličnih podataka potrebno je da postoji adekvatan zakonski okvir, kojim se u najvećoj mjeri treba obezbijediti zaštita ličnih podataka.

Zakonski akt treba da reguliše što više pitanja u vezi sa obradom i zaštitom ličnih podataka, kao što je svrha obrade, vrste podataka koji se obrađuju, izvor podataka i način prikupljanja, rokove za brisanje podataka, te mjere za zaštitu ličnih podataka.

U vezi sa prethodno navedenim, a imajući u vidu da prema pojedinim odredbama Nacrta zakona proizilazi obrada ličnih podataka, istu je poželjno propisati u Nacrtu zakona.

Naime, prema članu 16. stav (2) Institut u elektronskom obliku vodi registre koji će sadržavati određeni obim ličnih podataka, a to su: registar prijava патената, registar патената, registar svjedodžbi i registar korisnih modela.

Takođe, prema članovima 22, 24, 47, 64, 77 i 106. Nacrta zakona, proizilazi obrada ličnih podataka određenih kategorija nosilaca podataka.

Iz navedenih odredbi ne mogu se utvrditi vrste ličnih podataka koji će se obrađivati u registru, kao ni u sadržaju prijava, zahtjeva i isprava koje iste propisuju.

Činjenica je da je u Nacrtu zakona propisano ovlaštenje za donošenje podzakonskog akta kojim bi se detaljnije propisao sadržaj i način vođenja registara, kao i sadržaj pojedinih akata koji se podnose ili izdaju u relevantnom postupku.

Međutim, da bi se osigurala pravičnost i zakonitost obrade ličnih podataka te spriječila svaka proizvoljnost i povreda prava na privatnost, zakonski akt treba da reguliše što više pitanja u vezi sa obradom i zaštitom ličnih podataka, kao što je svrha obrade, vrste podataka koji se obrađuju, izvor podataka i način prikupljanja, rokove za brisanje podataka, te mjere za zaštitu ličnih podataka.

Shodno navedenom, mišljenja smo da u Nacrtu zakona treba barem propisati vrste ličnih podataka koji će biti sadržani u registrima i drugim aktima koji se podnose ili izdaju u postupcima propisanim Nacrtom zakona.

S poštovanjem,

Dostavljeno

- Naslovu
- Spis predmeta

DIREKTOR -

dr. Dragoljub Reljić

Sarajevo / Сарајево, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/mel +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251

BOSNA I HERCEGOVINA

VIJEĆE MINISTARA

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

САВЈЕТ МИНИСТАРА

ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Broj: 03/C-06-2-MR-655-3/24
Sarajevo, 11. 06. 2024. godine

PRIMIO SA	
Organizacija	
Podjela	
05-02-1-640-7/23	

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o patentu, *dostavlja se*

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-640-5/24SD od 24. 05. 2024. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), člana VI Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH“, broj 41/03) i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16, 2/18 i 32/23), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

Nacrtom zakona o patentu (u daljem tekstu: Nacrt zakona) propisuje se pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak priznavanja patenta i registracije korisnog modela.

Institut za intelektualno vlasništvo (u daljem tekstu: Institut) je uz Nacrt zakona dostavio popunjenu i ovjerenu izjavu u skladu sa članom 4. stav (1) Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tekovinom Evropske unije. Navedeni akt sa instrumentima je dostavljen prethodno na konsultacije Direkciji i Institut je zaprimio komentare i primjedbe od strane Direkcije. Direkcija konstatuje da u određenim dijelovima tabela usklađenosti postoje odstupanja u pogledu njihove urednosti, jer nisu uvažene sve primjedbe od strane Direkcije.

Usklađivanje Nacrta zakona vršeno je sa odredbama sekundarnih izvora prava Evropske unije, i to sa:

- Direktiva 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. jula 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma
- Uredba (EZ) br. 469/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. maja 2009. o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti za lijekove
- Uredba (EZ) br. 1610/96 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. jula 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja
- Direktiva 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva
- Uredba (EZ) br. 816/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. maja 2006. o obveznom licenciranju патената koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s javnozdravstvenim problemima

Takođe, Direkcija konstatuje da je Institut vršio preuzimanje odredbi Konvencije o priznavanju evropskih патената (Evropska patentna konvencija) od 5. oktobra 1973. godine, kako je izmijenjena aktom kojim se mijenja članak 63. Konvencije o evropskom "patentu od 17. decembra 1991. godine i Aktom kojim se mijenja Evropska patentna konvencija od 29. novembra 2000. godine.

Uporednom analizom Nacrta zakona sa navedenim propisima Evropske unije, te pregledom tabele usklađenosti, Direkcija konstatuje da iz Direktive 98/44 nije preuzeta definicija „biljnih sorti“. Obradivač propisa je naveo u komentaru da je navedena definicija „integralni dio“ Zakona o zaštiti novih biljnih sorti. Potrebno je da se navedena definicija preuzme Nacrtom zakona ili da se izvrši pozivanje na Zakon o zaštiti novih biljnih sorti.

Obradivač propisa je naveo potpunu usklađenost člana 22. Nacrta zakona sa člancima 13. i 14. Direktive 98/44 koji postupke pohranjivanja, pristupa i ponovnog pohranjivanja biološkog materijala, dok se članom 22. Nacrta zakona reguliše sadržaj prijave патента, bez propisivanja posebnih postupaka vezanih za biološki materijal. Iz navedenog Direkcija za navedeni član daje ocjenu djelimično usklađen.

Direkcija posebno skreće pažnju na definiciju pojma „proizvođač“ preuzetu Nacrtom zakona iz člana 2. Uredbe 469/2009, „*proizvođač je osoba s poslovnim nastanom u Evropskoj uniji u čije se ime obavlja proizvodnja proizvoda ili lijeka koji sadržava taj proizvod, radi izvoza, u treće zemlje ili skladištenja*“. Navedenu definiciju je potrebno pažljivo preformulisati zbog činjenice jer Bosna i Hercegovina nije članica Evropske unije.

Daljom analizom utvrđeno je da nisu u potpunosti preuzeti članovi 15. Uredbe 2009/469 i Uredbe 1610/96 kojima se predviđa da svaka osoba ima pravo podnijeti ili pokrenuti postupak pred nadležnim organom za proglašenje ništavnosti svjedodžbe, na način da je Nacrtom zakona ova oblast uređena restriktivnije, jer je mogućnost pokretanja postupka vezana isključivo za status koji proizilazi iz službene dužnosti i status vezan za zainteresovane osobe koje moraju dokazivati svoj pravni interes za pokretanje ove vrste postupka.

Direkcija je uporednom analizom člana 13. Direktive 2004/48 i članova 144. i 145. Nacrta zakona utvrdila da je obradivač propisa u slučajevima naknade štete predvidio upotrebu opštih pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu koja proizilaze iz zakona koji uređuju obligacionopravnu oblast, te stoga smatra da je intencija obradivača propisa u pogledu ocjene usklađenosti kao potpune, neopravdana.

Takođe, nužno je napomenuti da je obrađivač propisa ostao pri svom stavu prilikom označavanja dijelova akata Evropske unije kao „neprenosivih“, a koji se uglavnom tiču ciljeva i područja primjene, sa komentarom da postizanje cilja tih odredbi utvrđeno je kroz druge odredbe. Direkcija ostaje pri stavu da se radi o „prenosivim“ odredbama čije razloge nepreuzimanja obrađivač treba da obrazloži na adekvatan način.

U skladu sa navedenim, Direkcija za evropske integracije konstatuje da je Nacrt zakona o patentu djelimično usklađen sa naprijed navedenim propisima Evropske unije i članom 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju obaveza preuzetih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 1/17 i 8/17).

Prilozi:

1. Ovjerena Izjava o usklađenosti
2. Tabela stručnih termina

Dostavljeno:

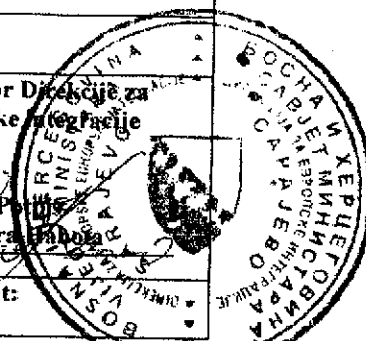
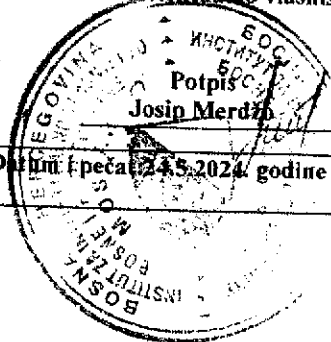
1. naslovu,
2. a/a.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI		
Identifikacijski broj izjave:		IIP-IU/NZ/279/24
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	Institut za intelektualno vlasništvo BiH
	Sektor/Odsjek	Sektor za razvoj sustava intelektualnog vlasništva
2. Naziv propisa		Nacrt Zakona o patentu Draft Law on Patents
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII Usklađivanje zakona, provedba zakona i pravila tržišnog natjecanja; Članak 73. Pravo intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva
3.2.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelomično ispunjava
3.3.	Razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji. Rok za postizanje potpune usklađenosti je 01.06.2021. godine
4. Veza propisa sa Programom integriranja (PI)		
4.1.	PI za razdoblje	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/
5. Usklađenost propisa s pravnom stečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU i stupanj usklađenosti	Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćeni tekst 2016.); Dio treći Politike i unutarnje djelovanje Unije; Glava VII. Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju prava; Poglavlje 3. Usklađivanje zakonodavstva, članak 114. Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016.); Part Three Union Policies and Internal Actions; Title VII Common rules on competition, taxation and

		approximation of laws; Chapter 3 Approximation of laws, Article 114. Djelomično usklađeno
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Direktiva 2344 2344/EEZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma (SL L 213, 30.7.1998), CELEX broj: 31998L0044 Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions (OJ L 213, 30.7.1998), CELEX no. 31998L0044 Uredba (EZ) br. 469/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti za lijekove, (SL L 152, 16.6.2009), CELEX broj: 32009R0469, posljednja pročišćena verzija 01.07.2019. Regulation (EC) No 469/2009 of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 concerning the supplementary protection certificate for medicinal products, (OJ L 152, 16.6.2009), CELEX no. 32009R0469, latest consolidated version 01.07.2019 Uredba (EZ) br. 1610/96 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja, (SL L 198, 8. 8. 1996), CELEX broj: 31996R1610, posljednja pročišćena verzija 01.07.2013. Regulation (EC) No 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996 concerning the creation of a supplementary protection certificate for plant protection products, (OJ L 198, 8. 8. 1996),

		CELEX no.: 31996R1610, latest consolidated version 01.07.2013 Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva, (SL L 157, 30.4.2004), CELEX broj: 32004L0048, posljednja pročišćena verzija 30.4.2004. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights, (OJ L 157, 30.4.2004), CELEX no. 32004L0048, latest consolidated version 30.4.2004 Uredba (EZ) br. 816/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o obveznom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s javnozdravstvenim problemima, (SL L 157, 9.6.2006), CELEX broj: 32006R0816 Regulation (EC) No 816/2006 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on compulsory licensing of patents relating to the manufacture of pharmaceutical products for export to countries with public health problems, (OJ L 157, 9.6.2006), CELEX no. 32006R0816
5.3.	Stupanj usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelomično usklađeno
5.4.	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	01.06.2021. godine
5.6.	Ostali izvori prava EU	Konvencija o priznavanju europskih patenata (Europska patentna konvencija) od 5. listopada 1973. godine, kako je

		izmijenjena Aktom kojim se mijenja članak 63. Konvencije o europskom patentu od 17. prosinca 1991. godine i Aktom kojim se mijenja Europska patentna konvencija od 29. studenoga 2000. godine
6. Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na službene jezike u uporabi u BiH?	Da	
7. Da li je propis preveden na engleski jezik?	Da	
Rukovoditelj tijela uprave Ravnatelj Instituta za intelektualno vlasništvo BiH	Direktor Direkcije za europske integracije	
Potpis Josip Merdžin	Potpis Elvira Babić	
Datum i pečat: 24.5.2024. godine	Datum i pečat:	

03-06-2-055-2/24

TABELA STRUČNIH TERMINA

Naziv propisa (BHS)		Zakon o patentu					
Naziv propisa (EN)		Law on the patent					
CELEX brojevi pravnih akata EU		31998L0044					
Oblast		unutrašnje tržište - prava intelektualnog vlasništva					
Terminologija		Mirjana Managić, februar 2024.					
Stručna redakтура		mirjana.managic@ddi.gov.hr; 033 255 007					

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
termin iz propisa EU na engleskom jeziku (EUR-Lex)	termin iz propisa EU na hrvatskom jeziku (EUR-Lex)	mjesto na kojem se termin nalazi u propisu EU: član, stav, i sl.	prijedlog prijevoda termina na službene jezike u upotrebi u BiH (DEU)	mjesto na kojem se termin nalazi u propisu BiH: član, stav, i sl.	prijedlog prijevoda termina na službenim jezicima u upotrebi u BiH (stručni redaktor)	razlog za izmjenu i drugi komentari (stručni redaktor)	usaglašeni termin na službenim jezicima u upotrebi u BiH

biological material	biološki materijal	CELEX 31998L0044 član 2, tačka 1(a)	BS	biološki materijal		BS	biološki materijal	
			HR	biološki materijal	HR			biološki materijal
			SR	биолошки материјал				

microbiological process	mikrobiološki proces	CELEX 31998L0044 član 2, tačka 1(b)	BS	mikrobiološki postupak	BS	mikrobiološki postupak		
			HR	mikrobiološki postupak			HR	mikrobiološki postupak
			SR	микробиолошки поступак				

plant variety	biljne sorte	CELEX 31998L0044 član 2, tačka 3	BS	biljne sorte		BS		biljne sorte
			HR	biljne sorte		HR		biljne sorte
			SR	билне сорте		SR		билне сорте

Број: 05-02-2-3770-2/24
Сарајево, 6.6.2024.године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институт за интелектуалну својину
Босне и Херцеговине
Кнеза Домагоја бб
88000 Мостар

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Priloz	Broj priloga
05-	02-1-	640-11/	23

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о патенту.
Веза: Ваш акт број:05-02-1-640-4/23СД од 21.5.2024. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о патенту, у складу са одредбама члана 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

М И Ш Љ Е Њ Е

- Актом наведеним у вези, Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине је, ради прибављања Мишљења о финансијском аспекту Закона, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставио нацрт Закона о патенту, којим се уређује правна заштита изума патентом и корисним дјелом, односно поступак за признање патента и регистрације корисног модела.
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине размотрило је нацрт Закона и Образложење достављено у прилогу акта наведеног у вези, те констатовало следеће:
 - У чл. 113. и 114. нацрта Закона, прописује се плаћање таксе за проширење Европској патентној канцеларији. Износ таксе није исказан али је прецизирано да се плаћање може реализовати и након истека рока за плаћање уз увећање износа за 50%;
 - Чланом 161. нацрта Закона, прописује се обавеза директора Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине да надлежним институцијама поднесе приједлог измјене прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се исти ускладили са одредбама Закона;
 - У дијелу Образложења, који се односи на финансијска средства (тачка V- Финансијска средства за провођење Закона) наведено да за провођење овог Закона неће бити потребна додатна финансијска средства;
 - Предлагач - носилац нормативног посла у прилогу је доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 10/21) и то ОФП НЕ којим је у цијелости искључен утицај предметног Закона на буџет институција Босне и Херцеговине, буџете ентитета и буџете других нивоа власти.

Слједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, а имајући у виду да је предлагач искључно утицај на Буџет институција Босне и Херцеговине. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта Закона о патенту, уз напомену да је имплементација предметног Закона средствима из Буџет институција Босне и Херцеговине условљена планирањем средстава у складу са процедуром утврђеном одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22). Такође, скрећемо пажњу да је предлагач дужан благовремено планирати средства која се односе на плаћање таксе за проширење како би се избјегло плаћање додатних трошкова, те да ће се о таксама и накнадама из члана 161. нацрта Закона ово министарство изјаснити у посебној процедури.

С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

МИНИСТАР
Др Срђан Амиџић

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA

Obrzac OFF-NE

OBJELJAK A. Naslov normativnog posla		KOD		NAZIV	
Razdjel		0814		Institut za intelektualno vlasništvo	
OBJELJAK B. Osnovni podaci o propisu					
Vrsta propisa	Ustav	Ne	Poslovnik	Ne	Pravilnik
	Sporazum	Ne	Odluka	Ne	Drugi opći pravni akt
	Zakon	Da	Uputstvo	Ne	Ne
Naziv propisa	Nacrta Zakona o patentu				

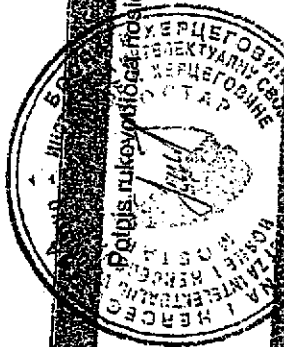
OBJELJAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticajana budžet

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u proračunu Bosne i Hercegovine, proračunima entiteta i proračunima nižih organa vlasti.

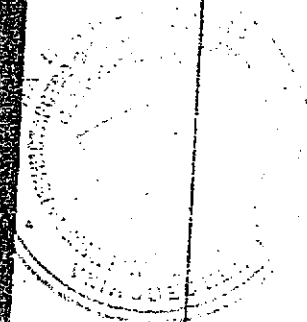
OBJELJAK D. Pečat i potpis odgovornog lica Institucije BiH

Mjesto i datum 20.05.2024

Pečat

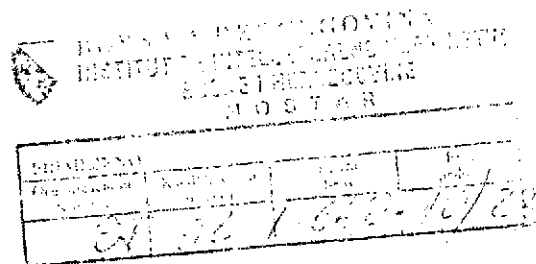
OBJELJAK E. Mjesečno Ministarstva finansija i poreza

Broj: 09-02-4-4792.24
Sarajevo, 6.6.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

Veza: vaš akt broj: 05-02-1-640.3/23SD od 20.5.2024. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od ovog ministarstva tražite mišljenje na Nacrt zakona o patentu (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je isti razmotrilo, te temeljem članka 34 stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) daje

MIŠLJENJE

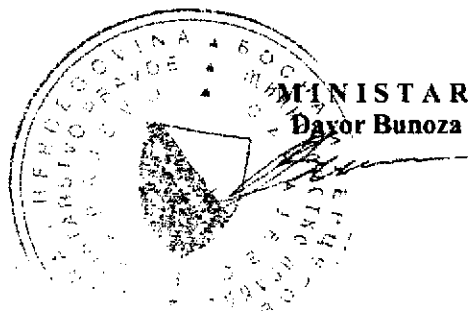
U Nacrtu zakona nedostaje preambula i istu je potrebno uvrstiti sukladno članku 5. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 70/17).

U pogledu pitanja koja se odnose na sankcije, organizaciju i funkcioniranje tijela uprave Bosne i Hercegovine i njihove međusobne odnose na tekst Nacrta zakona Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine nema primjedbi.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- Naslovu,
- a/a.

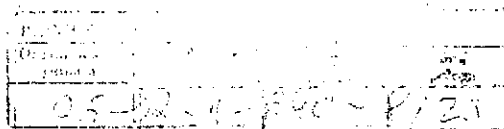

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry for Human Rights and Refugees

Broj: 01-02-2-1487-2/24
Datum: 5.6.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Institut za intelektualno vlasništvo
n/r gđin Josip Merdžo, direktor

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o patentu, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj 05-02-1-640-3/23SD od 20.5.2024. godine

Poštovani,

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u smislu odredbe člana 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), razmotrilo je **Nacrt zakona o patentu**, te daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrt zakona o patentu je izrađen u cilju usaglašavanja zakonske regulative sa normama, odnosno zakonodavstvom Europske unije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine daje mišljenje u pogledu usklađenosti s propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, te prati provedbu Zakona o zabrani diskriminacije i daje mišljenje na usaglašenost propisa sa Zakonom o zabrani diskriminacije.

U vezi s naprijed navedenim mišljenja smo da Nacrt zakona o patentu nije u suprotnosti s odredbama Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinih pratećih protokola i drugih međunarodnih ugovora iz oblasti ljudskih prava kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

Kada je u pitanju usaglašenost sa odredbama Zakona o zabrani diskriminacije, mišljenja smo da bi predloženi Nacrt zakona trebao sadržavati definiciju diskriminacije, promovirati princip jednakosti i zabrane diskriminacije.

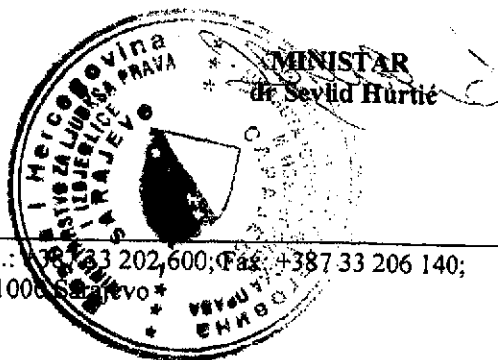
U skladu sa članom 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10) Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, u postupku pripreme nacrtu i prijedloga zakona, podzakonskih i drugih normativnih akata, strategija, planova i programa daje mišljenje o usaglašenosti navedenih akata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH i međunarodnim standardima o ravnopravnosti spolova.

U skladu sa tim, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine daje **pozitivno mišljenje** na Nacrt zakona o patentu Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Broj: 05-02-1-640-2/23SD
Mostar, 10.1.2024. godine

Na temelju članka 22. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine na Nacrt Zakona o patentu, d a j e

IZJAVU

1.	Minimalne obveze u pogledu konzultacija	Ispunjene su minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija
2.	Obrazloženje zaključka da li pravni propis ili drugi akt ima značajnog uticaja na javnost ili ne, s obrazloženjem	Nacrt Zakona o patentu nema značajnijeg utjecaja na javnost (primjenjujući kriterije navedene u člancima od 9. do 13. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa)
3.	Obrazloženje odluke o obliku dodatnih konzultacija i opis dodatnih konzultacija koje su izvršene	Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je javne konzultacije u postupku pripreme Nacrta Zakona o patentu obavio u periodu od 6.12.2023. godine do 4.1.2024. godine, putem web stranice Instituta, www.izv.gov.ba , i platforme e-konzultacije.
4.	Dostavljanje izvješća o provedenim konzultacijama iz članka 21. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa	U navedenom periodu Institut za intelektualno vlasništvo BiH je zaprimio jedan komentar, a komentar i odgovor Instituta sastavni su dio Izvješća o konzultacijama i odnosi se na članak 67. Nacrta ovog Zakona.

ravnatelj
Josip Merdžo

WEB: www.izv.gov.ba; e-mail: info@izv.gov.ba
Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@izv.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;
Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);
Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Iamela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@izv.gov.ba; Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 85;
Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@izv.gov.ba; Fax: +387 51 22 89 41; Tel: +387 51 22 89 40
Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;
Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Titl: Nacrt Zakona o patentu

14.1.2024. Načrt Zakona o patentu za područje patentnog prava u Bosni i Hercegovini izmjenom je usklađivanje s aktualnom pravnom situacijom EU i ispunjava se obaveza Bosne i Hercegovine iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH” – Međunarodni ugovori, br. 10/08, 1/17 i 8/17) - (SAA) Pojam se Bosna i Hercegovina obvezala da će poduzeti sve potrebne mjere kao garanciju da će zaštita prava intelektualnoga, industrijskoga i trgovinskoga vlasništva biti slična zaštiti tih prava u Europskoj uniji, uključujući i djelatna sredstva za provedbu tih mjera, kao i da će pristupiti multilateralnim konvencijama o zaštiti intelektualnoga, industrijskoga i trgovinskoga vlasništva sadržanim u Aneksu VII. među kojima i Europskoj patentnoj konvenciji (EPC), koja je jedan od temeljnih standarda za pristupanje Europskoj uniji i punopravno članstvo Bosne i Hercegovine u Europskoj patentnoj organizaciji (EPO).

OPIS TAY - KONZULTACIJA

Metoda konzultacija

Statistička

Online konzultacija

Broj učesnika: 1

Datum početka 6.12.2023.

Broj komentara: 1

Datum kraja 4.1.2024.

Broj prijedloga: 0

Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 0

ZAKLJUČAK

Provedene su minimalne obaveze glede konzultacija jer je primjenom kriterija iz odredaba Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH”, br. 5/17, 87/23) procijenjeno da se ne radi o pravnom propisu koji ima značajan utjecaj na javnost. Proces javnih konzultacija obavljen je u periodu od 6.12.2023. do 4.1.2024. godine. U tom je razdoblju Nacrt Zakona o patentu bio dostupan na web platformi „Konzultacije” uz mogućnost dostavljanja komentara i prijedloga elektroničkim putem. U gore navedenom periodu zaprimljen je jedan komentar na tekst Nacrta Zakona o patentu. Komentar i odgovor Instituta sastavni je dio ovog Izvješća i odnosi se na članak 67. Nacrta ovog Zakona.

VOĐENJE KONZULTACIJE

Koordinator konzultacija

Daliborka Spilko

Mario Babić

Sarajevo, dana 10.1.2024.

naslova

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konzultacija

Prijedlozi i komentari na Članak 1

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 1

Prijedlozi i komentari na Članak 2

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 2

Prijedlozi i komentari na Članak 3

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 3

Prijedlozi i komentari na Članak 4

Prijedlozi:

Komentari:

Prijedlozi:

Prijedlozi:

Komentari:

Prijedlozi i komentari na članak 67

Prijedlozi i komentari na članak 67
Prijedlozi:

Komentari:

1. Smatramo da predloženim rješenjem u kojem se utvrđuje da Institut MOŽE obavijestiti nosioca ili korisnika prava o mogućnosti plaćanja u skladu sa stavom (4) istog člana Zakona se ne postiže svrha propisana u članu 5. bis. Pariške konvencije o industrijskom vlasništvu već ga naprotiv na štetu nosioca prava i drugih značajno umanjuje zbog toga što nosioci patenta odnosno korisnici malog patenta i drugi neće biti obaviješteni za mogućnost plaćanja u skladu sa stavom (4) istog člana Zakona. Ovako neprecizno definisan termin ostavlja prostor za sumnju da li će nosioci ikako biti obaviješteni o navedenom pravu. Zbog tog smatramo da zakonodavac treba da propiše obavezno obavješćavanje po službenoj dužnosti kako nosioci prava i drugi ne bi bili uskraćeni za ovo pravo.

Zbirni odgovor i obrazloženja na članak 67

U svezi dostavljenog komentara na članak 67. Nacrta Zakona o patentu Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine dostavlja odgovor kako slijedi: Članak 67. Nacrta Zakona o patentu nije u suprotnosti sa odredbom čl.5.bis Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva: „1. Za plaćanje pristojbi propisanih za održavanje prava industrijskog vlasništva odobrava se dodatni rok od najmanje šest mjeseci, uz plaćanje dodatne pristojbe, ako nacionalno zakonodavstvo predviđa takvu pristojbu. 2. Zemlje Unije imaju pravo predvidjeti povrat u prijašnje stanje patenata koji su prestali vrijediti zbog neplaćanja pristojbi.“ Sporni termin nije neprecizno definiran budući da se Institutu daje mogućnost izbora u pogledu obavješćavanja stranaka. Obavješćenje o pravu na značajno produženje roka za plaćanje održavanja, a pod određenim uvjetima, ne proizlazi iz Pariške konvencije već je na zakonu utemeljen ustupak Instituta prema podnositeljima ili nositeljima prava. I kod drugih prava industrijskog vlasništva, kao što je žig, ne postoji obveza pozivanja za produženje važenja prava.

Prijedlozi i komentari na članak 68
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženja na članak 68

Prijedlozi i komentari na članak 69
Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 69

Prijedlozi i komentari na Članak 70

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 70

Prijedlozi i komentari na Članak 71

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 71

Prijedlozi i komentari na Članak 72

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 72

Prijedlozi i komentari na Članak 73

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 73